

CULTUURRAAD
VOORDE
NEDERLANDSECULTUURGEMEENSCHAP

BUITENGEWONE ZITTING 1979

Nr. 5

HANDELINGEN

Vergadering van dinsdag 5 juni 1979

INHOUDSOPGAVE

BERICHTEN VAN VERHINDERING
Afwezig met kennisgeving, blz. 165

VOORSTEL VAN DECREET
Indiening en verzending, blz. 165

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE
Indiening en verzending, blz. 165

VERSLAGEN
Indiening, blz. 165

VERSLAG VAN HET REKENHOF
Indiening en verzending, blz. 166

VOORSTEL VAN DECREET
Opnieuw aanhangig maken op voorstel van het Bureau en verzending, blz. 166

PERMANENTE CONTACTCOMMISSIE **Cultuurraad** voor de Nederlandse **Cultuurgemeenschap** — Staten-Generaal der Nederlanden

Benoeming van de leden van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap, blz. 166

DRINGENDE VRAAG (R.v.O. art. 52,2, c)
Dringende vraag van de heer A. DIEGENANT tot de Minister van Nationale-Opvoeding over de vestiging van een Franstalige bewaarschool te Vlezenbeek (Sint-Pieters-Leeuw), blz. 167

VRAGEN (R.v.O. art. 52)

1. Vraag van de heer A. DE BEUL tot de Minister van de Nederlandse Gemeenschap over de tweetalige voertitels voor TV-films, blz. 168
2. Vraag van de heer J. SOMERS tot de Minister van de Nederlandse Gemeenschap over het beheer van de rijksportcentra, blz. 169
3. Vraag van de heer J. SOMERS tot de Minister van de Nederlandse Gemeenschap over het gebruik van het systeem-D'Hondt in culturele aangelegenheden, blz. 170
4. Vraag van de heer J. SOMERS tot de Minister van de Nederlandse Gemeenschap over de uitbetaling van subsidies aan jeugdhuizen, blz. 171
5. Vraag van de heer M. COPPIETERS tot de Minister van Ontwikkelingssamenwerking over eventuele projecten die de ontwikkeling van de volkstaal in ontwikkelingslanden beogen, blz. 172
6. Vraag van de heer H. WECKX tot de Minister van Nationale Opvoeding over het examen grondige kennis van de tweede taal voor de leerkrachten van het Nederlandstalig lager onderwijs in de Brusselse agglomeratie, blz. 173

VOORSTEL VAN RESOLUTIE
Indiening en verzending, blz. 175

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van Nationale Opvoeding - Nederlandstalig regime - voor het begrotingsjaar 1979. Kredieten die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen - 4-11 (B.Z. 1979) - Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 175

Sprekers : de heren R. NAUWELAERTS, verslaggever, M. COPPIETERS, J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding, E. BALDEWIJNS, W. KUIJPERS

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN, blz. 184

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van Nationale Opvoeding - Nederlandstalig regime - voor het begrotingsjaar 1979. Kredieten die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen - 4-11 (B.Z. 1979) - Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 184

Sprekers : de heren L. VAN GEYT, W. DESAEYERE, J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding, F. DE BONDT, W. KUIJPERS, R. MAES, J. VALKENIERS

Artikelsgewijze bespreking, blz. 194

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN, blz. 195

VRAAG OM UITLEG (R.v.O. art. 49)
Vraag om uitleg van de heer J. VALKENIERS tot de Minister van Tewerkstelling en Arbeid over de maatregelen tot naleving van de taaldecreet- en taalwetgeving, blz. 195

Sprekers : de heren J. VALKENIERS, R. DE WULF, Minister van Tewerkstelling en Arbeid

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de begroting van Nationale Opvoeding - Nederlandstalig regime - voor het begrotingsjaar 1978. Aanpassingen die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen - 5-11 (B.Z. 1979) - Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 198

Spreker : de heer R. NAUWELAERTS, verslaggever

Artikelsgewijze bespreking, blz. 198

ONTWERPEN VAN DECREET houdende de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979

Sector Middenstand

- 4-111 (B.Z. 1979) - Nrs. 1 tot 3
- 7 (B.Z. 1979) - Nr. 6 (Verslag van het Rekenhof)

Sector Verkeerswezen

- 4-IV (B.Z. 1979) - Nrs. 1 tot 3
- 7 (B.Z. 1979) - Nr. 6 (Verslag van het Rekenhof)

Sector Volksgezondheid en Gezin

- 4-V (B.Z. 1979) - Nrs. 1 tot 4
- 7 (B.Z. 1979) - Nr. 6 (Verslag van het Rekenhof)

Sector Landbouw

- 4-VI (B.Z. 1979) - Nrs. 1 tot 3
- 7 (B.Z. 1979) - Nr. 2 (Verslag van het Rekenhof)

Sector Economische Zaken

- 4-VII (B.Z. 1979) - Nrs. 1 tot 3
- 7 (B.Z. 1979) - Nr. 6 (Verslag van het Rekenhof)

Sector Dotaties

- 4-VIII (B.Z. 1979) - Nrs. 1 en 2
- 7 (B.Z. 1979) - Nr. 5 (Verslag van het Rekenhof)

Algemene bespreking, blz. 199

Sprekers : de heren A. VANDENABEELE, algemeen verslaggever, J. BASCOUR, R. MAES, H. WECKX, mevrouw R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse Gemeenschap, de heer F. DE BONDT

Artikelsgewijze bespreking, blz. 205

Sprekers : de heer J. BASCOUR, mevrouw R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse Gemeenschap

ONTWERP VAN DECREET houdende eindregeling van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1974-9-A (B.Z. 1979) - Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 209

Sprekers : de heer A. VANDENABEELE, verslaggever, mevrouw R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse Gemeenschap, de heren W. VERLEYSSEN, F. DE BONDT

Artikelsgewijze bespreking, blz. 211

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN, blz. 213

SCHRIFTELIJKE VRAGEN (R.v.O. art. 51)
Indiening, blz. 214

VERZOEKSCHRIFT

Indiening en verzending, blz. 214

BIJLAGEN

Begrotingstabellen, blz. 215

VOORZITTER : de heer H. Boel

De heer M. Olivier, Secretaris, neemt plaats aan het bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

— *De vergadering wordt geopend om 14.40 uur.*

DE VOORZITTER : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

DE VOORZITTER : Ik deel aan de Raad mee dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden :

D. Claeys, A. d'Alcantara, H. De Bruyne, gezondheidsredenen ;
F. Aerts, K. Blanckaert, F. Boey, A. Coppieters, J. Gabriels, J. Henckens, J. Nutkewitz, G. Temmerman, Leo Vanackere, M. Vandewiele, A. Vreven, J. Wyninckx, ambtsverplichtingen ;
C. De Clercq, familieverbindingen.

VOORSTEL VAN DECREET

Indiening en verzending

DE VOORZITTER : Het volgende voorstel van decreet werd ingediend en naar de bevoegde commissie verzonden :

- Voorstel van decreet van de heer E. Flamant c.s. houdende erkenning en subsidiëring van de Nederlandstalige organisaties ter bevordering van de openbare lectuur- en bibliotheekvoorziening — 75 (B.Z. 1979)-Nr. 1.
Verzonden naar de Commissie voor culturele promotie en het cultureel patrimonium.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE

Indiening en verzending

DE VOORZITTER : De volgende voorstellen van resolutie werden ingediend en naar de bevoegde commissie verzonden :

- Voorstel van resolutie van de heer G. De Rouck c.s. houdende het instellen van een onderzoek inzake de taaltoestanden in het bedrijfsleven — 73 (B.Z. 1979)-Nr. 1.
- Voorstel van resolutie van de heer G. De Rouck betreffende de werking van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht en de naleving van de adviezen ervan — 74 (B.Z. 1979)-Nr. 1.
Verzonden naar de Commissie voor taalwetgeving en taalbescherming.

VERSLAGEN

Indiening

DE VOORZITTER : De volgende verslagen werden ingediend :

- door de heer R. Nauwelaerts namens de Commissie voor onderwijs over de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1979. Kredieten die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen (G.W. art. 59bis, § 2, 2°) -4-11 (B.Z. 1979)-Nr. 2.
- door de heer R. Nauwelaerts namens de Commissie voor onderwijs over het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1978. Aanpassingen die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen (G.W. art. 59bis, § 2, 2°) — 5-11 (B.Z. 1979)-Nr. 2.
- door mevrouw G. Dielens namens de Commissie voor jeugdbeleid, permanente vorming en sport over de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 — Sector Middenstand — 4-111 (B.Z. 1979)-Nr. 2-A.
- door de heer W. Taelman namens de Commissie voor onderwijs over de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 — Sector Middenstand — 4-111 (B.Z. 1979)-Nr. 2-B.
- door de heer A. Vandenabeele namens de Commissie voor de begroting over de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 — Sector Middenstand — 4-111 (B.Z. 1979)-Nr. 3.
- door mevrouw G. Dielens namens de Commissie voor jeugdbeleid, permanente vorming en sport over de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 — Sector Verkeerswezen — 4-IV (B.Z. 1979)-Nr. 2-A.
- door de heer W. Taelman namens de Commissie voor onderwijs over de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 — Sector Verkeerswezen — 4-IV (B.Z. 1979)-Nr. 2-B.
- door de heer A. Vandenabeele namens de Commissie voor de begroting over de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 — Sector Verkeerswezen —

- 4-IV (B.Z. 1979)-Nr. 3.
- door mevrouw G. Dielens namens de Commissie voor jeugdbeleid, permanente vorming en sport over de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 — Sector Volksgezondheid en Gezin — 4-V (B.Z. 1979)-Nr. 2-A.
 - door de heer W. Taelman namens de Commissie voor onderwijs over de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 — Sector Volksgezondheid en Gezin -4-V (B.Z. 1979)-Nr. 2-B.
 - door de heer A. Vandenabeele namens de Commissie voor de begroting over de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap van het begrotingsjaar 1979 — Sector Volksgezondheid en Gezin — 4-V (B.Z. 1979)-Nr. 3.
 - door mevrouw G. Dielens namens de Commissie voor jeugdbeleid, permanente vorming en sport over de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 — Sector Landbouw — 4-VI (B.Z. 1979)-Nr. 2-A.
 - door de heer W. Taelman namens de Commissie voor onderwijs over de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 — Sector Landbouw -4-VI (B.Z. 1979)-Nr. 2-B.
 - door de heer A. Vandenabeele namens de Commissie voor de begroting over de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 — Sector Landbouw — 4-VI (B.Z. 1979)-Nr. 3.
 - door de heer W. Taelman namens de Commissie voor onderwijs over de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 — Sector Economische Zaken — 4-VII (B.Z. 1979)-Nr. 2.
 - door de heer A. Vandenabeele namens de Commissie voor de begroting over de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 — Sector Economische Zaken — 4-VII (B.Z. 1979)-Nr. 3.
 - door de heer A. Vandenabeele namens de Commissie voor de begroting over de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 — Sector Dotaties — 4-VIII (B.Z. 1979)-Nr. 2.

- door de heer A. Vandenabeele namens de Commissie voor de begroting over het ontwerp van decreet houdende eindregeling van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1974 — 9-A (B.Z. 1979)-Nr. 2.

VERSLAG VAN HET REKENHOF

Indiening en verzending

DE VOORZITTER : Het volgende verslag werd ingediend en naar de bevoegde commissie verzonden :

- Verslag van het Rekenhof over het onderzoek van de ontwerpen van decreet houdende de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 voor de Sectoren Middenstand, Verkeerswezen en Economische Zaken — 7 (B.Z. 1979)-Nr. 6.
Verzonden naar de Commissie voor de begroting.

VOORSTEL VAN DECREET

Opnieuw aanhangig maken op voorstel van het Bureau en verzending

DE VOORZITTER : Met toepassing van artikel 2, le lid, van het decreet van 21 juni 1972 betreffende de gevolgen van een vernieuwing van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap ten aanzien van de bij de Cultuurraad aanhangige ontwerpen en voorstellen van decreet, stelt het Bureau voor het volgende voorstel van decreet dat ingevolge de vernieuwing van de Raad als niet bestaand moet worden beschouwd, opnieuw aanhangig te maken.
Het betreft het voorstel van decreet van mevrouw Smitt C.S. houdende de rijkssubsidieregeling voor het Nederlandstalige buurtwerk — 76 (B.Z. 1979)Nr. 1.

Geen bezwaar ? (Neen)

Dan is voormeld voorstel van decreet opnieuw aanhangig bij de Raad en wordt het verzonden naar de Commissie voor jeugdbeleid, permanente vorming en sport.

PERMANENTE CONTACTCOMMISSIE CULTUURRAAD VOOR DE NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP — STATEN-GENERAAL DER NEDERLANDEN

Benoeming van de leden van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap

DE VOORZITTER : Aan de orde is de benoeming van leden van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap tot lid van de Permanente Contactcommissie Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap — Staten-Generaal der Nederlanden.

Als vaste leden worden voorgedragen :

- voor de CVP : de heren H. Suykerbuyk, Leo Vanackere, A. Vanhaverbeke, J. Verroken ;
- voor de BSP : mevrouw J. Nauwelaerts-Thues ;
- voor de PVV : de heer J. Bascour ;
- voor de VU : de heer F. Van der Elst.

Als plaatsvervangers worden voorgedragen :

- voor de CVP : de heer Walter Claeys, mejuffrouw G. Devos ;
- voor de BSP : de heren B. Cools, A. Laridon ;
- voor de PVV : de heer R. D'Haeyer ;
- voor de VU : de heer Maurits Coppieters.

Er zijn geen andere voorstellen.

Vraagt iemand het woord ? (*Neen*)

Ik constateer de eenstemmigheid van de fracties omtrent de verdeling van de mandaten in de commissie.

Daar het aantal kandidaatstellingen gelijk is aan het aantal te begeven mandaten en overeenkomstig artikel 8, nr. 5, van het Reglement verklaar ik alle voorgedragen leden verkozen tot lid van de commissie.

De Permanente Contactcommissie is aldus samengesteld.

De namen van de benoemde commissieleden zullen in het Beknopt Verslag en in de Handelingen worden opgenomen.

DRINGENDE VRAAG (R.v.O. art. 52, 2, c)

Dringende vraag van de heer A. Diegenant tot de Minister van Nationale Opvoeding over de vestiging van een Franstalige bewaarschool te Vlezenbeek (Sint-Pieters-Leeuw)

DE VOORZITTER : Aan de orde is de dringende mondelinge vraag van de heer Diegenant tot de Minister van Nationale Opvoeding over de vestiging van een Franstalige bewaarschool te Vlezenbeek (Sint-Pieters-Leeuw).

De heer Diegenant heeft het woord.

DE HEER A. DIEGENANT (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, heren Ministers, op het grondgebied van de gemeente Anderlecht, vlakbij de grens met de

vroegere gemeente Vlezenbeek, nu Sint-Pieters-Leeuw, werd een Franstalige universitaire kliniek opgericht afhankelijk van de ULB.

Deze kliniek is sedert korte tijd in gebruik. Op 31 mei 1979 lezen we het volgend bericht, dat er ten behoeve van het personeel werd uitgehangen :

« Ecole Gardienne à Vlezenbeek

3 à 6 ans

Ouverture en septembre

A 5 minutes de l'hôpital

Personnel dépend de la Ville de Bruxelles

Places limitées

Inscriptions avant le 16 juin

N° de téléphone 3367-3240-3220».

De oprichting van een kleutertuin of bewaarschool in de onmiddellijke omgeving van de werkplaats, is zeker een verantwoorde en aan te moedigen sociale voorziening.

Wat we echter niet kunnen aanvaarden, is dat deze voorziening in dit geval zo gelokaliseerd en uitgebouwd zou worden dat ze kadert in een politiek die het eentalig karakter van een aantal gemeenten in Vlaams-Brabant bedreigt.

Dit ULB-ziekenhuis werd totaal excentrisch van de stad ingeplant. In Vlaams-Brabant wordt het hoge gebouw door zeer velen niet als een redder in nood maar als een bedreiging onderkend. De inplanting ervan ging gepaard met de onteigening en het verdrijven van een belangrijk aantal Vlaamse mensen die sedert generaties in dit gedeelte van de wijk Neerpede-Anderlecht woonden en leefden. Het vestigen van een Franstalige bewaarschool binnen Vlaams-Brabant zal ongetwijfeld de aantrekkingskracht voor Franstaligen verhogen om zich in Vlaams-Brabant te komen vestigen.

Onder geen beding kunnen we toelaten dat er Franstalige druk, onder welke vorm dan ook, op Vlaams-Brabant zou worden uitgeoefend. Ongetwijfeld gaan we hier naar spanningen, die beter vermeden worden. De moeilijkheden die Franstaligen ondervonden en nog ondervinden om zich aan het eentalig Vlaams karakter van de gemeenten rond Brussel aan te passen, zijn hiervoor de reden.

Daarom wou ik de heer Minister vragen :

1. is u op de hoogte van dit initiatief ;
2. is dit initiatief wettelijk mogelijk en hoe ?

DE VOORZITTER : De Minister van Nationale Opvoeding heeft het woord.

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, met betrekking tot de twee vragen mij door de heer Diegenant gesteld in verband met de oprichting van een kleutertuin of bewaarschool in de gemeente Vlezenbeek, nu Sint-Pieters-Leeuw, kan ik het volgende antwoorden :

Vraag 1 : Is u op de hoogte van dit initiatief ?

Vooraleer mij de vraag van de heer Diegenant werd gesteld, was ik niet op de hoogte van dit initiatief.

Ik meen trouwens uit de vraag te kunnen opmaken dat de heer Diegenant zelf slechts op 31 mei jongstleden kennis kreeg van dit initiatief, meer bepaald ten gevolge van een bericht uitgehangen ten behoeve van het personeel van de universitaire kliniek te Anderlecht.

Vraag 2 : Is dit initiatief wettelijk mogelijk ?

Ofschoon men dit kan betreuren, dient opgemerkt dat, rekening houdend met de bestaande vrijheid van onderricht en onderwijs, een dergelijk initiatief, voor zover het door het rijk niet wordt gesubsidieerd of erkend, wettelijk mogelijk is.

Ik kan evenwel ter zake formeel stellen dat wat het departement Nationale Opvoeding betreft, dit initiatief niet wordt erkend noch gesubsidieerd.

DE VOORZITTER : Het incident is gesloten.

VRAGEN (R.v.O art. 52)

1. Vraag van de heer A. De Beul tot de Minister van de Nederlandse Gemeenschap over de tweetalige voettitels voor TV-films

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde is de mondelinge vraag van de heer De Beul tot de Minister van de Nederlandse Gemeenschap over de tweetalige voettitels voor TV-films. De heer De Beul heeft het woord.

DE HEER A. DE BEUL (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, regelmatig constateren wij dat speelfilms die door de TV worden uitgezonden, van tweetalige voettitels zijn voorzien, waarbij dan het Nederlands de eerste maar evengoed de tweede plaats kan innemen. Wij zijn er ons van bewust dat het probleem om tot eentalig-Nederlandse voettitels te komen, niet eenvoudig is. Deze kwestie vertoont tal van aspecten : technische, budgettaire, commerciële e.a.

De niet-Nederlandse speelfilms die de TV voor uitzending betreft, kunnen reeds van voettitels voorzien zijn. Is dat niet het geval, dan moeten ze in het Nederlands hersproken worden ofwel van voettitels voorzien worden.

Het herspreken is een omslachtig, duur en hinderlijk procédé en dikwijls niet de aangewezen oplossing.

Bij gebruik van voettitels kan het aanbrengen ervan elektronisch of scheikundig gebeuren. Het eerste wordt door de BRT zelf gedaan, wat het voordeel heeft dat het dan uitsluitend in het Nederlands gebeurt. Hier kan de vraag worden gesteld waarom deze werkwijze niet meer algemeen wordt toegepast.

Gewoonlijk immers laat de BRT de anderstalige speelfilm die nog niet van Nederlandse voettitels voorzien is, scheikundig bijwerken in privé-laboratoria. In deze omstandigheden gebeurt het dikwijls, niet alleen dat de kwaliteit van het gebruikte Nederlands geen voldoening geeft, maar ook dat de voettitels tweetalig zijn en zelfs dat het Frans voorrang heeft op het Nederlands.

Kan deze toestand niet vermeden worden en waarom niet ? Of gaat het hier om een welbewust gekozen beleidsoptie en welke zijn dan de motieven die er aan ten grondslag liggen ?

Een andere vraag, ten slotte, die een onderzoek verdient, is waarom er, voor de aankoop van films, niet met Nederland blok wordt gevormd, naar analogie met wat er geschiedt bij de Franstalige omroepen van de «Communauté des programmes de langue française» .

DE VOORZITTER : De Minister van de Nederlandse Gemeenschap heeft het woord.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse Gemeenschap (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, eind 1976 heeft de Raad van Beheer van de BRT beslist de niet-Nederlandstalige films die nog niet van onderschriften voorzien zijn, voortaan alleen nog in het Nederlands te ondertitelen met het oog op uitzending in de Vlaamse televisie. Alleen de speelfilms die reeds in een versie met tweetalige onderschriften in omloop zijn zullen dus nog met Nederlands- en Franstalige voettitels worden uitgezonden.

Deze gedragslijn wordt nog steeds aangehouden. M.b.t. de vraag waarom de BRT voor de aankoop van films geen blok vormt met Nederland, naar analogie met wat bij de Franstalige omroepen geschiedt, is eind 1976 een studie gemaakt. De conclusies ervan blijven ook nu nog gelden.

Een eerste vaststelling was, dat de Franstalige omroepen eigenlijk geen blok vormen. Het zijn immers concurrenten van elkaar die liefst niet in elkaars kaarten laten kijken. De RTBF moet trachten de Franse omroepen voor te zijn, omdat het RTBF-publiek ingevolge de kabelmogelijkheden veel minder belangstelling toont voor films die reeds eerder door één van de Franse omroepen werden uitgezonden.

Een andere conclusie van de studie was dat de film- en bioscoopsector gehoorzaamt aan regels die afgestemd zijn op commerciële belangen en niet op culturele behoeften of televisiewensen.

Om deze reden zal het weinig succes kennen de toestand in het Franse taalgebied over te dragen op de BRT en de Nederlandse Televisie. Een eventueel samenwerken door NOS en BRT stuit op volgende hindernissen :

- een film is niet noodzakelijk tegelijkertijd voor de twee omroepen beschikbaar ;

- de behoefte van de Nederlandse omroepen aan speelfilms is relatief klein.
Ter inlichting :
in 1978 werden door de omroepen uit Nederland 95 speelfilms uitgezonden en door de BRT 186 ;
- een gemeenschappelijke , programmering brengt beperkingen mee, vooral daar in Nederland de NOS slechts de financiële aspecten coördineert en de programmatorische van de omroepen afhangen ;
- de overeenkomsten die door de TV werden afgesloten met respectievelijk de Nederlandse Bioscoopbond en de Syndikale Kamer van Kinematografie, zijn daarenboven verschillend. Zo mag Nederland rechtstreeks de produktiehuizen contacteren en moet België via een Belgisch verdeelhuis gaan.

DE VOORZITTER : Het incident is gesloten.

2. Vraag van de heer J. Somers tot de Minister van de Nederlandse Gemeenschap over het beheer van de rijkssportcentra

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Somers tot de Minister van de Nederlandse Gemeenschap over het beheer van de rijkssportcentra.
De heer Somers heeft het woord.

DE HEER J. SOMERS (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, dames en heren, naar aanleiding van een parlementaire vraag van Senator De Rore aan de Minister van Nederlandse Cultuur betreffende het statuut van de rijkssportcentra, mocht ik vernemen dat deze diensten geëxploiteerd en beheerd worden door het Bestuur voor Lichamelijke Opvoeding, Sport en Openluchtlevens. Uit het verslag van de BLOSO-werking voor het jaar 1978 blijkt dat het beheer van de rijkssportcentra inderdaad uitgeoefend wordt door telkenmale één enkele beheerder, aangewezen door het BLOSO.

Volgens de bepalingen van de Cultuurpactwet en het Cultuurpactdecreet moet echter elke infrastructuur opgericht door of ressorterend onder de overheid, beheerd worden op een van de drie wijzen als voorzien in artikel 9 van bedoelde wet en decreet. Meer bepaald schrijft dit artikel voor dat de verschillende ideologische en filosofische strekkingen bij het beheer van dergelijke infrastructuren moeten betrokken worden. Bovendien moet hierbij aan de verbruikersverenigingen adviserende of rechtstreekse inspraak verleend worden.

De huidige beheersvorm van de rijkssportcentra voldoet in generlei mate aan een van de drie moge-

lijke beheersvormen welke het Cultuurpact oplegt. De vertegenwoordiging van de verschillende ideologische en filosofische strekkingen alsmede die van de verbruikersverenigingen worden geenszins gewaarborgd.

Dienaangaande had ik dan ook aan de Minister de volgende vragen willen stellen.

1. Om welke reden negeert zij als Minister die de Nederlandse Cultuur onder haar bevoegdheid heeft, gewoonweg de bepalingen van de Cultuurpactwet en het Cultuurpactdecreet ?
2. Welke dringende maatregelen zal zij treffen om deze situatie in overeenstemming te brengen met de bepalingen van artikel 9 van voormelde wet en decreet ?
3. Op welke wijze meent zij de verbruikersgroeperingen inspraak en medebeheer te moeten verschaffen ?

DE VOORZITTER : De Minister van de Nederlandse Gemeenschap heeft het woord.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse Gemeenschap (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, bij koninklijk besluit van 15 oktober 1974 zijn rijkssportcentra opgericht te Hasselt, Sint-Jan-in Eremo, Woumen, Assebroek, Nieuwpoort, Blankenberge, Gent, Genk, Dilbeek, Herentals, Kuringen, Oostende en Waregem.

Voor deze centra is bij koninklijk besluit van 28 december 1977 een organieke personeelsformatie voor de niveaus 1, 2, 3 en 4 vastgesteld. Het beheer en de exploitatie wordt door de personeelsleden, benoemd binnen dit kader, verzekerd.

De andere rijkssportcentra, waarvoor nog geen personeelsformatie is vastgesteld, worden beheerd door het personeel, behorend tot de personeelsformatie van het Bestuur voor Lichamelijke Opvoeding, Sport en Openluchtlevens. Het is derhalve duidelijk dat alle rijkssportcentra geleid worden door rijksambtenaren volgens de administratieve standregelen.

Deze rijkssportcentra hebben als hoofdfunctie de opvang van niet-georganiseerden voor sportinitiatie en -vervolmaking, cursussen, stages, zowel op nationaal als op internationaal vlak. Hier kan ik het geacht lid verwijzen naar de brochures «BLOSO — Permanente Sportvorming», «BLOSO — sportkampen» en opleidingscursussen.

Bovendien kan elke vereniging of individuele sportbeoefenaar gebruik maken van de infrastructuur van het Rijk voor zover deze niet volzet is door de eigen activiteiten van het Bestuur voor Lichamelijke Opvoeding, Sport- en Openluchtlevens en die absolute voorrang genieten.

Tenslotte behoren de rijkssportcentra tot de mate-

ries van de Nederlandse Gemeenschap waarvoor een adviesorgaan noodzakelijk is, met het oog op inspraak in en advies over het beleid.

De Hoge Raad voor de Lichamelijke Opvoeding, de Sport en het Openluchtlevens, opgericht bij koninklijk besluit van 31 maart 1976, en samengesteld overeenkomstig de beschikkingen van de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekking gewaarborgd wordt, is voor onderhavige materie het verste adviesorgaan.

DE VOORZITTER : Het incident is gesloten.

3. Vraag van de heer J. Somers tot de Minister van de Nederlandse Gemeenschap over het gebruik van het systeem-D'Hondt in culturele aangelegenheden

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Somers tot de Minister van de Nederlandse Gemeenschap over het gebruik van het systeem-D'Hondt in culturele aangelegenheden.

De heer Somers heeft het woord.

DE HEER J. SOMERS (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, dames en heren, naar aanleiding van de zeer opgemerkte tussenkomst van de heren Van Elewyck en De Beul op 20 januari 1976 in deze Cultuurraad, verklaarde Minister van Nederlandse Cultuur toendertijd dat het gebruik van het systeem-D'Hondt slechts een van de mogelijke stelsels is om de vertegenwoordiging van de ideologische en filosofische strekkingen in de zin van de Cultuurpactwet te waarborgen en dat het gebruik van dit stelsel, zoals voorgesteld in de brochure «Handleiding voor gemeentelijke raden voor cultuur en culturele vrijetijdsbesteding» van het Ministerie van Nederlandse Cultuur, helemaal niet als een bindende richtlijn kan opgevat worden.

Intussen heeft de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie er in haar uitspraken reeds herhaaldelijk op gewezen dat het systeem-D'Hondt slechts kan gebruikt worden voor zover hierdoor aan de bepalingen van het Cultuurpact geen afbreuk wordt gedaan. De Cultuurpactcommissie heeft het gebruik van het systeem-D'Hondt dan ook reeds meermaals onwettelijk verklaard, o.m. in haar uitspraken over de dossiers 027,040 en 080 aangaande de samenstelling van besturen van culturele raden. Deze uitspraken werden trouwens conform artikel 24 van de Cultuurpactwet aan de Minister van de Nederlandse Gemeenschap betekend. Nochtans constateren wij dat de Minister dit systeem in culturele aangelegenheden systematisch blijft propageren. Dat zij voornoemde brochure zonder de minste wijziging

bewust op grote schaal blijft verspreiden, dit ondanks het besef dat het volgen van de in deze brochure aangehaalde voorbeelden reeds dikwijls aanleiding gegeven heeft tot klachten bij de Cultuurpactcommissie en andere instanties. Uit eigen ervaring hebben wij bovendien kunnen constateren dat de ministeriële inspectiediensten van het Bestuur voor Volksontwikkeling in de realiteit de gemeentelijke overheden sterk aanzetten, ja bijna dwingen, het systeem-D'Hondt te volgen.

Dienaangaande had ik de Minister de volgende vragen willen stellen.

1. Waarom heeft zij in de bewuste brochure niet de nodige aanpassingen aangebracht, in de zin zoals zij op 20 januari 1976 zelf in de Cultuurraad verklaarde en vooral in de zin van de jurisprudentie die de Cultuurpactcommissie op dit punt geschapen heeft ?
2. Welke maatregelen zal zij treffen om de misleidende juridische informatie die hierdoor aan de gemeentelijke instanties werd doorgespeeld, terug recht te zetten ?

DE VOORZITTER : Mevrouw de Minister van de Nederlandse Gemeenschap heeft het woord.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse Gemeenschap (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het gebruik van het systeem-D'Hondt bij de samenstelling van het bestuur en van de erkenningscommissie van gemeentelijke culturele raden is inderdaad niet steeds een automatische waarborg voor de toepassing van het Cultuurpact. In concrete gevallen *hic et nunc* kan het stelsel-D'Hondt een afwijking inhouden van het Cultuurpact, in andere gevallen weer niet. De uitspraken van de Cultuurpactcommissie bevestigen dit. Wat essentieel is, is dat de samenstelling van het bestuur en/of van de erkenningscommissie zo representatief mogelijk is voor de samenstelling van de algemene vergadering. Welk stelsel dat daartoe gebruikt wordt is niet de hoofdzaak. Het gaat immers ook over het betrekken van de gebruikers en van de strekkingen bij het beleid. Het resultaat telt. Vandaar ook dat wij tijdens het debat van 20 januari 1976 uitdrukkelijk hebben gesteld ons niet vast te houden aan één enkel systeem, in casu het systeem-D'Hondt. Wij hebben het ook niet formeel afgewezen.

Ik ben van oordeel dat iedereen die met een gemeentelijke culturele raad te maken heeft, hetzij in werking, hetzij in voorbereiding, deze appreciatie over de toepassingsmogelijkheden van het systeem-D'Hondt kent. Door zowel de debatten waarvan hoger sprake, als de uitspraken van de Cultuurpactcommissie, als de werkzaamheden van de Commissie en de algemene vergadering van de Hoge Raad voor de Volksopleiding en de

hoge graad van gevoeligheid voor Cultuurpactproblemen bij de culturele verenigingen in het Vlaamse land is bij de betrokkenen een vrij goed inzicht gegroeid over de toepassingsmogelijkheden van het systeem-D'Hondt.

De handleiding die door het departement is uitgegeven is ontstaan — en dit kon ook niet anders — op een ogenblik dat nog weinig praktijkervaring aanwezig was in verband met de toepassing van het Cultuurpact op gemeentelijke culturele raden. Gezien de zeer ruim verspreide kennis van het systeem-D'Hondt met zijn praktische mogelijkheden en eventuele moeilijkheden meenden wij de handleiding niet te moeten aanpassen.

Teneinde echter nog mogelijke misverstanden te voorkomen in de toekomst, zullen wij bij de handleiding een aanvulling inlassen over het systeem-D'Hondt, die overeenstemt met dit antwoord en met de bekommernissen van de vraagsteller, en zullen wij opdracht geven aan onze administratie met deze aanvulling bij de inspectie- en begeleidingsopdrachten rekening te houden. (*Applaus bij de leden van de meerderheid*)

DE VOORZITTER : Het incident is gesloten.

4. Vraag van de heer J. Somers tot de Minister van de Nederlandse Gemeenschap over de uitbetaling van subsidies aan jeugdhuizen

DE VOORZITTER : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Somers tot de Minister van de Nederlandse Gemeenschap over de uitbetaling van subsidies aan jeugdhuizen.

De heer Somers heeft het woord.

DE HEER J. SOMERS (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, naar onze informatie zouden alleen de jeugdhuizen welke activiteiten voor de kansarme jeugd organiseren — dit zouden in totaal een tiental van de tweehonderd erkende jeugdhuizen zijn — de weddetoelagen voor 1978 ontvangen.

De andere jeugdhuizen hebben wel voorschotten voor de weddetoelagen voor 1979 ontvangen, maar blijven inmiddels verstoken van de vergoedingen voor 1978, waarop zij volgens de overeenkomsten aanspraak hadden. Dit heeft natuurlijk tot gevolg dat vele van deze instellingen zich genoodzaakt hebben gezien bij de banken onder zware intrestlast leningen te moeten aangaan, ten einde hun verplichtingen tegenover hun personeel te kunnen nakomen. De financiële toestand van sommige jeugdhuizen is dan ook verre van rooskleurig.

Dienaangaande had ik aan de Minister van de Nederlandse Gemeenschap de volgende vragen willen stellen.

1. Kan de Minister mij meedelen of de toelagen voor 1978 nog dit jaar zullen uitbetaald worden ?
2. Welke maatregelen zal de Minister treffen om de bestaanszekerheid van het tewerkgesteld personeel in de jeugdhuizen te waarborgen, zo deze toelagen niet uitgekeerd worden ?
3. Welke maatregelen zal de Minister treffen om de voorziene uitbetalingen vooralsnog te laten gebeuren en wanneer zullen deze dan gebeuren ?

DE VOORZITTER : Mevrouw de Minister van de Nederlandse Gemeenschap heeft het woord.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse Gemeenschap (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, totnogtoe werden de weddetoelagen van het jeugdhuiswerk telkens uitbetaald op basis van de loonlast van het voorbije jaar : dit betekent b.v. dat de subsidies voor het verlopen jaar 1978 slechts in de laatste helft 1979 zullen kunnen worden uitgekeerd, zolang de huidige reglementering behouden blijft.

In overleg met de jeugdhuizen zelf werd gezocht naar een vluggere manier van uitbetaling. Men vond deze wijze, door het jaar van de subsidiëring te laten samenvallen met het jaar tijdens hetwelk de jeugdhuiswerker zijn loon vanwege de werkgever ontvangt.

Vanaf 1979 worden aldus de jeugdhuizen voor hun personeel, nog tijdens hetzelfde jaar gesubsidieerd. Deze zullen derhalve minder lang op hun subsidie moeten wachten.

Deze nieuwe werkwijze laat bovendien toe twee voorschotten uit te betalen :

- een eerste voorschot van 50 % in de maand juni van het lopend jaar,
- een tweede voorschot van 25 % in september.

Dit alles is louter winst, ten overstaan van de vroegere manier van subsidiëring.

Het jeugdhuiswerk betuigde zich dan ook, na duidelijke toelichting en overleg, bij monde van zijn federatie, akkoord met deze nieuwe procedure.

Er is echter meer.

Uit deze verbeterde procedure volgt onmiddellijk dat op de begroting 1979 twee dienstjaren in aanmerking dienen genomen te worden :

- het lopende jaar,
- het voorbije jaar 1978.

Het spreekt vanzelf dat het onmogelijk is het desbetreffende toelageartikel dermate op te drijven dat twee jaar tegelijk kunnen worden gesubsidieerd. Het jaar 1978 zal stuksgewijze dienen te worden ingelopen. Alleen ten gunste van het

tiental bijzondere jeugdhuisen (werkend met de meest kansarme jeugd) wordt deze inhaalbeweging voor 100 % uitgevoerd. Voor de overige jeugdhuisen geschiedt deze inhaling pro rata van 20 %. De rest volgt in de loop van de volgende jaren.

Wat er ook van zij, **deze** wijziging van subsidiëring, heeft een dubbel gunstig effect :

- de toelagen worden heelwat vlugger uitbetaald ;
- ten dele brengt de inhaling van het voorbije jaar een verhoogde subsidiëring met zich mede.

Concreet kunnen de vragen van het geachte Parlementslid aldus worden beantwoord :

1. benevens de vervlugde subsidiëring voor 1979, worden de toelagen voor 1978, dank zij een bijzondere financiële inspanning, uitbetaald voor 20 % ;
2. deze nieuwe werkwijze waarborgt, nog meer dan in het verleden, de bestaanszekerheid van het tewerkgestelde personeel in de jeugdhuisen ;
3. op de begroting 1979 staan voldoende kredieten ingeschreven opdat de hiernavolgende subsidies zouden kunnen worden uitbetaald :
 - de werkingstoelage voor 1978 (plus de inhaling van een half jaar basis- en werkingstoelage) werd reeds rond 15 mei jl. uitbetaald ;
 - een voorschot van 50 % zal einde juni zijn uitgekeerd ;
 - het voorschot van 25 %, met een inhaling van 15 % op de wedden van de permanent verantwoordelijken voor het voorbije jaar 1978, volgt einde augustus ;
 - tenslotte wordt het saldo, begin 1980 toegewezen met daarenboven een inhaling van 5 % op de wedden van de permanent verantwoordelijken voor 1978.

Alles samen verloopt hierdoor de subsidiëring heelwat vlugger en ontvangt dit jeugdhuiswerk een hogere toelage.

DE VOORZITTER : Het incident is gesloten.

5. Vraag van de heer M. Coppieters tot de Minister van Ontwikkelingssamenwerking over eventuele projecten die de ontwikkeling van de volkstaal in ontwikkelingslanden beogen

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Maurits Coppieters tot de Minister van Ontwikkelingssamenwerking over eventuele projecten die de ontwik-

keling van de volkstaal in ontwikkelingslanden beogen.

De heer Coppieters heeft het woord.

DE HEER M. COPPIETERS (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik verneem dat uw voorganger, juist voor zijn vertrek uit het departement van Ontwikkelingssamenwerking een krediet van 20 miljoen frank heeft vastgelegd om in Rwanda een instituut «**pour** le rayonnement de la culture française» op te richten. Kan de Minister mij mededelen of deze informatie klopt ?

Werkelijke ontwikkelingshulp moet gericht zijn op de bevordering van de zelfbeschikking van de mensen en de volken in de landen van de derde wereld. Persoonlijke ontwikkeling en zelfontplooiing kan alleen door integratie in de eigen volksgemeenschap. Daarom ook is de uitbouw van goed onderwijs en goed functionerende media, met de volkstaal als instrument, zo belangrijk. Voor deze volken zijn schoolboeken in de eigen taal van reusachtig belang. Een eigen wetenschapstaal die het volk niet uitsluit van de beoefening en toepassing van het eigen wetenschappelijk werk en verstaanbare eigen medische en technische termen zijn noodzakelijk om een gemeenschap uit achterstand en onderontwikkeling op te tillen.

Landen als Vietnam, Korea en vooral China hebben dit uitstekend begrepen en doen een permanente inspanning om hun eigen karakter te behouden.

Graag vernam ik daarom op welke wijze de Belgische ontwikkelingshulp aan dit fundamenteel probleem tegemoetkomt. Worden er kredieten ter beschikking gesteld van projecten die de ontwikkeling van de volkstaal beogen ? En zo neen, ligt het in de bedoeling daar wat aan te doen ?

DE VOORZITTER : De Minister van Ontwikkelingssamenwerking heeft het woord.

DE HEER M. EYSKENS, Minister van Ontwikkelingssamenwerking (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, de geachte heer Coppieters wenst te vernemen of **er ten** laste van het budget van **Ontwikkelingssamenwerking** kredieten ter beschikking worden gesteld van projecten die de bedoeling hebben de volkstaal in de ontwikkelingslanden te bevorderen. Daarop wou ik als volgt antwoorden.

In de eerste plaats mag men niet uit het oog verliezen dat projecten doorgaans door een partnerland moeten worden voorgesteld vooraleer te kunnen worden goedgekeurd. Het is met andere woorden slechts in de mate dat een of ander ontwikkelingsland ons zou voorstellen dat wij een project zouden financieren dat tot doel zou hebben de volkstaal te bevorderen, dat wij daarop gunstig

zouden kunnen reageren. Aangezien de ontwikkelingshulp zelden het terrein der materiële economische orde verlaat, zijn dergelijke projecten eerder zeldzaam, om niet te zeggen zeer zeldzaam. Ik kan het geachte Parlements lid wel een voorbeeld citeren van een door ons gefinancierd project dat in de richting gaat van de door het lid van de Cultuurraad gestelde vraag, namelijk het «Centre de linguistique appliquée» te Dakar, in Senegal. Dit programma loopt ten einde op 15 juli 1979.

De hoofdvraag van het geachte lid betrof evenwel het project «Pedagogisch Bureau» van Kigali : «Hervorming van het onderwijs in Rwanda — Vorming en recyclage van leerkrachten voor de Franse taal». Deze actie vindt plaats in het kader van een internationale inspanning voor steunverlening aan de hervorming van het onderwijs in dit land. UNESCO en UNDP nemen eraan deel.

Onzerzijds bedraagt de Belgische bijdrage tot dit vierjarig programma het ter beschikking stellen van twee personeelsleden, twee voertuigen en didactisch materiaal.

Deze actie, die in totaal 100.000 leerlingen in de 7e en 8e leerjaren van het lager onderwijs betreft, evenals 950 leerkrachten recycleert en er 600 opleidt, werd op 8 december 1978 door het Ministercomité voor Buitenlands Beleid goedgekeurd. Voor de vier jaren van het programma werden volgende kredieten voorzien : op artikel 66.57 B : 24 miljoen 160.000 ; op artikel 34.07 : 10 miljoen 655.432.

Wat het eerste artikel betreft, worden de uitgaven gespreid over vier jaren : in 1978 10 miljoen, in 1979 8,6 miljoen, in 1980 3,7 miljoen en in 81 nog 1,7 miljoen.

Mijnerzijds ben ik het eens met de onderliggende zorg van het geachte lid van de Cultuurraad in verband met de rol van de volkstaal, die naar mijn gevoel, best zou worden aangezien als een element van de «basic needs»-strategie. In de Republiek Zaïre bijvoorbeeld is de kennis van de Franse taal beperkt tot 3 à 5 % van de bevolking. Vermits de ontwikkelingslanden echter zelden zelf projecten aanvragen in deze sector, is mijn actie ter zake vrij beperkt, wat niet belet dat ik daarop in de toekomst zeer nauwkeurig en stimulerend zal pogen toe te zien.

DE VOORZITTER : Het incident is gesloten.

6. Vraag van de heer H. Weckx tot de Minister van Nationale Opvoeding over het examen grondige kennis van de tweede taal voor de leerkrachten van het Nederlandstalig lager onderwijs in de Brusselse agglomeratie

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Weckx tot de

Minister van Nationale Opvoeding over het examen **grondige kennis** van de tweede taal voor de leerkrachten van het Nederlandstalig lager onderwijs in de Brusselse agglomeratie.

DE HEER H. WECKX (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, volgens artikel 14 van de wet van 30 juli 1963 houdende taalregeling in het onderwijs moeten de leerkrachten lager onderwijs het bewijs leveren van een grondige kennis van de tweede taal, ten minste in de lagere scholen waar het onderwijs van de tweede taal wettelijk verplicht is. Artikel 16 van dezelfde wet laat de Minister van Nationale Opvoeding evenwel toe een tijdelijke afwijking toe te staan voor de duur van één schooljaar, afwijking die slechts tweemaal kan hernieuwd worden.

Bij omzendbrief van 27 april 1978 werden de betrokken leerkrachten in het Nederlandstalig lager onderwijs van de Brusselse agglomeratie voor het eerst uitgenodigd het examen «grondige kennis van de tweede taal» af te leggen om te kunnen onderwijzen in overeenstemming met de bovengenoemde wet. Het geplande examen greep evenwel niet plaats, zodat voor het schooljaar 1978-1979 geen enkele afwijking moest aangevraagd worden.

Het bedoelde examen had plaats in 1979. Op basis van de resultaten ervan besliste de Minister van Nationale Opvoeding dat de leerkrachten die niet slaagden en geen aanspraak kunnen maken op het genot van de verkregen rechten (artikel 23 van dezelfde wet en de omzendbrief van 12 augustus 1964), «voldoende de Franse taal beheersen» maar daarvan het door de wet voorgeschreven bewijs niet kunnen leveren, waardoor zij vanaf het schooljaar 1979-1980 van staatswege de wed-detoelage niet meer zullen ontvangen !

Kan de heer Minister deze beslissing verantwoorden wanneer de betrokken leerkrachten pas in 1979 de kans kregen het examen grondige kennis van de tweede taal af te leggen ?

Kan de Minister deze beslissing handhaven wanneer zijn diensten het examen, dat ook voorgeschreven is voor de leerkrachten van het Frans-talig lager onderwijs, nog niet organiseerden voor deze leerkrachten, zodat door zijn beslissing een duidelijke discriminatie ontstaat tussen de leerkrachten van het Nederlandstalig en het Frans-talig lager onderwijs in de Brusselse agglomeratie ?

Oordeelt de heer Minister het niet opportuun en wenselijk dat, in de geest van de wet van 30 juli 1963, de eerste afwijking pas vanaf het schooljaar 1978-1979 zou verleend worden waardoor, enerzijds, de betrokken leerkrachten de nodige tijd krijgen om zich voor te bereiden op dit examen en zich in regel te stellen met de taalwetgeving in het onderwijs en, anderzijds, de betrokken lagere

scholen niet verplicht worden tot plotse en onverwachte aanwervingen, die de continuïteit en het pedagogisch peil van het Nederlandstalig lager onderwijs kunnen schaden ?

DE VOORZITTER : De Minister van Nationale Opvoeding heeft het woord.

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik kan natuurlijk niet veel meer antwoorden aan de heer Weckx dan datgene wat ik vóór enkele dagen geantwoord heb op dezelfde vraag.

Overeenkomstig de bepalingen van de wet van 30 juli 1963 houdende taalregeling in het onderwijs is het onderricht van de tweede taal verplicht in de lagere scholen van het arrondissement **Brussel-Hoofdstad** naar rata van 3 uren per week in de tweede graad en 5 uren per week in de derde graad. Waar het onderwijs van de tweede taal wettelijk is, moet dit onderricht worden gegeven door een onderwijzer die het bewijs heeft geleverd van zijn grondige kennis van deze tweede taal.

Het bewijs van de grondige kennis van een taal wordt geleverd hetzij doordat een kandidaat in deze taal, het diploma waarop zijn aanwerving steunt heeft behaald, hetzij doordat hij slaagt in een examen over de grondige kennis van die taal.

Wanneer een inrichting moeilijkheden ondervindt om een kandidaat aan te werven die de vereiste taalbekwaamheid bezit, mag de Minister een tijdelijke afwijking toestaan op de vereiste van het te leveren bewijs van de grondige kennis van de tweede taal.

De wet stelt uitdrukkelijk dat dergelijke afwijking slechts geldt voor de duur van één jaar en slechts tweemaal kan worden hernieuwd.

In de wet is bovendien uitdrukkelijk gesteld dat de bepalingen inzake het bewijs van de taalkennis niet van toepassing zijn op de leden van het personeel die krachtens **wets-** en **reglementsbe-**palin- gen daterend van vóór 1 september 1963 regelmatig hun ambt bekleden.

Bij omzendbrief van 27 april 1978 werden de personeelsleden van de Nederlandse taalgemeenschap in kennis gesteld van de organisatie van taalexamens en daarbij werd duidelijk aangegeven dat het Ministerie van Nationale Opvoeding en Franse Cultuur voor de organisatie van deze taalexamens moest instaan.

In die omzendbrief is bovendien duidelijk gesteld dat voor de vastbenoemden na 1963 uit het feit dat zij werden benoemd of dat hun benoeming werd erkend, moet worden afgeleid dat de betrokkenen o.m. voldeden aan de voorwaarden van de kennis van de tweede taal.

Het organiseren van het taalexamen had derhalve de bedoeling de tussentijdse personeelsleden (die dus niet vast benoemd zijn of geen stagiair) die het

wettelijk verplicht taalonderwijs, in casu de Franse taal, verstrekken en die niet voldoen aan de vereiste voorwaarden, de gelegenheid te geven zich in orde te stellen met de vigerende wetgeving, zodat zij niet langer een beroep zouden moeten doen op de afwijkingen.

Waar in de omzendbrief van 27 april ook werd aangegeven dat de organisatie van de verschillende taalexamens niet zou plaatshebben vóór 1 oktober 1978 moesten derhalve voor het schooljaar 1978-1979 wel afwijkingen worden aangevraagd voor die tussentijdse personeelsleden die het wettelijk verplicht taalonderwijs verstrekken en die niet voldeden aan de vereiste voorwaarden. De bedoelde examens hebben plaatsgehad.

Voor die leerkrachten die niet zijn geslaagd in het examen en die niet kunnen genieten van een voorziene uitzondering, d.w.z. : verkregen rechten op basis van artikel 23 van de wet, vastbenoemden en stagiairs na 1963 op basis van de omzendbrief van 27 april 1978, door de Minister toegestane afwijkingen, zal geen weddetoelage meer kunnen worden uitgekeerd.

Concreet komt het erop neer dat enkel voor de tijdelijke personeelsleden die het bewijs van de grondige kennis van de tweede taal niet kunnen leveren, die niet slaagden in het ingerichte taalexamen en die reeds 3 afwijkingen van 1 jaar hebben gekregen, geen weddetoelage zal worden uitgekeerd. Dit uiteraard, wanneer zij fungeren in de tweede of derde graad, met name daar waar het onderricht van de tweede taal wettelijk verplicht is.

Wanneer zij daarentegen fungeren in de 'eerste graad van het basisonderwijs hoeven zij het bewijs van de grondige kennis van de tweede taal niet te leveren en worden derhalve wel weddetoelagen uitgekeerd.

Het is bijgevolg zo dat voor de niet in het taalexamen geslaagde tijdelijke personeelsleden die het bewijs van de grondige kennis van de tweede taal niet kunnen leveren en die al de wettelijke voorziene afwijkingen hebben opgebruikt, niet noodzakelijkerwijze de weddetoelagen moeten worden ingehouden.

Mogelijke mutaties binnen het personeel van een inrichting, voorheen reeds een vast gebruik, kunnen inderdaad maken dat geen **weddetoelagen-**verlies wordt geleden.

Waar door de heer Weckx gesteld wordt dat door mijn beslissing een duidelijke discriminatie zou ontstaan tussen de leerkrachten van het Nederlandstalig en het Franstalig lager onderwijs in de Brusselse agglomeratie om reden dat mijn diensten het examen, dat ook voorgeschreven is voor de leerkrachten van het Franstalig lager onderwijs, nog niet zouden hebben georganiseerd, moet ik formeel stellen dat dit niet met de waarheid strookt.

Ik wil duidelijk stellen dat voor de personeelsleden

van de Franse taalgemeenschap taalexamens over de Nederlandse taal in het onderwijs worden georganiseerd door het Bestuur van het Personeel van het departement van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur (omzendbrief 1 juni 1976).

Voor de goede orde kan ik trouwens mededelen dat voor deze examens 254 kandidaten waren ingeschreven, waarvan 196 kandidaten hebben deelgenomen aan de examens en waarvan er 147 zijn geslaagd.

Het proces-verbaal van die examens is ter beschikking van de leden van de Cultuurraad.

Met betrekking tot het ingerichte taalexamen grondige kennis van het Frans, dient bovendien gesteld dat de betrokken personeelsleden onmiskenbaar voldoende tijd hebben gekregen om zich degelijk voor te bereiden.

Voor diegenen die desondanks niet lukten is het duidelijk dat, overeenkomstig hetgeen bepaald is in de wet, verder afwijkingen kunnen worden toegerekend derwijze zij voorlopig wettelijk in orde kunnen worden bevonden en zij voor de toekomst opnieuw kunnen deelnemen aan de examens om zich, mits te slagen, definitief in regel te stellen.

Waar algemeen de noodzaak wordt erkend en onderstreept van de kennis van de tweede landstaal, zeker in het hoofdstedelijk gebied Brussel (cf. uiteenzetting van de heer De Kerpel bij de bespreking van de begroting onderwijs 1979 in de Senaat), is het onderwijs van die tweede taal voor de jongeren ontegensprekelijk zeer belangrijk.

Wanneer men akkoord is te stellen dat dit onder-richt belangrijk is, spreekt het voor zich dat de bekwaamheid van het personeel, belast met dat onderricht, onze volste aandacht dient te weerhouden.

Wanneer bijgevolg van de betrokken leerkrachten een grondige kennis van de tweede taal wordt vereist, is dit niet met de bedoeling aan de leerkrachten nodeloze bijkomende bekwaamheidsvereisten te stellen, maar is dit enkel en alleen ingegeven door de gerechtvaardigde zorg de leerlingen een degelijke opleiding te waarborgen.

DE VOORZITTER : Het incident is gesloten.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Indiening en verzending

DE VOORZITTER : Dames en heren, door de heren Maurits Coppieters en Bascour werd een voorstel van resolutie ingediend betreffende de onderwijsvernieuwing.

De tekst luidt als volgt :

«De Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap drukt zijn bezorgdheid uit over de grote onzekerheid die bij ouders en leerlingen van

het Rijksonderwijs is ontstaan ingevolge de ondoordachte maatregel van de Minister van Nationale Opvoeding.

De Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap verzoekt de Minister van Nationale Opvoeding met aandrang rust te brengen in de onderwijsvernieuwing en ten spoedigste een evaluatierapport in te dienen, opdat in de schoot van de Raad een uitgebreid debat zou kunnen gehouden worden. »

Dit voorstel van resolutie wordt verzonden naar de Commissie voor onderwijs. (*Instemming*)

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van Nationale Opvoeding — Nederlandstalig regime — voor het begrotingsjaar 1979. Kredieten die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen — 4-11 (B.Z. 1979)-Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

DE VOORZITTER : Dames en heren;aan de orde is het ontwerp van decreet houdende de begroting van Nationale Opvoeding — Nederlandstalig regime — voor het begrotingsjaar 1979.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Nauwelaerts, verslaggever, heeft het woord.

DE HEER R. NAUWELAERTS, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren Ministers, geachte collega's, aansluitend bij ons verslag over de begroting 1979 van Nationale Opvoeding in de Cultuurraad, willen we nog onderstrepen dat in de Commissie voor onderwijs vooral blijvende problemen rond de studiebeurzen van het Nationaal Studiefonds, toegekend ter bevordering van de democratisering van ons onderwijs, werden besproken.

Vorige week vernamen we in de Senaat van Minister Ramaekers, dat hij spoedig wil starten met drie werkgroepen. Eén daarvan zal een commissie zijn waarin het toekennen van studiebeurzen nogmaals zal bestudeerd worden.

In dit verband bondig enkele pertinente vragen :

— De studiebeurzen voor leerlingen van het eerste jaar secundair onderwijs bedragen circa 1.000 F. Loont dit bedrag van dergelijke beperkte studiebeurs nog de moeite, als we hierbij eveneens denken aan het administratief werk ?

— We stellen lofwaardige inspanningen vast om de studiebeurzen voor universitaire en niet-universitaire hogere studies gelijk te stellen. Tegen welk jaar hoopt men de volledige gelijkstelling te realiseren ?

— Zeer voornaam :

Hoe schakelen we méér fiscale fraude uit bij het toekennen van de studiebeurzen ?

Dient de grens van minvermogenheid te worden herzien ?

Wat met de jaarlijkse indexering en het welvaartvastmaken van de studiebeurzen ?

Wat met de studieleningen ? Aan wie toekennen ? Betekent dit renteloos terugbetalen der lening na een tiental jaren ?

Geldt er een rechtvaardig systeem van studiebeurs voor alleenstaanden en voor gehuwde hoogstudenten ?

Wat met de randgevallen ? Bijvoorbeeld universitaire die mislukken om gezondheidsredenen ?

Dient ook de datum van hernieuwde aanvragen niet herzien ?

Zijn er nog moeilijkheden in verband met het tijdig uitbetalen aan de bursalen ?

Vergadert de «Raad van Beroep» in verband met studiebeurzen periodiek of occasioneel ?

We meenden dat de geciteerde vragen reeds kunnen voorgelegd worden aan de geplande commissie.

Het dient zeker niet meer herhaald dat het essentieel doel van de studiebeurzen is en blijft, dat kinderen uit gezinnen met bescheiden inkomen, toegang verkrijgen tot universitaire studies.

Ook de subsidies voor het wetenschappelijk onderzoek werden in uw Commissie besproken. Betreffende de toelagen van het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek, kunnen we nog onderstrepen dat deze verdeeld worden in verhouding met het aantal afgeleverde licentiaat-diploma's aan Belgische studenten, omdat deze groep de potentiële kandidaten voor doctoraatsbewijzen levert. Thans gaat 53 % naar de Nederlandstaligen en 47 % naar de Franstaligen. Vorige week bespraken we in de Senaat de nationale begroting 1979 voor Onderwijs. In Vlaanderen voorziet de begroting voor lopende uitgaven 107,192 miljard, voor Wallonië 81,3 miljard.

Daarnaast zijn de uitgaven op de onderwijsbegroting via de Cultuurraden wel zeer miniem. Voor de Franse Cultuurraad 1.176 miljoen, voor de Duitse taalgroep 16,1 miljoen. In onze Nederlandse Cultuurraad wordt zo dadelijk een begroting voorgelegd van 2.087,2 miljoen (lopende uitgaven) en 77,3 miljoen (kapitaaluitgaven).

Onderwijs is één van de allervoornaamste facetten van de culturele autonomie. We hopen nog steeds, en we menen dat meerderen in deze Raad dezelfde hoop koesteren, op een beter aangepaste bevoegdheidsverdeling van de verschillende onderwijsmateries tussen het nationaal Parlement en de Cultuurraad.

Trouwens, vele onderwijsproblemen stellen zich

anders in Vlaanderen dan in Wallonië. We denken hierbij o.a. aan toestanden in verband met het kleuteronderwijs, die totaal anders liggen in beide gemeenschappen zoals we aantoonde in de Senaat. Zo zou er in Wallonië ook geen reserve zijn van kleuterleidsters.

Als slotbeschouwing een vurige wens van iemand die tot vóór een paar jaren nog in het onderwijs stond.

In die méér dan dertig jaar, hebben we op onderwijsgebied heel wat meegemaakt. We komen van ver. We zijn ervan overtuigd dat ook nu een oplossing kan gevonden worden voor de recente spanningen in de onderwijsmiddens, die door verschillende omstandigheden aangroeiden.

Laten we samen trachten de storende discriminaties tussen onderwijstypes en onderwijsnetten met begrip op te vangen. Overall vinden we wijze zoekers, bekwame specialisten en zeker ook mensen van goede wil !

We verwijzen hierbij graag naar het gezamenlijk opbouwend werk en het nuttig samenspel in verband met degelijke voorbereiding van het vernieuwd lager onderwijs.

Onze leuze is, zeker op onderwijsgebied : Samen vooruit !

In gezamenlijk overleg moeten pedagogen en politici, formules vinden die in Vlaanderen en Wallonië zekerheid en waarborg bieden aan alle onderwijssnetten.

Onze Vlaamse jeugd zal er die realistische idealisten dankbaar voor zijn ! (*Applaus bij de leden van de meerderheidspartijen*)

DE VOORZITTER : De heer Maurits Coppieters heeft het woord.

DE HEER M. COPPIETERS, (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, heren Ministers, geachte collega's, het voorstel van resolutie dat ik zoëven samen met de heer Bascour bij het Bureau heb ingediend en dat te gelegener tijd in de Commissie zal besproken worden, voorstel van resolutie dat ik ook voor mede-ondertekening aan de meerderheidspartijen had voorgelegd, strekt ertoe tot een sfeer van rust en van kritische en rechtvaardige evaluatie van de onderwijstoestand te komen.

Het korte betoog dat ik bij dit begrotingsdebat zal houden is helemaal niet gericht op strijd, maar op zorg. Het onderwijs — dat mocht ik vroeger in deze Raad naar voren brengen — behoort tot het terrein van de tederheid en niet van de strijd. Onze bekommernis moet naar een echte democratisering en een volstreekte gelijkwaardige en gelijke behandeling gaan, niet alleen van de onderwijsnetten maar ook van de onderwijsvormen.

Mevrouw de Minister, heren Ministers, geachte collega's, de kwaliteit en de pedagogische as-

pecten zijn toch de echte onderwijsaangelegenheden. Zij behoren niet tot het terrein van de Schoolpactcommissie. Dit wordt thans aanvaard maar in het verleden werd het ook wel anders gezien.

De Schoolpactcommissie mag zich niet uitspreken over de pedagogische vernieuwing. Volgens de cultuurautoriteit behoort dit tot de bevoegdheid van de Cultuurraad. Dit probleem zal zich opnieuw voordoen en zal het voorwerp blijven van iedereens bekommernis.

Wij worden geacht deze deelbegroting te behandelen in een periode van onrust na het debat in de Senaat, maar nog vóór de bespreking in de Kamer zal plaatsvinden.

De commissies van Kamer en Senaat stelden vragen over de leerplannen.

Tijdens de vorige openbare vergadering van deze Cultuurraad hebben uw antwoorden inzake onderwijsvernieuwing helemaal geen rust gebracht, wel integendeel ! Dat blijkt ondermeer uit de persconferentie van de academie van de groep geschiedenis. Zij vertolken een algemene en diepgaande onrust.

Mevrouw de Minister, heren Ministers, geachte collega's, het onderwijs gaat in Wallonië en in Vlaanderen andere wegen uit, geen ideologische, maar feitelijke andere wegen. De tijd nadert dat de unitaire nationale Schoolpactcommissie ter zake niet meer passend zal zijn. Dit delicate vraagstuk dat niet tot de bevoegdheid van deze Cultuurraad behoort, moet worden voorbereid, met alle mogelijke waarborgen.

Sinds vele jaren wordt zowel in Kamer als Senaat een blijvende leemte vastgesteld. In de huidige toestand is het moeilijk om minister van het hele onderwijs te zijn. Wij hebben daarvoor nodig — dat hebben wij reeds dikwijls vergeefs bepleit — een eigen inrichtende macht van het rijksonderwijs geleid door uitgesproken voorstanders van dit rijksonderwijs, pluralistische pedagogische instellingen voor het ganse onderwijs die rond de minister geschaard staan, zodat eindelijk een minister van en voor het gehele Onderwijs mogelijk zou worden.

Er is het delicate vraagstuk — en wij bespreken het vandaag tijdens de begroting waarover ook collega Desaeyere van onze fractie het woord zal nemen — van de versnippering van het onderwijs in al zijn vormen, met de bedriegelijke voorstelling die daaruit voortvloeit.

Sprekend over onderwijs, en bezuinigingen, richt iedereen zijn kritieken altijd en alleen, en dit ten onrechte, aan de Minister van Nationale Opvoeding waar wij toch onderwijsposten terugvinden in andere departementen — de **deelbegrotingen** bewijzen het — en die komen nooit **kritisch** ter sprake.

Als u met een evaluatierapport te gepasten tijden voor deze Raad zult komen, hopen wij dat u in de

vorm van een nota ook een overzicht zult willen geven van de versnipperde onderwijsbevoegdheden en in andere ministeries. Allerlei **opleidings-** en vormingsactiviteiten maken eigenlijk ook deel uit van het Onderwijs.

Mijnheer de Minister, bij de bevoegdheden van deze Raad blijvend en dus de schoolvrede en haar structuren helemaal terzijde latend, wens ik toch één element van de schoolvrede te belichten dat hier mag en moet worden behandeld. Groot is de vrees dat wij over enkele jaren vastzitten aan twee belangrijk uit elkaar lopende types van secundair onderwijs.

Ik ga niet in op de grond van de zaak, maar het VSO werd globaal alleen in het rijksonderwijs ingevoerd, belangrijke stedelijke netten hebben hetzelfde gedaan en met bevredigende resultaten. Het vrij secundair onderwijs, het katholiek onderwijs dus, heeft zich indertijd voorzichtiger, misschien afstandelijker, opgesteld en enkel in een aantal grote instituten VSO-types als experimenten ingevoerd, ook daar met goede resultaten.

Wij zijn echter dicht bij 1980 en wij gaan meer en meer naar twee blijvend uit elkaar lopende types. Ik hoop dat u mij niet zult tegenspreken wanneer ik zeg dat dit nu reeds bij sommigen bepaalde aspecten van de schoolvrede oproept, terecht of ten onrechte. Daarom, mijnheer de Minister, meen ik dat het goed zou zijn dat u een breed overleg zou tot stand brengen — en dit blijkt ook uit de ingediende resolutie — waardoor wij buiten de Schoolpactcommissie treden en waarin wij representatieve vertegenwoordigers samenbrengen van alle netten, van de inrichtende machten van de leerkrachten en van de ouders, om tenminste vóór de jaren '80 tot een vrij groote uniformiteit van het onderwijs te komen. U kent mijn mening, want ik heb ze reeds uiteengezet in de Senaat en ze was ook weerspiegeld in mijn vraag om uitleg over het Geschiedisonderwijs. Het is duidelijk dat het gebrek aan rust dat de onderwijsvernieuwing heeft gekenmerkt vroeger en nu, kan worden uitgespeeld in de richting van een verbreken van de onderwijsvrede en dit betreurt ik.

Het echte uitgangspunt van de Cultuurraad, mijnheer de Minister, is pedagogisch maar veel zakelijke aspecten die ondermeer door de heer Kuijpers nog zullen worden aangeraakt, hebben daarmee te maken. Het is immers zo dat een pedagogisch standpunt niet noodzakelijk wil zeggen pedagogische beschouwingen of stelsels maar dat een pedagogisch uitgangspunt alles te maken heeft met soms zeer materiële aspecten. Een van die aspecten zijn de leerlingennormen, wat rekening houdend met de Waals-Vlaamse verschillen, bestaat geen schoolvrede-element is.

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding : Ze zijn nationaal werkend !

DE HEER M. COPPIETERS : Ik weet het, **mijnheer de Minister**, maar daar precies moeten we uit geraken omdat deze normen statische normen zijn. Ik geef toe dat zolang deze leerlingennormen statische normen zijn, zij nationale materie **zijn** maar dat zou precies niet het geval moeten zijn. Mijn jaren ervaring in de Schoolpactcommissie hebben mij geleerd dat wanneer wij niet naar fluctuerende normen streven, volgens een evoluerend bevolkingscijfer, en afzonderlijk voor stad en platteland, wij nooit tot een rechtvaardige harmonie van het normensysteem zullen komen.

DE HEER J. RAMAEKERS Minister van Nationale Opvoeding : Mijnheer Coppieters, ik kan uw houding begrijpen maar wil u laten opmerken dat het pas een drietal dagen geleden is dat ik op diezelfde vragen betreffende de normen heb geantwoord, in uw aanwezigheid, in de Senaat. Ik vind het niet nodig dat wij om de drie dagen, eens in de Kamer, dan in de Senaat of in de Cultuurraad, telkens opnieuw het onderwerp aansnijden. In verband met de herwaardering van de parlementaire instelling kan ik dit niet goedkeuren. U begint nu opnieuw over de geschiedenis. Ik heb het daarover reeds gehad in de Senaat en zal er hier straks nogmaals op antwoorden. Ik wil alleen de bedenking maken dat het, volgens mij, van het goede te veel is.

DE HEER M. COPPIETERS : Mijnheer de Minister, ik treed niet verder in details. Ik heb enkel willen aanduiden dat, ondanks alles wat reeds in de Senaat en in de Cultuurraad werd gezegd, alsmede in een of twee commissievergaderingen in de Kamer, de rust die uit uw antwoorden zou moeten voortvloeien niet is tot stand gekomen. Dit is enkel een vaststelling.

Wat de parlementaire waardigheid betreft, mijnheer de Minister, hebben wij altijd voorgestaan dat inhoudelijk het onderwijs hier thuishoort. U heeft destijds in de Cultuurraad een goed voorbeeld gegeven door uw beleidsnota, waarvan ik altijd zei dat het een model van inleiding tot een debat was. U weet zeer goed, mijnheer de Minister, dat het onderwijsdebat eigenlijk niet hoeft te worden gehouden in het nationaal Parlement, gezien metertijd de schoolvrede-elementen zullen veranderen en het hele onderwijsdebat hier zal worden gevoerd. Wat ik hier in de Cultuurraad wilde onderstrepen is dat wanneer wij het onderwijs nog al te zeer in nationale banen houden, dit aan de Vlaamse Gemeenschap niets anders dan schade berokkent en ten andere ook aan de Waalse Gemeenschap.

Tot besluit, **mijnheer de Minister**, wil ik stellen dat wij bij deze deelbegroting de **onderwijs**-vernieuwing, met alle materiële aspecten die daarbij horen, in grote mate naar de Nederlandse Cultuurraad moeten overbrengen. Ik ben niet tot

deze overtuiging gekomen in een geest van oprakelen van de machtsstrijd maar met de bekommernis dat er voor Vlaanderen een onderwijrsrust zou komen die de grote pluralistische vernieuwing, waar wij nog niet aan toe zijn, zou mogelijk maken. Dit was mijn laatste beschouwing. Ik wil nog even aanstippen — en wij doen dit nu al jaren — dat wij sinds 1975 een wet hebben waar de pluralistische school naast de andere mogelijk werd, maar dat wij nog altijd niet die Raad voor het pluralistisch onderwijs hebben die het moet mogelijk maken dat uit vrij initiatief een open gemeenschapsschool zou geboren worden. Treurige vaststelling in het Vlaanderen van 1979.

Dit zijn problemen die veel beter dan in Kamer en Senaat onder Vlamingen in deze vergadering worden gesteld, opdat wij nu of later de vrede ook alleen onder Vlamingen zouden kunnen vinden zonder het vroegere Belgische evenwicht. (*Applaus bij de leden van de VU*)

DE VOORZITTER : De heer Baldewijns heeft het woord.

DE HEER E. BALDEWIJNS (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren Ministers, waarde collega's. Enige tijd geleden hadden wij de gelegenheid om in deze Raad ons te bezinnen over de algemene beleidslijnen die de Minister van Nationale Opvoeding voor het onderwijs in Vlaanderen zou volgen. Wat mij bij deze gelegenheid bijzonder verheugde was voornamelijk de vaststelling dat op al de banken in dit halfroond men zich ten zeerste bekommerde over de kwaliteit van ons onderwijs en dat men in elke partij trachtte bij de benadering van dit basisdocument van de heer Minister het kind centraal te stellen.

De verhitte periode, mijnheer de Minister, die u in uw tweede ambtstermijn op Nationale Opvoeding nu doormaakt doet mij soms twijfelen voor wie of voor wat men het onderwijs in België wil organiseren. De tussenkomsten van mijn voorgangers op deze tribune, die zo uiteenlopende problemen aansneden, verstevigen deze indruk. Ik zou hier graag bij deze bespreking de nadruk leggen op de dringende noodzaak om in het kleuteronderwijs of in het lager onderwijs de leerlingennormen te verlagen. Ik zou graag een lans breken voor een grotere gelijkshakeling in urenberekening voor de intern-opvoeders met het ander personeel.

Ik zou graag samen met u, mijnheer de Minister, geachte collega's, de gevolgen van een verlenging van deze leerplicht onderzoeken. Ik zal mij evenwel beperken wat al deze aangelegenheden betreft tot het samenvatten van mijn opinie in enkele korte zinnen.

Ten eerste wat de normen betreft meen ik, mijnheer de Minister, dat er een noodzaak is dat u er zorg zou voor dragen om niettegenstaande een demografische terugloop de personeelsbezetting

te behouden, wat er op neerkomt dat wij hierdoor toch met kleinere klasjes zullen te maken hebben. Wat de berekening van de uren van het opvoedend personeel betreft meen ik dat de interne opvoeders die tussen zonsondergang en zonsopgang een ganse **dagduur** van huis zijn en hiervoor slechts drie uur aangerekend krijgen, dat dit bij de eerste budgettaire mogelijkheid die zich voordoet opnieuw in overweging dient genomen te worden. Wat de stabiliteit van het onderwijs betreft zou ik graag, mijnheer de Minister, u vragen er zorg voor te dragen dat, wanneer één net van onderwijs door hervormingen getroffen wordt, dat men ook in het andere net parallelle hervormingen zou doorvoeren teneinde een algemene organisatie gelijklopend te houden. In het kader van de verlengde leerplicht, meen ik dat u een bijzondere belangstelling zou dienen aan de dag te leggen voor wat de reorganisatie van het beroepsonderwijs betreft. Een reorganisatie van het beroepsonderwijs vraagt inderdaad een meer op de praktijk afgestemd onderwijs. Een onderwijs dat meer geïntegreerd kan worden in de beroepssectoren. Ik hoop dat u deze bemerkingen als positief zult ervaren. Mag ik ook, alvorens te blijven stilstaan bij het thema dat ik graag zou aansnijden, in deze periode van crisis in het onderwijs aandacht vragen voor de bijzondere positieve initiatieven die u, mijnheer de Minister, tijdens uw vorige ambtsperiode getroffen heeft. Ik denk aan de experimenten in het buitengewoon onderwijs, aan de opvang voor de vreemdelingenkinderen, aan de begeleiding van het project vernieuwd lager onderwijs, aan de reorganisatie van de regionale pedagogische bureaus, aan de soepelheid waarmee u, mijnheer de Minister, de splitsingsnormen heeft doen toepassen. Toch hoop ik dat u mij zult toestaan even stil te staan bij een probleem dat zwaar op ons onderwijs drukt.

Ik meen immers dat het hoog nodig is dat wij de realiteit eens onder ogen durven zien wat de organisatie en de werking van ons normaalonderwijs betreft.

Eertijds was de normaalschool een universiteit van de armen, waar de beste krachten uit de minder begoede bevolkingslagen opgeleid werden en dit gold dan voornamelijk voor het rijksonderwijs. Nu, is het normaalonderwijs de kortste opleiding van het hoger onderwijs en dit heeft nefaste gevolgen. In het normaalonderwijs van vandaag zit een totaal andere bevolking. Uit het **VSO** worden de beste krachten afgeroomd voor de universiteit, het hoger onderwijs van universitair niveau en de scholen van het lange type. De kans bestaat dat kandidaten die door een extra-inspanning in het **VSO** met veel moeite aan de **eindmeet** gebracht worden het toch zullen proberen in het normaalonderwijs. Andere studenten die eerst hun zinnen hadden gezet op een andere onderwijsvorm, maar deze niet aankonden, zullen na een jaar proberen

terug naar het normaalonderwijs afdalen met een totaal andere ingesteldheid dan de **normaalschoolstudent** van enkele jaren terug.

Mijnheer de Minister, mag ik terloops wijzen naar een verkeerde interpretatie die wel eens gegeven wordt aan de democratisering van het hoger onderwijs. Door de democratisering worden de poorten van het hoger onderwijs wijd open gezet voor om het even wie. Heroriënteringsproeven werden afgeschaft. Ik wil hier zeker geen pleidooi houden voor een selectie vóór aanvang van de studies en een onnatuurlijke uitsluiting van eventueel echtgegadigden, toch doet het mij spijt te constateren dat aan het einde van het eerste jaar normaalonderwijs praktisch 50 % van de eerste **generatiestudenten** afgewezen worden.

Deze situatie die wij in het hoger onderwijs kennen creëert vele frustraties. Wij mogen dan ook de democratisering met een groot hart en met loze kreten uitbazuinen, wij stellen vast dat velen, die nu het normaalonderwijs uit noodzaak gekozen hebben, hiervoor niet meer de motivatie bezitten. Los van de bevolking van ons normaalonderwijs moeten wij eveneens nuchter kunnen vaststellen dat wat de organisatie betreft sedert 1963 er in de middelbare normaalschool niets meer is veranderd. Men werkt er met programma's die geschreven werden in de jaren 1963 door mensen die op dat ogenblik tot de goede leraren in het onderwijs behoorden maar hierdoor ook een gemiddelde leeftijd van 40 jaar zullen bereikt hebben. Deze mensen kregen hun basisoriëntatie net na de tweede wereldoorlog. Inmiddels is onze maatschappij gewijzigd, inmiddels is de andere **onderwijsstructuur** gewijzigd, inmiddels kreeg vooral het secundair onderwijs andere doelstellingen toegewezen. Deze verouderde programma's bleven dan ook behouden in een verouderde structuur. De opleidingstijd bleef beperkt tot 2 jaar. De toestand van de oefenscholen werd met de jaren slechter. De oefenscholen werden in vele gevallen losgetrokken van de normaalinstellingen en zijn geïntegreerd in een andere instelling voor secundair onderwijs. Deze scheiding is blijven stilstaan in programma's. Het uiteengroeien van opleiding en praktijk heeft noodgedwongen de **intellectualisering** van de opleiding in de hand gewerkt. Waar men in het Vernieuwd Secundair Onderwijs meer en meer de nadruk legt op het kunnen dan wel op het kennen moeten wij vaststellen dat men in onze normaalinstellingen de leerkrachten nog altijd opleidt in functie van de kennis en niet van het kun-aspect. Onvermurwbaar heeft men blijven vasthouden aan een opleiding van 3 of zelfs van 4 vakken per student. Anderzijds weten wij allemaal uit de praktijk dat de afgestudeerden zelden of nooit meer dan 2 vakken onderwijzen. Niettegenstaande deze conservatieve instelling werden de doelstellingen van de lerarenopleiding op het verbale vlak voortdurend gewijzigd. De **lerarenop-**

dracht krijgt bijkomende taken : leraren moeten leren klasseraden bijwonen en voorzitten, inhaallessen organiseren en er een zinvolle vulling aan geven, allerhande soorten' evaluaties op touw zetten. Leraren moeten nu kunnen oriënteren, ouders informeren, leerlingen voortdurend begeleiden en richten. Men moet er geen tekeningetje bijmaken om te weten dat er aan deze aspecten weinig kan gewerkt worden in de normaalscholen met deze met kennis volgepropte programma's. Geïntegreerde werkweken mogen evenmin ontbreken. Dat dit weer een vermindering van de opleidingstijd met zich mee brengt, wordt verwaarloosd. Inhoudelijk zal u het met mij eens zijn, mijnheer de Minister, geachte collega's, dat men in het normaalonderwijs is blijven stilstaan. Ook wat de gerichtheid van de diploma's betreft moet men zich bedenkingen maken. Na 9 jaar VSO is men er nog niet in geslaagd het profiel en de bestemmingsplaats van de regent vast te leggen. Het wijst erop dat men de suspens eindelijk wil handhaven. Onze normaalscholen zijn dan ook opleidingsinstituten die niet precies weten waarvoor en voor welke plaats de afgestudeerden moeten worden opgeleid. Men moet zich dan ook de vraag stellen of in dergelijk instituut doeltreffend werk kan worden georganiseerd ?

Tevens krijgt de bestaffing van de normaalschool onvoldoende aandacht. Aan de eisen om in een normaalschool tewerkgesteld te worden wordt niet strikt gehouden. Weliswaar, verkeert men niet altijd in de mogelijkheid deze voorwaarden toe te passen. Leraren die nooit in contact kwamen met het secundair onderwijs krijgen wel eens na hun universiteitsopleiding de opdracht regenten op te leiden. Iedere vorm van beslissingsgerichte research ontbreekt. Duidelijke selectiecriteria werden nergens vastgelegd. Het ontbreken van deze selectiecriteria en de afwezigheid van precies omschreven doelstellingen voor de regent werken dan ook de concurrentie tussen de normaalscholen van verschillende netten, maar ook van eenzelfde net in de hand. Het gebeurt niet zelden dat kandidaten van school veranderen omdat zij vermoeden dat er elders andere en minder zware eisen gesteld worden.

Mijnheer de Minister, wij mogen ons nog gelukkig achten dat de directies van de normaalscholen en de personeelsleden die er tewerkgesteld zijn, nog altijd uitblinken door een groter enthousiasme voor hun taak. Zij trachten, met de beperkte middelen die hun ter hand worden gesteld en binnen dit conservatieve kader, een opleiding te organiseren die aan de kandidaten toelaat hun beroep met veel bijsturing en mits een degelijke begeleiding uit te oefenen. Ik wil evenwel dit thema niet afsluiten zonder ergens concrete suggesties naar voor te brengen.

Ten eerste dacht ik, mijnheer de Minister, dat het onmiddellijk samenstellen en bijeenroepen van de

Hoge Raad van het Pedagogisch Onderwijs zich opdringt. Betere opleidingscondities moeten eveneens geschapen worden. Het probleem van de oefenscholen, het statuut van de oefenschoolleraren en de verbinding van oefenschool met normaalschool moet opgelost worden. De bestaffing van het normaalonderwijs moet volgens de statutaire afspraak kunnen gebeuren. De inspectie van het normaalonderwijs dient gereorganiseerd te worden, zodat vele inspectieleden — met alle respect voor hen bovendien — geconfronteerd met het normaalonderwijs dit niet als een aanhangertje van hun normale inspectietaken zouden beschouwen. De bestuursstructuur van de grote normaalscholen mag eens herzien worden. Teneinde de bevolking op een ander peil te brengen ware het goed, mijnheer de Minister, dat ook een campagne zou ingesteld worden om de meer begaafden beter te informeren over de toekomstmogelijkheden in het onderwijs.

Bewust, mijnheer de Minister, heb ik een andere rol die onze normaalscholen zouden kunnen spelen verzwegen. Toch dringt de noodzakelijkheid van de organisatie van de terugkoppeling vanuit het werk van de afgestudeerden naar de normaalschool toe, zich op. Ik hoop, dat u in de ambtsperiode die u opnieuw aangevat heeft, een bijzonder oog zult hebben voor de reorganisatie van dit normaalonderwijs. Ik meen immers dat dit normaalonderwijs, binnen elk onderwijsnet ten anderen, een medium van propageren van vernieuwde, aangepaste onderwijsideeën en -methodes kan zijn. De normaalschool dient een geherwaardeerde status te krijgen. De normaalschool is en blijft het symbool van wat er kwalitatief op onderwijsvlak in ons gewest gebeurt.

Mijnheer de Minister, ik dacht dat ik in een periode van onderwijscrisis, wat de organisatie van het onderwijs betreft, toch eens mocht terugkeren naar het kwalitatieve aspect. Het kwalitatieve aspect dat eerst en vooral het kind ten goede komt. In de beleidsnota die door de Vlaamse executieve werd vrijgegeven, stelde ik met genoeg vast, dat u het stelsel van de studiebeurzen wenst te herzien, dat u vooral dit stelsel voor het niet-universitair hoger onderwijs wenst te revaloriseren. Hierdoor zult u voorzeker aan één van mijn bemerkingen inzake normaalschoolbevolking tegemoetkomen.

Om te eindigen zou ik zeer kort willen pleiten voor het in stand houden van de onderwijspacificatie. Maatregelen die in één net van het onderwijs getroffen worden, kunnen door een ander net in hun onderlinge concurrentiestrijd negatief uitgespeeld worden. Mijnheer de Minister, dergelijke maatregelen vragen dan ook een diep beraad en een degelijke raadpleging van de onderwijsbasis. Een paar weken terug heb ik u gevraagd, naar aanleiding van een vraag van de heer Coppieters, voor het eind van het volgende parlementaire jaar een eva-

luatieverslag van het VSO voor te leggen. Na 10 jaar VSO, mijnheer de Minister, dringt een stabilisering zich ter zake op. Een vernieuwd normaal onderwijs als symbool en uitdraagster van de onderwijsideeën, zal zeker hiertoe kunnen bijdragen. Ik hoop, mijnheer de Minister, en ik ben ervan overtuigd dat u persoonlijk alles in het werk zult stellen om de pacificatie te behouden en om de kwaliteit van het **onderwijs** in Vlaanderen te verbeteren. (*Applaus op de banken van de meerderheid*)

DE VOORZITTER : De heer Kuijpers heeft het woord.

DE HEER W. KUIJPERS (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, geachte Vergadering, mijnheer de Minister, graag wil ik mij aansluiten bij de algemene uiteenzettingen van collega's Coppiepers en Desaeyere. Deze laatste zal de financiële aspecten van de begroting en de verhouding tot de deelbegroting toelichten.

Het betoog van collega Baldewijns kan ik volledig onderschrijven. Het is een goed teken wanneer tussen positie en oppositie een aantal raaklijnen tot stand komen. Van daaruit moet uiteindelijk het beleid groeien, mijnheer de Minister.

Ik wil vooreerst — dit treft u niet alleen, doch ook uw voorgangers — mijn ongenoegen uitdrukken over de weinige invloed die de Commissie voor onderwijs heeft op het beleid, zowel in de Cultuurraad, als in Kamer of Senaat. Tijdens de vorige regeringsperiode zijn wij in de Commissie er niet toe gekomen een grondig debat te houden over het beleid in het algemeen. U kan de verantwoordelijkheid naar de Kamer of de Cultuurraad terugschuiven, maar er is in de eerste plaats de werking van de commissies.

Ik wil openbaar stellen dat ik twee brieven gericht heb aan de Voorzitter van onze Commissie, die dan toch nauw als hoofd van de uitvoerende macht met u moet samenwerken, waarin ik gepoogd heb het debat over de herziening, de herbronning van de leervakken, tot stand te brengen. Wij hebben inderdaad nu één vergadering van de Commissie voor onderwijs gehad binnen de Cultuurraads-mogelijkheden. Elke fractie — ook van uw fractie — kwam met een reeks vragen waarop u in de mate van het mogelijke een antwoord verstrekte. Spijtig komt het echter nooit tot een fundamentele ideeënuitswisseling en vandaar een opbouw van het beleid. Soms vraag ik mij af of wij de Cultuurraad en het Parlement niet kunnen vergelijken met een reusachtig notariskantoor waar de akten buiten het kantoor worden opgesteld, waar zij enkel nog ter lezing en ter ondertekening worden voorgelegd en waar hoogstens nog een paar franjes aan **te-wijzigen** vallen...

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding : Ik dacht dat de commissies in

Kamer en Senaat en in de Cultuurraad hun werkzaamheden regelden zoals zij dat oordelen en dat de ministers ter, beschikking blijven. Bijgevolg, wanneer u kritiek uitbrengt over de werking van de Commissie, bent u aan het verkeerd adres indien u zich wendt tot de Minister. De Minister regelt niet de werkzaamheden van de Commissie. Dat doet de Voorzitter samen met de leden van de Commissie. Ik wil dat weerleggen omdat het de tweede maal is in één week dat diezelfde opmerking wordt gemaakt. Ik zou u willen vragen, mijnheer de Voorzitter, deze zaken op punt te willen stellen. Indien er klachten zijn wende men zich tot de Commissie. De Minister moet niet in beschuldiging gesteld worden. Hij moet zich ter beschikking houden van de Commissie.

DE HEER W. KUIJPERS : Mijnheer de Minister, formeel heeft u gelijk.

De Heer J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding : Formeel en op alle gebied.

DE HEER W. KUIJPERS : Niet op alle gebied, alleen formeel hebt u gelijk. Ik voeg er echter twee zaken aan toe : ten eerste, u bent een verkozene des volks net zoals ik, maar met dit verschil dat u ook nog hoofd van de uitvoerende macht zijt, met andere woorden wanneer u een aantal leemten aanvoelt in de onderwijswet, dan kan u evenzeer de wenk geven aan de voorzitter van de Onderwijscommissie.

Ten tweede, kan ik u zeggen, mijnheer de Minister, dat ik dan toch de inspanning gedaan heb om reeds in april aan onze Voorzitter van de Kamercommissie te vragen de commissie bijeen te roepen. Na drie weken wilde ik dan weten of het gelukt is. Wij hebben dan inderdaad — dat is uw persoonlijke fout niet — een ontmoeting gehad, want dit noem ik geen debat, er zijn een resem vragen gekomen waarop u tussen 10 u 30 en 12 u 30 een antwoord moest geven. Neem me niet kwalijk, mijnheer de Minister, de lofbetuiging is daarnet van de heer Coppieters gekomen ten aanzien van de brede nota die wij destijds in Steenokkerzeel hebben besproken gedurende een ganse dag. Dit was reëel parlementair werk. Wat echter nu gebeurt naar aanleiding van een zo belangrijke hervorming inzake leerplannen, kan ik niet anders dan vanaf deze tribune.. .

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding : Eén leerplan !

DE HEER W. KUIJPERS : Mijnheer de Minister, denk maar aan geschiedenis, aan muziekkopleiding. Straks, wanneer u dit wenst, zal ik daarop meer in detail inpikken. Inderdaad, wanneer dergelijke wijzigingen voor een aantal vakken worden doorgevoerd, vind ik het niet meer dan normaal.. .

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding : Er zijn geen wijzigingen gebeurd voor een aantal vakken. Slechts één leerplan werd gewijzigd, met name dit van geschiedenis. Laat ons vriendelijk blijven en het niet meer hebben over leerplannen.

DE HEER W. KUIJPERS : Mag ik de vraag stellen, mijnheer de Minister, of het leerplan muziek in het VSO in de twee basisjaren op dezelfde manier zal onderricht worden het volgend jaar zoals in de voorbije jaren ?

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding : Ja.

DE HEER W. KUIJPERS : Pas op voor deze bekenenis, mijnheer de Minister, dus wij zullen hetzelfde aantal uren behouden in alle opties van het VSO ?

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding : Mijnheer Kuijpers, als goede Volksunieman zou u toch een beetje moeten kijken naar de inhoud van uw woorden. U spreekt over de wijze waarop het onderricht zal gegeven worden. Heeft dat te maken met het aantal uren ? Wij moeten dit eens op punt stellen : een leerplan heeft niets te maken met het aantal uren. Een leerplan is de inhoud van het vak in zijn verschillende onderdelen. Dat is een leerplan. Een lessenrooster is het aantal uren. Indien u daarmee rekening wil houden, zal er al heel wat opgeklaard zijn.

DE HEER W. JORISSEN : Ook de leraren zouden dat moeten weten !

DE HEER W. KUIJPERS : U als goede Onderwijsminister zou moeten weten dat men eenzelfde leerplan niet in een verschaald lessenrooster kan doceren. Daar gaat het om. Wanneer het, lessenrooster ingekrompen wordt ten gevolge van een raamwet dan doet men een bepaalde optie naar het overdragen van dat leerplan over het aantal jaren. Ik zie niet in dat bij het verminderen van het aantal lessen — ik geef het voorbeeld van muziek — of het aantal lessen geschiedenis, dat u hetzelfde leerplan nog ongewijzigd kunt overdragen. Wij komen beiden uit het onderwijs. U moet maar eens trachten om met één uur geschiedenis in één graad hetzelfde over te dragen als bijvoorbeeld met twee lessen.

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding : Mijnheer Kuijpers, het aantal lessen voor het vak geschiedenis is gestegen. Ik verwijs u naar het verslag van de Senaat.

DE HEER W. KUIJPERS : Mijnheer de Minister, de eerste voorwaarde voor een goed geschiedenisonderricht is de continuïteit. Het is duidelijk dat, wanneer u gedurende een aantal leerjaren geen lessen voor geschiedenis voorziet en ze daarna terug worden ingeschakeld, een groot deel van datgene wat overgedragen wordt verbleekt door gebrek aan continuïteit.

Ik heb opnieuw een brief aan de Voorzitter van de Commissie voor onderwijs gericht. Ik hoop, mijnheer de Minister, met u de <<woordelijke>> degens te kunnen kruisen — want het is in feite commissiewerk — in een speciale commissie, ten einde uw jongste omzendbrief van 30 maart ter zake te ontleden.

Na dit eerste punt, mijnheer de Minister, kom ik tot een tweede dat u niet lief is, met name de dramatische toestand in het rijksonderwijs.

Ik kan u hier melden — zelf komende uit het vrij onderwijs, zelf leraar destijds in het vrij onderwijs — dat het op dit ogenblik zo ver is dat in de deelstaat Vlaanderen nog 19 % van de leerlingen les volgt in het rijksonderwijs.

Welnu, hoe ge het ook draait of keert, het is een dergelijke afslanking die een totale bedreiging uitmaakt voor het rijksonderwijs.

Bij de stichting van deze Cultuurraad heeft onze collega, de heer Vanhaegendoren, destijds het opzetten van het vernieuwd secundair onderwijs betiteld als : «een trein die vertrok in de mist». Het is wel eens goed dat wij, na zes à zeven jaar, eens gaan kijken of deze mist is opgehelderd.

Ik sluit mij volledig aan bij de collega's Baldewijns en Coppieters, die een verslag vragen over de situatie in het VSO.

Ik wil er echter aan toevoegen, mijnheer de Minister, dat de zware psychologische slag aan het rijksonderwijs werd toegebracht toen dit VSO werd opgedrongen als een bij voorbaat geslaagd experiment.

De leerkrachten die het VSO moesten waarmaken waren onvoorbereid. In de voorbije periode 1974-1977, is de toenmalige Onderwijsminister even achteruitgestapt en heeft het VSO willen terugschroeven naar een meer traditioneel onderwijs. Met andere woorden, na een periode van zeven jaar is men in het rijksonderwijs verplicht drie ingrijpende wijzigingen aan te brengen.

Het vrij onderwijs, met zoveel meer mogelijkheden ter zake, kan heel wat soepeler reageren. Welnu, mijnheer de Minister, u mag het ons niet kwalijk nemen dat het ons spijt wanneer wij in de stations reclamebrieven zien waarop vermeld staat : «Bij ons werd het VSO nog niet ingevoerd», of, anders gezegd, waar men reclame maakt onder de slagzin van het traditioneel onderwijs.

Mijnheer de Minister, voor zoiets is het VSO mij te dierbaar. Wil men voor het rijksonderwijs iets doen, dan zeg ik u dat het 5 vóór 12 is. Men dient

alleszins tot een stabilisatie van onderrichtingen te komen.

U mag binnen de eigen vakbeweging, die aanleunt bij de partij die u vertegenwoordigt, het ACOD te rade gaan en u zal merken dat het ter zake dezelfde stelling inneemt dan degene die ik hier nu verdedig.

In een volgend gedeelte van mijn uiteenzetting zou ik het graag willen hebben over het bijzonder onderwijs.

Wij hebben in de voor beide Kamers gehouden regeringsverklaring gezien dat er een paar vrij uitvoerige zinnen aan dit onderwijs werden gewijd. Tijdens het debat van vandaag zouden wij graag willen vernemen in hoeverre het uw zorg zal zijn om in verband met het bijzonder onderwijs de nodige ministeriële en koninklijke besluiten te laten doorvoeren.

Wij willen er, namens de Volksunie, op wijzen dat het bijzonder onderwijs, dat binnen dit en vijfjaar de eerste tekenen van leerlingentekort zal tonen, zal dienen te komen — en nu is er nog de tijd voor — tot een globale visie, die ik als volgt zou willen omvatten. Wij zouden moeten kunnen experimenteren. Dit experiment zou er moeten in bestaan de mensen uit het bijzonder onderwijs in eenzelfde gebouwengeheel een aangepaste opleiding te laten genieten. Elk woord in deze zin heeft zijn betekenis. Het is inderdaad te gek kinderen op te voeden in een soort apartheidspolitiek om dan, na zovele jaren de muren van de steden te moeten volplakken met — en u kent die afbeelding — met affiches waarop reuzegrote trappen en bovenaan een rolwagentje voorkomen.

Laat ons toch in de mate van het mogelijke het bijzonder en het gewoon onderwijs in eenzelfde gebouwencomplex integreren.

Graag wou ik vernemen of u, mijnheer de Minister, dezelfde mening zijt toegedaan.

Wat de Brusselse agglomeratie betreft is het thans dringend noodzakelijk maatregelen voor het komende schooljaar voor te stellen teneinde de bijzondere normen voor het Nederlandstalig bijzonder onderwijs in de Brusselse agglomeratie door te voeren. Mag ik u wijzen op de **rationalisatieplannen** die binnen het vrij onderwijs klaar liggen voor de gehoorgestoorden en blinde kinderen ?

Het ware goed dat wij dienaangaande — en ik zal ook deze suggestie overmaken aan de Voorzitter van de Commissie — een breed gesprek in het kader van de werkzaamheden van onze Kamercommissie van Nationale Opvoeding konden voeren.

Het volgend deel van mijn tussenkomst zou ik willen wijden aan de internaten. Vroeger was een internaat een elitaire instelling, in vele gevallen meestal ook ten gevolge van de gebrekkige infrastructuur van de scholen.

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding : Waarover gaat het ?

DE HEER W. KUIJPERS : Ik zou het willen hebben over de internaten.

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding : Van welk net ?

DE HEER W. KUIJPERS : Van alle netten. In mijn eerste algemene inleiding zou ik het dus willen hebben over het verschil van aanvoelen tussen vroeger en nu. Waar de internaten vroeger elitaire instellingen waren voor rijke kinderen, waren zij toch concurrerend.

Wij kennen allemaal het internaat van Melle in Oost-Vlaanderen, dat een bepaalde internationale roem verwierf, net zoals Tildonk en zo meer. In het raam van het rijksonderwijs kan ik ook nog wijzen op het internaat van Keerbergen, dat dezelfde faam genoot.

Tot welke gedachtengang wil ik thans komen ? Inderdaad, de internaten zijn geen elitaire instellingen meer. Ze zijn eerder instellingen voor sociale opvang van kinderen die geen mogelijkheden van normaal dagelijks onderricht hebben.

Mijnheer de Minister, ik zou er willen voor pleiten — en dit sluit aan bij het Gebouwenfonds — opdat men tussen de netten zou komen tot een overeenkomst waarbij de gebouwen van internaten als dusdanig rijksbezit zouden worden en dat het initiatief — wat er ook gebeure — vrij zou zijn, zodoende dat wij zouden komen, vanuit dit overleg, tot een voorziening in de verschillende netten van een intemaatsaccommodatie per regio. Het is namelijk zo dat op dit ogenblik in bepaalde delen van het land de vrije keuze inzake internaten niet meer gewaarborgd is.

Ik ken uw redenering ter zake. Ik kan ze ook onderschrijven in die mate dat het rijk niet moet toestaan dat bepaalde privé-initiatieven **privé-bezit** zouden worden. Ik meen dat mijn oplossing ter zake zeer duidelijk is : geef aan alle internaten de kans om met bezit van het rijk hun vrij initiatief, binnen een goed overeengekomen plan per regio, een infrastructuur te verschaffen voor de opleiding van de kinderen.

In een volgend gedeelte wil ik het hebben over de studiemeesters-opvoeders. Inderdaad, voor een twee- à drietal jaar heb ik daarover een uitvoerige interpellatie gericht aan uw voorganger.

De studiemeesters-opvoeders hebben een uitgebreid takengeheel binnen het schoolgebeuren dat nooit wettelijk werd omschreven. Ik vraag u zich even te verbeelden wat er zou gebeuren indien, in gelijk welke andere bedrijfstak, men een beroepsopdracht zoveel jaren laat rusten zonder tot een goed curriculum te komen. Ik weet dat zowel binnen het **rijksonderwijs** als binnen het vrij onderwijs omschrijvingen voorhanden zijn. Wat

weerhoudt ons op dit ogenblik om voor deze belangrijke klasse van opvoeders te komen tot een sluitende beroepsomschrijving die geldig is voor de verschillende netten ?

Een volgend punt waarop ik uw aandacht wil vestigen mijnheer de Minister, is het onderwijs aan de woonwagen- en zigeunerkinderen. Tijdens de bespreking van een vorige begroting heb ik dit probleem reeds aangeraakt. U waart destijds bereid om met de leden van de Onderwijscommissie ter plaatse te gaan. Ik vraag u deze belofte opnieuw te overwegen en uit te voeren. In welke mate zou nu dit onderwijs dienen te gebeuren ? **Woonwag**- en zigeunerkinderen zijn niet te beschouwen als kinderen die in een klassikale opvang terecht moeten komen. Ik ben met dit volk vrij goed bekend. Ik kan u verzekeren dat enkel de methode die gedeeltelijk in Nederland en gedeeltelijk in Duitsland wordt toegepast de enige goede is. Dat is een leermiddelenpakket per leerling, een batterij leermiddelen die erbij horen en waarbij op de verschillende plaatsen van de woonwagewegen, een kleine infrastructuur, deze kinderen via dit individueel onderricht zouden kunnen worden opgevangen.

Als voorlaatste punt wil ik even het **leerlingenver**voer aansnijden. Het gaat inderdaad niet op dat wij aan de ene kant bij de bespreking van al onze begrotingen het tekort aan geld aanraken en aan de andere kant zien hoe in de verschillende wijken in Vlaanderen de bussen elkaar tijdens de dal- en piekuren opvolgen, namelijk rond 8 uur 's morgens en 4 uur 's namiddags. Ik weet dat er een experiment is geweest te Kortrijk. De rapporten zijn duidelijk maar er moeten beslissingen worden genomen. Zouden wij niet kunnen komen tot het eenvoudige principe dat in de Verenigde Staten van Amerika wordt toegepast, een **schoolbus**-systeem waarvan iedereen van gelijk welk net gebruik kan maken, onder een prettige pedagogische begeleiding, met aangepaste muziek en dergelijke. Ik weet dat u mijn mening hieromtrent deelt. Ik vraag enkel en alleen of het niet mogelijk is, in overleg met de Nationale Maatschappij voor Buurtspoorwegen, dit stelsel uit te werken voor het schooljaar 1979-1980.

Mijnheer de Minister, ik dank u nu reeds voor uw voorlopig antwoord. Het is alleen maar wanneer de druk vanuit de verschillende fracties zal komen, dat men ook in de Schoolpactcommissie tot een beslissing zal komen.

U hebt zeker reeds de vrijheid om dit, ten experimentele titel, in een aantal schoolomschrijvingen toe te passen.

Tenslotte, mijnheer de Minister, om even door te gaan op hetzelfde besparingsmotief — wat ook buiten de Schoolpactcommissie om zeker mogelijk is — dit is een experiment waarbij wij binnen een zelfde regio een technische samenwerking tussen de verschillende netten totstandbrengen.

Het is nu zo dat zowel in het Mechelse, Leuvense, Aalsterse als waar ook, de verschillende scholen naast mekaar leven en met dezelfde problemen begaan zijn, zoals de schoolafwezigheid van bepaalde leerlingen, het druggebruik — wat in de verstedelijkte gebieden een absoluut groot probleem is —, het jeugdalcotisme en dergelijke. Ik zou dus van u willen vernemen, mijnheer de Minister, en de heer Baldewijns heeft u daar terecht lof voor gebracht — nu dat de regionale pedagogische commissies op gang komen, in hoeverre overleg op praktisch en technisch vlak tussen de verschillende netten voor het komend schooljaar zou kunnen overwogen worden. Hier denk ik aan dezelfde probleemverzorging, dezelfde technische samenwerking inzake het zwembadenbeheer en dergelijke. Aan uw positieve reacties zie ik dat u wel op mijn voorstellen zult ingaan. (*Applaus bij de leden van de VU*)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

DE VOORZITTER : Dames en heren, alvorens het woord te geven aan de volgende spreker, de heer Van Geyt, wil ik u een concreet voorstel doen.

Ik stel vast dat wij vóór 17 uur niet meer tot de stemmingen zullen kunnen overgaan. Op de agenda is niet vermeld dat er eventueel na 17 uur kan worden gestemd, hetgeen volgens het Reglement betekent dat na 17 uur geen stemmingen meer kunnen worden gehouden.

Ik stel u voor vandaag alle onderwerpen van de agenda te bespreken en af te handelen, maar niet meer te stemmen. Wij zouden de stemmingen houden tijdens onze volgende vergadering, over veertien dagen.

Gaat iedereen hiermee akkoord ? (*Instemming*)

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van Nationale Opvoeding — Nederlandstalig regime — voor het begrotingsjaar 1979. Kredieten die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen — 4-11 (B.Z. 1979)-Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking (Voortzetting)

DE VOORZITTER : Aan de orde is de voortzetting van de algemene bespreking van het ontwerp van decreet houdende de begroting van Nationale Opvoeding — Nederlandstalig regime — voor het begrotingsjaar 1979. De heer Van Geyt heeft het woord.

DE HEER L. VAN GEYT (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren Ministers, geachte collega's, het is, mijnheer de Minister van Nationale Opvoeding, in zekere zin onjuist of on-

rechtvaardig dat u het bent die hier de Raad te woord moet staan over al wat er in uw departement omgaat en wat er daarrond gebeurt. Immers, uw departement, samen met dit van uw Franstalige collega, is het slachtoffer nr. 1 van de anti-crisiswet die gestemd werd door de huidige coalitie, toen verruimd tot onze collega's van de Volksunie en door de PVV nog te lauw geacht. Uw departement is meteen ook het slachtoffer nr. 1 van de nul- of minder dan nul-budgettaire-groei die door de huidige regeringsploeg in haar geheel, maar in de eerste plaats door haar top, ten uitvoer wordt gelegd, in navolging van de regeringen Tindemans en Vanden Boeynants.

Uw ter zake wellicht nog ietwat onervaren Franstalige collega heeft het trouwens enkele weken geleden duidelijk gezegd. Ook indien de bevoegde minister of ministers — en ik meen dat dat althans ook gedeeltelijk voor u waar kan zijn — niet akkoord gaan met deze tenuitvoerlegging van de anti-crisiswet en van de nulgroei in de sector nationale opvoeding, dan bestaat er, zoals uw Franstalige collega duidelijk zegde, slechts kans om het tijt ter zake te keren in zoverre de protestbeweging in en rond het onderwijs eendrachtig en machtig genoeg weegt op het globale beleid van de regering.

Er kan inderdaad moeilijk worden betwist dat de protestbeweging in en rond het onderwijs tot hier toe een ongekeerde kracht, een ongekeerde eendracht en een ongekeerde volharding heeft tentoongespreid, zulks boven alle verschillen tussen netten, niveaus en zelfs gemeenschappen heen, zulks in zoverre, mijnheer de Minister, dat bepaalde partijen van de coalitie, ook de uwe, tijdens de voorbije dagen zover gingen een lans te breken — en ik denk aan verklaringen afgelegd door de heer Van Miert bij het einde van een vergadering van het Bureau van de BSP en ook aan andere verklaringen van dat soort in andere coalitiepartijen — voor het afzien van een consequente doorvoering van de nulgroei inzake het onderwijs en bovendien — en hier neem ik woordelijk de verklaring van de heer Van Miert terug — indien de verlaging van bepaalde bevolkingsnormen in bepaalde takken van het onderwijs, die nodig is voor de vrijwaring van de tewerkstelling, bepaalde bijkomende uitgaven zou vereisen, dan moet het maar die weg op !

In de praktijk echter is een enorme spanning en strijd nodig geweest in alle netten en op alle niveaus van het onderwijs om ook maar dergelijke verklaringen mogelijk te maken. Maar nog is het duidelijk dat de regeringstop — en ik doel hier in de eerste plaats, maar nietuitsluitend, op het vierspan gevormd door de Eerste Minister en de drie Vice-Eerste Ministers, waaronder de verantwoordelijke voor de begroting — speculeert op het feit dat wij ons nu in de beginperiode van de examens bevinden en dat de vakantie snel nadert,

opdat zelfs deze door dergelijke verklaringen lichtjes op een kier gezette deur weer zou kunnen worden dichtgeklapt.

— *Mejuffrouw G. Devos, Ondervoorzitter, treedt als Voorzitter op.*

De pers weidt uit en u zal daar wellicht nader op ingaan, althans voor het informele gedeelte, over de nieuwe tendens van de Regering naar schijnbare onderhandelingen van een zeer beperkt type met een zeer beperkte draagwijdte, en meer bijzonder over de ontmoeting van woensdag 30 mei tussen de Minister van Nationale Opvoeding, vertegenwoordigers van het departement en afgevaardigden van het gemeenschappelijk syndicaal front, waar van regeringszijde gewag werd gemaakt van de ene of andere garantie van tewerkstelling tijdens het komende schooljaar, voor het op het einde van dit schooljaar in de scholen aanwezige personeel, maar deze zou slechts geldig zijn voor de gevolgen van de inkrimping van de uurroosters in toepassing van de crisiswet, en niet voor de gevolgen van de daling van het bevolkingscijfer ten gevolge van de demografische evolutie. Indien ik deze persberichten goed heb begrepen en indien ze accuraat zijn zou deze maatregel tevens gepaard gaan met een mogelijke regeling voor vervroegd pensioen van een zeker aantal leerkrachten. In feite geldt dit alles enkel indien de kostprijs voor de enkele luttele tijdelijke garanties die in het vooruitzicht worden gesteld, wordt gecompenseerd door besparingen in andere sectoren, indien ook de kosten van een eventuele beperkte verlaging van de klasnormen, uitsluitend in het kleuteronderwijs, kunnen worden gecompenseerd door een nog verder doorgedreven mobiliteit van het personeel, zowel qua vak als qua instelling en bijgevolg door een nog drastischer wervingsstop inzake werving van jonge nieuwe leerkrachten, om dan nog te zwijgen van het uitstellen van iedere discussie over de herziening van de laagste barema's, meer in het bijzonder van kleuterleidsters en van het PMS-personeel.

Het is dan ook geen wonder, mijnheer de Minister, dat de misnoegdheid bij de leerkrachten, ouderverenigingen en studerende jeugd ook na woensdag torenhoog blijft. Dit kwam trouwens ondermeer tot uiting door de massale deelname op dit tijdstip van het schooljaar aan de stakingsbewegingen, na de ontmoeting van verleden woensdag en meer bijzonder op donderdag 31 mei en vrijdag 1 juni jongstleden, en zulks, nogmaals, **zij** het op verschillende tijdstippen en met verschillende modaliteiten, in beide grote onderwijsnetten, met trouwens een aangehouden ruime sympathie, in weerwil van de naderende examens, voor de beweging van de leerkrachten, vanuit beide grote ouderconfederaties en vanuit de brede

laag van jeugdorganisaties die de leerlingen vertegenwoordigen.

Bovendien gaat dit alles gepaard met een klaarblijkelijke groeiende weigering vanwege de leerkrachten en vakbonden en vanwege de met hen sympathiserende krachten om de wapens neer te leggen met het oog op de hervatting van het schooljaar in september, ingeval een grondige onderhandeling zou uitblijven — zoals trouwens te vreezen valt — in de houding van de Regering naar aanleiding van de volgende gespreksronde die indien ik mij niet vergis morgen of overmorgen plaatsheeft.

Het is evenzeer merkwaardig te noemen dat de verwoede pogingen van bepaalde zijden en van diverse milieus schromelijk zijn mislukt — u maakte hierop duidelijke toespelingen in uw antwoord tijdens de behandeling van uw begroting in de Senaat — om de protesterende leerkrachten, ouders en leerlingen van de beide netten tegen elkaar op te jagen, ondermeer wegens het feit dat het effect van bepaalde beperkingen zwaarder doorweegt in het traditioneel dan in het hernieuwd secundair onderwijs en bijgevolg wellicht meer in het ene dan in het andere net.

Het komt bij mij geenszins op in omgekeerde zin in dezelfde val te trappen door de schuld totaal foutief toe te schrijven aan het gesubsidieerd onderwijs, aan zijn leerkrachten, leerlingen en ouders, voor het feit dat het rijksonderwijs in eerste instantie de gevolgen draagt van alle bruuske wijzigingen en herstructureringen die zich in het afgelopen jaar hebben voorgedaan en die zich nog voordoen inzake VSO. Wel moet ik tot mijn spijt de vaststellingen bijtreden van de zeer respectabele en allesbehalve militante syndicale Federatie van Verenigingen van Inrichtingshoofden van het Nederlandstalig Rijksonderwijs in verband met een aantal herstructureringsmaatregelen die betrekking hebben op de crisiswet en de budgettaire nulgroei — en ik citeer deze federatie — « . . . deze herstructureringsmaatregelen niet beantwoorden aan de krachtlijnen die nochtans werden uitgedrukt in de beleidsnota voor Nationale Opvoeding », die door uzelf werd ingediend bij onze Cultuurraad en uitvoerig besproken op 17 januari en 7 februari van vorig jaar. Deze federatie van schoolhoofden van het Nederlandstalig rijksonderwijs betreurt terecht dat de door u vooropgestelde en wenselijk verklaarde rustpauze in de experimenten, vóór een geleidelijke terugkeer naar het oorspronkelijke type van VSO, werd herleid tot amper één jaar, met als gevolg groeiende onrust en verwarring in het bedoeld onderwijs. Op geen enkele wijze werd voldaan aan de basisvoorwaarden ter zake vooropgesteld door de Nationale Raad voor het Rijksonderwijs, waaronder het verhelpen van het tekort aan middelen en het verbeteren van de klasnormen. Bovendien werd iedere ernstige raadple-

ging nagelaten van de mensen in de scholen door «de hogere instanties van het departement».

Nogmaals, mijnheer de Minister, het is geen toeval en het hoeft geen uiting te zijn van kwade wil van een hoge ambtenaar noch van een lid van het kabinet noch van de Minister zelf, maar het is duidelijk dat dezelfde budgettaire basisopties van regeringswege slechts hebben kunnen leiden tot soortgelijke nadelige gevolgen in alle netten van het onderwijs, zij het dan dat ze telkens weer min of meer gewijzigde vormen aannemen in het rijksonderwijs, zoals ik daarnet heb aangehaald.

Zulks bevestigt al te scherp hoezeer de vrees gegrond was, waaraan ik uiting gaf tijdens de bespreking van uw beleidsnota op 7 februari vorig jaar toen ik u andermaal het volgende zegde en het is misschien niet helemaal ongepast dit even in herinnering te brengen.

Ik meen dat u op verschillende ogenblikken ja knikte toen ik dit aanhaalde. Ik meen — zegde ik toen — dat het tot gevaarlijke illusies zou leiden om niet duidelijk in te zien dat de positieve voor-nemens en plannen, door de Minister uiteengezet in de toenmalige beleidsnota, gevaar lopen om hun doel te missen en zeer snel praktisch niet haalbaar zullen lijken indien geen grondige kentering komt in de wijze waarop de huidige regering en de krachten waarop zij steunt de crisis globaal aanpakken, en men weet dat ter zake in plaats van een positieve kentering men alleen nog maar een verscherping- en verergering van deze oriëntering heeft meegemaakt. Deze intenties — zei ik — kunnen slechts naar onze mening positief worden in de praktijk omgezet en gerealiseerd, wanneer zij actief tot zich worden getrokken en consequent worden doorgestuwd door de sociale en politieke vooruitstrevende krachten binnen en buiten het onderwijs en trouwens ook binnen en buiten de toenmalige, praktisch ook huidige, regeringscoalitie. Zulks geldt wellicht in de allereerste plaats voor problemen van kwantitatieve en kwalitatieve personeelssterkte en bijgevolg voor de kwaliteit van de dienstverlening inzake onderwijs en het peil van tewerkstelling. In dat verband haalde ik de voorstellen aan inzake de verlaging van de bevolkingsnormen in de diverse onderwijsnetten, ondermeer ingediend door mijn collega Levaux en ikzelf in de Kamer, die trouwens opnieuw werden ingediend door collega mevrouw Dinant en ikzelf in het nieuwe Parlement.

Waar het dan ook naar de mening van mijn vrienden buiten dit halfroed en van mezelf voor alles op aankomt — en ik meen dat deze zienswijze ruim wordt gedeeld door andersdenkende vooruitstrevenden, aanleunend bij diverse formaties van de huidige coalitie — is dat de druk van onderop, die nu duidelijk gaat onderbroken worden door de examens en de vakantie mede actief zou gesteund worden op politiek vlak door al wie, ook in dit halfroed, bekommerd is met de kwaliteit van

het onderwijs, de toekomst van onze jeugd en de toekomst van 's lands economie en cultuur, zulks vooral nu er beslist minder belangrijke geschillen bestaan tussen de netten, de niveaus, ja de gemeenschappen inzake algemene politiek en meer bijzonder de financiële politiek ten opzichte van het onderwijs sbeleid.

De deur die blijkbaar enkele dagen geleden op een kier werd gesteld door de stellingname van de diverse coalitiepartijen, waaronder de uwe, inzake wenselijke versoepeling van de budgettaire nulgroei-politiek, dient, memen wij, door het krachtig en verenigd optreden van deze vooruitstrevende krachten buiten maar ook binnen dit halfroond, geopend. De deur die dus op een kier werd gezet dient door dit optreden geopend, ook in onze Cultuurraad en ons Parlement. Waar het op aankomt is te kiezen waar en ten koste van wie en van wat er dient besnoeid te worden in de globale rijksuitgaven. Ter zake zal het er veeleer op aankomen dat eenieder zijn verantwoordelijkheid opneemt.

Mijnheer de Minister, dit geldt ook voor het acute probleem van het drieluik inschrijvingsrechten, beurzen of toelagen en/of leningen — laatstgenoemde trouwens liefst terzijde gelaten — en sociale diensten in het hoger onderwijs, drieluik dat uitvoerig, hoewel op weinig hoopgevende wijze, in onze Commissie werd besproken, ter voorbereiding van het debat van vandaag.

Het basisprobleem ter zake, evenals voor de begeleidingsnormen en de financiering van het hoger onderwijs en van de vorsing, is immers steeds weer hetzelfde, met name de uitwerking ook in deze sector van de crisiswet en van de politiek van budgettaire nulgroei, waarvoor trouwens inzake het hoger onderwijs de effecten nog dienen gecumuleerd met deze van de achtereenvolgende programmawetten van de afgelopen budgettaire jaren.

Mijnheer de Minister, u hebt de oprichting in het vooruitzicht gesteld — en wel naar ik meen in de loop van volgende maand — van een werkgroep over dit drieluik, een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van de vakbonden, van de ouderverenigingen en van de bevoegde Hoge Raad. Het zou echter — en nogmaals, ik ben niet alleen deze mening toegedaan — hoogst betreurenswaardig zijn dat in deze werkgroep de studenten, naast de andere groepen niet zouden vertegenwoordigd zijn.

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding : Het is de ganse universitaire gemeenschap, aangevuld met vakbonden, ouderverenigingen en diesmeer.

DE HEER L. VAN GEYT : Ik ben blij dat u dit preciseert, omdat het wellicht onduidelijk was voor een lid van de Raad die aan de werkzaamhe-

den van de Commissie niet deelnam. U preciseert het. Ik neem er akte van. Toch meen ik, mijnheer de Minister, dat het betreurenswaardig zou zijn dat deze werkgroep zou ontzegd worden — ter zake hoop ik dat u mij positief zal kunnen terecht wijzen — om het geheel van de problematiek van de democratisering van het hoger onderwijs te behandelen, dus ruimer dan het drieluik van inschrijvingsrechten, toelagen en sociale diensten. U zegt niet neen, mijnheer de Minister, dat is belangrijk, vooral daar u alvast niet zal betwisten dat inzake democratisering van het onderwijs, ook vóór de crisiswet en vóór de budgettaire nulgroei, heel wat leemten dienden aangevuld en tekortkomingen goed gemaakt, en dat vandaag de toestand nog moeilijker dreigt te worden.

Terloops zou ik u een vraag willen stellen en nogmaals is dit wellicht te wijten aan een onvoldoende aandachtige en accurate lezing van de verslagen. Uit het verslag van onze collega, de heer **Nauwelaerts**, meen ik te mogen opmaken dat u in Antwerpen op bepaalde vragen over de budgettering van de studietoelagen en leningen hebt verklaard dat, rekening houdend met de toevoeging van 450 miljoen, geput uit de reserve, het totaal bedrag zou worden gebracht van 19% miljoen voor 1978 op 2.007 miljoen voor 1979.

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding : Twee miljard.

DE HEER L. VAN GEYT : Ja, twee miljard, excuseer mij. Indien ik goed heb gelezen betekent dit een verhoging met heel wat minder dan 1 %. Nominaal is het een lichte verhoging, maar toch heel wat minder dan 1 %.

Wat ik niet begrijp is hoe u blijkbaar zou hebben verklaard dat deze verhoging met minder dan 1 % zou toelaten een verhoging van de toelagen aan te passen van gemiddeld ongeveer 4 % en het aantal gerechtigden te verhogen met ongeveer 5 %. Volgens het verslag, stellen wij hier een discrepantie vast. Indien mij daar ook een fundamenteel gegeven zou ontsnappen en de zaken gunstiger zouden liggen dan uit de cijfers mag blijken, dan vraag ik niet beter dan zulks te vernemen en te kunnen mededelen aan de belanghebbenden.

Ik zou in elk geval de wens willen uiten dat in deze werkgroep de problemen van de democratisering van het hoger onderwijs en van de eisen van de diverse samenstellende delen van de universiteitsgemeenschap op een ernstige en brede wijze zouden kunnen worden besproken. Dit zou interessanter zijn dan de dikwijls spijtig te noemen en ten top gedreven spanning van de jongste maanden, te zien voortduren. Deze spanning heeft reeds meermaals geleid tot betreurenswaardige, hevige botsingen met bepaalde contingenten van de ordrestrijdkrachten in onze diverse universitaire centra. Dit hard optreden werd alvast door **menig-**

een betreurd en gelaakt en leidde trouwens tot gerechtelijke en andere vervolgingen.

Ik meen, mijnheer de Minister, dat het geen inbreuk zou zijn op de scheiding van de machten, gezien de reeks van precedenten en tradities ter zake, indien de Minister van **Nationale Opvoeding**, Nederlandse sector, zich op het ogenblik dat de werkgroep zijn werkzaamheden begint, duidelijk zou uit spreken voor een « appeasement », een soort van ontspanning van de toestand, na de botsingen die zijn gebeurd en na de gerechtelijke vervolgingen, en dergelijke. Het ware best dat de Minister de wens zou uiten dat ter zake de diverse machten zouden bijdragen tot een terugkeer tot de rust, niet alleen op het terrein — dat is gelukkig reeds gebeurd, onder meer door de examens — maar ook in de gemoederen. Mijnheer de Minister, waarde collega's, het school- en het academisch jaar zijn aan hun einde toe en de spanningen in de strijd op het terrein zullen uiteraard een periode van onderbreking kennen. Maar het is duidelijk dat indien er zich geen grondige kentering voordoet in het algemeen beleid van de regering ten opzichte van het onderwijs, het hoger onderwijs en de vorsing, de spanning bij de hervatting van het nieuw academisch en schooljaar opnieuw present zal zijn. Wij allen, verkozenen, leden van deze Cultuurraad en meer in het bijzonder al degenen onder ons, zonder onderscheid van groep, die gevoelig zijn om wat er gebeurt bij de zonen en dochters van de werkende bevolking, bij de brede lagen van de democratisch gerichte studerende jeugd, bij de leerkrachten, zullen op een bepaald ogenblik verzocht worden rekenschap te geven over onze houding. Ik meen dat wij door ons gemeenschappelijk en krachtig optreden heel wat kunnen bijdragen om te ijveren voor een daadwerkelijke kentering in het regeringsbeleid ter zake. Ik durf zelfs het vermoeden uitspreken dat bij de Minister — zelfs indien hij niet dezelfde taal heeft gesproken als zijn Franstalige collega met minder ervaring, een paar weken geleden — dergelijke krachtige, efficiënte en eensgezinde druk niet bepaald onwelkom zal terecht komen.

— *De heer H. Boel, Voorzitter, treedt opnieuw als Voorzitter op.*

DE VOORZITTER : De heer Desaeeyere heeft het woord.

DE HEER W. DESAEYERE (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik zou graag voor twee punten uw aandacht vragen.

Vooreerst meen ik te mogen stellen dat in de huidige situatie een echte **onderwijsplanning** onmogelijk is bij gebrek aan een juist inzicht in de kosten. Ik zou dan ook aan de heer Minister willen vragen een zo gedetailleerd mogelijke kostenven-

tilatie uit te voeren, met een gedetailleerde uitsplitsing van het budget over alle netten, afdelingen, subafdelingen enz.

Momenteel beschikken wij helaas niet over een inzicht in wat een bepaalde onderwijsvorm kost aan de gemeenschap. In normale omstandigheden zou het voor een normale onderneming — ik meen inderdaad dat het onderwijssysteem als een onderneming moet worden gezien — totaal ontoelaatbaar moeten zijn dat men voor een dergelijke toestand zou komen te staan waarbij er helemaal geen inzicht meer is in wat een bepaalde afdeling in feite kost.

Regelmatig wordt het vrij onderwijs met het **rijks**-onderwijs vergeleken. Ik stel vast dat het vrij onderwijs wél beschikt over gedetailleerde kostenramingen, wat toelaat een goed inzicht te hebben van wat inderdaad de kostprijs van een leerling in een bepaalde afdeling is.

Thans blijven wij verder verspillen zoals in het verleden en komen wij nooit tot een werkelijke sanering van het onderwijssysteem.

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding : U zegt dat we verder blijven verspillen. Kan u een voorbeeld van verspilling geven ? Het zijn loutere beweringen, u moet bewijzen kunnen leveren.

DE HEER W. DESAEYERE : Ik kan dit voorbeeld nu niet geven. Ik stel vast dat er bepaalde beweringen worden geuit. Ik heb enkel het vermoeden dat er inderdaad verspillend wordt ; want men heeft geen efficiënt georganiseerde **budget**controle. Deze ontbreekt juist in ons systeem. Wij kunnen geen budgetcontrole uitvoeren omdat wij niet over een aangepaste boekhouding beschikken. Dat is de eerste taak van de Minister om daar orde op zaken te stellen en een kostenventilatie door te voeren.

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding : U bent niet goed ingelicht. Tijdens de vorige regeringen en ook nu krijgen de leden van de Schoolpactcommissie de **begrotings**-ramingen ter inzage. Bijgevolg kan men dat controleren. Er is inderdaad een vermoeden van verspillingen, maar indien men zegt dat er verspillingen zijn, moet men zeggen waar, **zoniet** moet men wachten.

DE HEER W. DESAEYERE : Ik weet, mijnheer de Minister, dat er operaties van budgetcontrole uitgevoerd worden, doch die zijn veel te geaggregeerd.

Men gaat niet over tot een werkelijke ventilatie. Men beperkt zich tot de grote kosten.

Mijnheer de Minister, in elke analyse van de begroting stelt men vast dat men bepaalde uitsplitsingen van kosten niet kan geven.

In het tweede deel van mijn interventie wil ik aandringen op een anti-cyclische normenpolitiek. In de zestigerjaren heeft men, terwijl de bevolking snel steeg, de klasgrootte verlaagd. Beide effecten versterkten elkaar. Op dit ogenblik neemt de schoolbevolking af en dit effect zou men precies moeten compenseren door de klasgrootte te verminderen. De huidige politiek versterkt de lange-termijn-cyclus in het onderwijs en is precies het tegenovergestelde van wat een werkelijk anti-cyclische onderwijsplanning zou betekenen op lange termijn. Dit werkt — daarop zou ik meer bepaald de aandacht van de Minister willen vestigen — vooral nefast voor het normaalonderwijs omdat de cyclus in het normaalonderwijs versterkt wordt via een multiplicator. De schommelingen van de schoolbevolking, gekoppeld aan de klasnormen, komen versterkt tot uiting in het normaalonderwijs.

De enige manier om hiertegen in te gaan is anti-cyclisch te werken en minstens tot in het jaar 1985 de klasgrootte inderdaad drastisch te verminderen. De werkelijke besparingen in het onderwijs kunnen m.i. slechts gebeuren na 1985, op het ogenblik dat de schoolbevolking zal gestabiliseerd zijn. Mijnheer de Minister, ik zou u willen vragen met dit effect van lange-termijn-trend in de bevolking méér rekening te willen houden. (*Applaus bij de leden van de VU*)

DE VOORZITTER : De heer Minister van Nationale Opvoeding heeft het woord.

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding, (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik wil vooreerst de heer Nauwelaerts, verslaggever, danken voor de zeer nauwkeurige weergave van de bespreking in de Commissie. Hij heeft een aantal vragen gesteld waarop trouwens de antwoorden terug te vinden zijn in het verslag.

Wanneer hij vraagt wanneer wij het verschil zullen ingelopen hebben in de studietoelagen van het niet-universitair en het universitair onderwijs, weet hij dat wij daar een zeer grote inspanning hebben gedaan. Het niet-universitair hoger onderwijs is ongeveer met 25 % verhoogd. Heel het probleem zal erin bestaan welke financiële middelen wij daar ter beschikking zullen krijgen. Maar zolang wij binnen de middelen waarover wij beschikken, dat verschil kunnen kleiner maken, gaan wij daarmee verder.

Aan de heer Coppieters zou ik meer uitleg willen verstrekken over zijn zinsnede «onrust in het onderwijs».

Er zijn momenteel stakingen in het onderwijs, doch die hebben in feite weinig of niets te maken met wat u als kritiek op mijn beleid naar voor brengt. Inderdaad, wat de vermindering van de lesuren betreft — dit heb ik ook in de Senaat

verklaard — had ik, vooraleer de stakingen begonnen, met het Gemeenschappelijk Vakbondsfront daarover een akkoord.

De stakingen draaien om de normen, de barema's van de kleuterleidsters, dus meestal om problemen die te maken hebben met de werkgelegenheid en veel minder met de organisatie van het onderwijs.

Ik heb de indruk dat, indien vermindering van de lesuren en herziening van een bepaald leerplan niet zouden samenvallen, dit alles een heel ander uitzicht zou krijgen.

Wat nu de eisen van de vakbeweging betreft kan ik u meedelen dat de onderhandelingen hierover volop aan gang zijn. Ze zijn wel zeer moeilijk, maar ik ben ervan overtuigd — ook rekening houdend met de verklaring die de Eerste Minister in de Kamer heeft afgelegd bij de bespreking van de Rijksmiddelenbegroting — dat wij gedeeltelijk zullen slagen en dat wij voor een groot deel zullen kunnen tegemoetkomen aan de eisen van het vakbondsfront. Men kan zich echter de vraag stellen waarom er thans zoveel onrust heerst op het vlak van het VSO, want blijkbaar ziet men niet dat, wat er nu gebeurt, een terugkeer is naar het oorspronkelijke VSO en de poging om te vermijden — daarin heeft de heer Coppieters gelijk — dat wij verder naar uiteenlopende types zouden gaan.

Het is immers zo dat aanvankelijk het VSO in het stedelijk onderwijs te Antwerpen, Gent, Oostende en Mechelen, in het vrij katholiek onderwijs en in het rijksonderwijs bijna gelijklopend was. Ik moge echter doen opmerken, dames en heren, dat mijn voorganger volledig is afgeweken en een uiteenlopende weg is opgegaan. Dit gebeurde niettegenstaande op dat ogenblik — en hierover heeft niemand gesproken — de Hoge Raad voor het Rijksonderwijs de principes had vastgelegd. Men heeft dit feit gewoon naast zich neergelegd en ik ben nu tot deze principes teruggekeerd.

Telkens valt men mijn beleidsnota aan. Ik ben de heer Coppieters zeer dankbaar dat hij eraan herinnert dat, niettegenstaande er over mijn beleidsnota een grote consensus bestond, men mij thans blijkbaar verwijt dat ik geen beleid heb. Ik tracht volkomen en precies volgens deze beleidsnota te handelen. Inderdaad, wanneer ik gezegd heb «rust», heb ik ook gezegd «bijsturing in een richting die de verschillende netten dichter bij mekaar zou brengen».

Dames en heren, wanneer men beweert dat ik kwaad zou berokkenen aan het rijksonderwijs, dan antwoord ik hierop nogmaals dat deze maatregelen toepasselijk zijn op alle netten, zowel op het stedelijk, het provinciaal als het vrij katholiek onderwijs.

Voor diegenen die het aantal lesuren gelijkstellen met de pedagogische waarden en zeggen dat men moet opletten, aangezien in het type II van het vrij katholiek onderwijs grote concurrentie zit, wil ik

nog eens herhalen dat sinds 1961 in het type II van het katholiek onderwijs 32 uren les wordt gegeven. Gelieve dat nu eens goed te noteren.

DE HEER. F. SWAELEN : Voor het algemeen vormend onderwijs, niet voor het technisch onderwijs.

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding : Het is geen kritiek, het is een loutere vaststelling. De waarde van het onderwijs, mijnheer Swaelen, ligt niet in het aantal uren. In de Senaat heb ik het aantal lesuren opgegeven voor Luxemburg, Frankrijk en Duitsland. In die landen ligt het aantal lesuren nogal lager en men kan toch niet zeggen dat er aldaar slecht onderwijs wordt gegeven.

Ik zou er ook nog willen aan toevoegen dat voor 1980 in het katholiek onderwijs voorzien wordt dat er 180 scholen zullen bijkomen die het VSO zullen toepassen. Dat is zo gepland.

Bij de bespreking betreffende de rationalisatie in het secundair onderwijs was er — en ik veronderstel dat het nog het geval is — een overeenkomst tot stand gekomen om voor die rationalisatie een datum voorop te stellen. Op deze vastgestelde datum zou dan het VSO in alle netten worden veralgemeend. Bijgevolg gaat het niet op de waarde van het VSO te betwisten, want dan zou men de debatten van 1970 eens moeten terug doornemen om te zien wie zijn akkoord heeft gegeven om dit systeem toe te passen.

Inderdaad is mijn verlangen opnieuw rust te krijgen, maar dan zou men werkelijk op een andere manier moeten te werk gaan en zou men ook de waarheid geen geweld mogen aandoen. Want wanneer ik nu door vertegenwoordigers van onze universiteiten persconferenties hoor houden dan wil ik hier vooral beklemtonen dat het niet de universiteit is die moet bepalen welke methodes in het secundair onderwijs moeten worden toegepast.

In de universitaire milieus weet men dat men ook daar problemen heeft, namelijk de overgang van het secundair onderwijs naar de eerste kandidatuur, en waar men ook vaststelt dat er in verband met de eerste kandidatuur zekere zaken zouden moeten op punt worden gesteld. De voorstellen ter zake vormen in feite een soort toepassing van de principes van het VSO, doorgetrokken naar de eerste kandidatuur.

Wanneer ik nu hoor zeggen dat het leerplan-geschiedenis op een paar dagen werd opgemaakt dan moet ik zeggen dat dit niet met de waarheid strookt. Daaraan werkt men sinds weken. Wanneer men ook hoort beweren dat bij het opmaken van dit leerplan geen licentiaten-geschiedenis werden betrokken dan is dat eveneens de waarheid geweld aan doen.

Leerplannen worden niet op het departement, niet

door de Minister of door zijn Kabinetschef of door om het even wie opgemaakt. Het leerplan-geschiedenis wordt ontworpen door personen van deze **dicipline**, want er is inspraak. Bij het leerplan-geschiedenis worden 22 personen betrokken : onder andere de Voorzitter, een inspecteur geschiedenis, allen licentiaten geschiedenis, uitgenomen twee economen en één socioloog. Al de anderen — ik herhaal het — zijn licentiaten geschiedenis, komende uit de verschillende universiteiten van dit land. Bijgevolg zijn dit personen die thans in het secundair onderwijs staan.

In verband met al die moties — en ik wil hier geen namen noemen — zou ik toch de vraag kunnen stellen aan deze heren hoelang het geleden is dat zij nog een contact hadden met het secundair onderwijs, om dan nog niet te spreken over het vernieuwd secundair onderwijs. Het is niet omdat men een groot schrijver, een groot financier of een groot polemist is, of wat weet ik al, dat dit voldoende is om zijn naam onder een motie neer te schrijven zonder te weten waarover het gaat. Dit is misleidend en creëert inderdaad onrust. Het is uiterst moeilijk zich tegenover een dergelijke werkwijze te verdedigen wanneer men de verantwoordelijkheid heeft voor de onderwijspolitiek.

DE HEER F. DE BONDT : De heer Vermeylen, één van uw voorgangers, heeft in 1968 ook getracht de geschiedenis te verwijderen. Ik stel u voor er nog eens goed over na te denken.

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding : Dit was in toepassing, mijnheer De Bondt. Er is echter een andere minister gekomen die het gewijzigd heeft.

Als de programma's bekend zijn, kunt u het programma-geschiedenis van het VSO-rijk vergelijken met dit van het VSO-vrij katholiek onderwijs. U zult vaststellen dat wij ook bijsturen naar geschiedenis maatschappelijke vorming.

Ik ben de heer Coppieters dankbaar voor de wijze waarop hij de toekomst van onze onderwijspolitiek ziet.

Ik meen dat reeds tijdens een vorig debat de heer Van In het voorstel heeft gedaan om tot een Vlaams Schoolpact te komen. Voor deze regering werd het status-quo behouden. Ook tijdens de vorige regering, waarvan de Volksunie deel uitmaakte, was dit het geval. Tenslotte moet men nagaan wat op een bepaald ogenblik politiek haalbaar is. Zoals de heer Coppieters ben ik van oordeel dat naargelang het vertrouwen zich meer en meer vestigt, naargelang het woord pluralisme niet alleen een woord blijft dat voor sommigen maar lippendienst is, maar een woord dat werkelijk inhoud krijgt, wij ons geleidelijk moeten voorbereiden om binnen Vlaanderen te gaan naar een nieuw, een ander, een Vlaams Schoolpact. We

mogen niet het risico lopen het onderwijs volledig te onttrekken van het nationaal Parlement om het zonder meer in handen te geven van de Cultuurraad.

Op de opmerking van de heer Baldewijns betreffende de stabiliteit, kan ik antwoorden dat de hervorming in alle netten gebeurt en dat wij dat geleidelijk zullen bereiken.

Wat het beroepsonderwijs aangaat, mijnheer Baldewijns, heb ik zo pas tijdens de bespreking van de begroting van Nationale Opvoeding in de Senaat gedefinieerd wat het beroepsonderwijs vooral zou moeten zijn in het kader van de verruiming van de schoolplicht. De verlenging maakt het noodzakelijk voor de kinderen die nu vroegtijdig de school verlaten maar ook voor de leerlingen die nu het beroepsonderwijs volgen, een vernieuwde meer polyvalente beroepsopleidingsvorm te creëren, voornamelijk gericht op de praktijk. Een dergelijk beroepsonderwijs zou meer dan één finaliteit moeten hebben, namelijk aan elke jonge mens een sociale en persoonlijke vorming verstrekken, elke jonge mens inlichten over de politieke, economische, sociale en professionele realiteit, elke jonge mens door middel van technische vaardigheid en een adequate opleiding voorbereiden op een eventuele inschakeling in het professioneel leven. Mijnheer Baldewijns, wat het normaalonderwijs betreft hebt u **enigzins** naar mijn hart gesproken. Ik ook heb nog de nostalgie van de oude normaalschool. Op het ogenblik waarop men naar de normaalschool ging, op veertien-vijftienjarige leeftijd, wist men welke loopbaan men koos en dat men gedurende vier à vijf jaar op die loopbaan zou worden voorbereid, niet alleen in verband met de leerstof maar ook wat de geest, de morele zijde van het beroep betrof.

Momenteel is het inderdaad zeer moeilijk om tot goede resultaten te komen. Enerzijds is het zo dat er na het secundair onderwijs zeer veel studenten niet gemotiveerd zijn en anderzijds spreekt men van twee jaar, daar waar het slechts tweemaal negen maanden zijn. Er blijft voor de praktijk zeer weinig tijd over. Vroeger begon de praktijk in het tweede jaar van de normaalschool en kon men bijna al de praktische lessen geven die in het programma voorzien waren. Dit is vandaag niet meer mogelijk. Maar neem van mij aan dat ik momenteel zeer voorzichtig ben geworden met om het even welke vernieuwing of terugkeer naar de bron, wat niet wegneemt dat ik alleszins reeds op één van uw wensen positief kan antwoorden. Er werd inderdaad een werkgroep samengesteld die zich zal bezighouden met het probleem van de oefenscholen en de verhouding van de oefenscholen tot de pedagogische instituten. Ik geloof dat dit een eerste stap is.

Een tweede stap die wij moeten zetten — en daarover hebt u ook gesproken — houdt verband met datgene wat ik gezegd heb aangaande de polyva-

lente beroepsopleidingsvorm, met name dat de regenten bijvoorbeeld op dit ogenblik in het beroepsonderwijs terecht komen, daar waar zij voor het beroepsonderwijs helemaal niet gevormd zijn. Het is juist dat wij het profiel van de regenten nog niet scherp hebben afgetekend. U hebt een datum genoemd — ik weet niet welke — sinds wanneer men niets meer gedaan heeft en er niets meer gewijzigd is aan de vorming van de regenten. Ik word voor alles verantwoordelijk gesteld — dat is normaal — zowel voor wat nog niet gedaan werd, als voor wat nog gedaan moet worden. . . Nadat wij het probleem van de oefenscholen, het probleem van de praktijk van de opleiding van de onderwijzers, de polyvalentie in de opleiding van de regenten zullen aangepakt hebben, geloof ik dat wij op een bepaald ogenblik moeten kijken naar het geheel van de pedagogische opleiding : kleuters, regent, onderwijzer. Misschien moeten wij dan vertrekken van een gemeenschappelijke vorm en naar specialisaties gaan zodanig dat dan misschien het ogenblik zal gekomen zijn om de barema's dichter bij elkaar te brengen en niet meer te beweren dat een kleuterleidster 60 % waard is van een licentiaat, een onderwijzer 70 % en een regent 80 %. Ik meen dat die tijd voorbij is en wij naar een andere verhouding moeten streven.

Wat de Hoge Raad voor Pedagogisch Onderwijs betreft kan ik u mededelen, mijnheer Baldewijns, nu het organiek koninklijk besluit verschenen is, dat de eerstvolgende weken de samenstelling van die Hoge Raad tot stand zal komen.

De heer Kuijpers heeft mij gezegd dat ook mijn vrienden van de ACOD — en dat zijn nog altijd mijn vrienden en dat blijven zij — niet met mij akkoord gaan. Ik heb zoëven gewezen op het feit dat er wel een akkoord bestond, niet alleen met de ACOD maar ook met de CCOD aangaande de lesuren. Tevens heb ik aangeduid dat de stakingen op andere thema's betrekking hebben. Hiermede antwoord ik dan aan de heer Van Geyt.

Vanaf deze namiddag wordt er terug onderhandeld zodat ik mij op dit ogenblik ter zake niet wens uit te spreken. Deze onderhandelingen worden gevoerd op het vlak van de Eerste Minister en de bij dit probleem betrokken Ministers, zoals de Minister van Begroting, van Financiën en van het Openbaar Ambt. Ik hoop dat deze onderhandelingen een zo bevredigend mogelijk resultaat zullen leveren.

Aan de heer Kuijpers wens ik te zeggen dat het probleem van de normen tot de bevoegdheid van het nationale Parlement behoort. Wat evenwel de normen voor het Bijzonder Onderwijs betreft zult u toch toegeven, mijnheer Kuijpers, dat door mij reeds heel wat werd verwezenlijkt. Ik kan hier moeilijk al de koninklijke besluiten opnoemen die reeds werden uitgevaardigd of die het nog zullen worden, doch in het Senaatsverslag is ter zake een volledige inventaris vermeld,

Er werd hier ook gehandeld over de internaten. Dit is een probleem dat reeds herhaalde malen is gesteld, zo ook tijdens de onderhandelingen in de Schoolpactcommissie, waar het evenwel niet werd weerhouden. Mijn collega, Minister Michel, heeft nog een poging ondernomen om dit punt terug op de agenda van de Schoolpactcommissie te plaatsen, doch hij is hierin niet geslaagd. Ik ben steeds bereid dit probleem te onderzoeken, maar hier zal het ook zo zijn dat de financiële middelen voorhanden zullen moeten zijn, want het gaat hier niet om enkele miljoenen, doch wel om tientallen miljoenen. Hier gaat het vooral om de werkings- en personeelskosten. Dit is ook een probleem dat zich niet in alle netten stelt, maar wel in één bepaald net.

Wat het probleem van de studiemeester-opvoeder betreft kan ik aan de heer Kuijpers mededelen dat over deze zaak thans wordt gediscussieerd.

Aan de heer Kuijpers wens ik ook nog te zeggen dat ik bereid ben om met hem een bezoek aan de zigeuners te brengen. Ik dacht evenwel dat dergelijk initiatief door de Voorzitter van de Onderwijscommissie dient te worden genomen. Wanneer hij dergelijk bezoek organiseert zal ik hem vergezellen.

Het leerlingenvervoer is een punt dat tot de Schoolpactmateries behoort. Hier kan ik zeggen dat wij in de Schoolpactcommissie praktisch klaar waren met de in dit verband op te stellen teksten. Slechts één punt was nog in discussie, met name te weten of de Nationale Dienst voor Leerlingenvervoer een parastatale zou worden dan wel onder het departement van Nationale Opvoeding zou ressorteren. Indien dit knelpunt is opgelost kunnen wij tot de uitvoering overgaan. In mijn begroting zijn trouwens enkele tientallen miljoenen voorzien om deze dienst te organiseren.

Verschillende sprekers hebben dezelfde punten aangehaald. Ik zal nu antwoorden op de vraag van de heer Van Geyt. Wanneer men spreekt over de democratisering van het onderwijs, ligt dat niet alleen op het vlak van de universiteiten. Wij hebben een kleine brochure uitgegeven Scholen zonder drempels». In ons onderwijssysteem zijn er verschillende drempels te overwinnen : van de kleuterschool naar de lagere school, van de lagere school naar het secundair onderwijs en van het secundair onderwijs naar het universitair onderwijs. Wij moeten streven naar een structuur in het onderwijs waarbij deze overgang haast ongemerkt moet kunnen gebeuren. Ons experiment VLO is daar een voorbeeld van.

De verplichte schoolplicht vanaf 5 jaar zal reeds een eerste vorm zijn om aan meer kinderen gelijke kansen te geven bij de aanvang.

De heer Nauwelaerts heeft gevraagd of de studiebeurzen in het secundair onderwijs niet moeten worden afgeschaft. Ik geef toe dat het bedrag minniem is. Indien wij de middelen hadden zou het

hoger zijn, want kosteloos onderwijs bestaat niet in dit land, dames en heren. Waar zou het kosteloos onderwijs staan indien wij in het secundair onderwijs geen vriendenkringen en boekenfondsen hadden ?

Bijgevolg zijn er ook op het vlak van het secundair onderwijs materiële belemmeringen. Heel wat kinderen geraken wegens de slechte voorlichting en ingesteldheid van de ouders niet verder dan het derde jaar. Dan moeten ze het opgeven. Ze mogen niet meer verder gaan.

Het secundair onderwijs vereist nog een grotere democratisering, zodat wij een grotere aanbrengh krijgen van kinderen uit arbeidsmilieus. Hoe zullen de kinderen uit arbeidersgezinnen in het universitaire milieu worden opgevangen ? In het universitair milieu zijn er weliswaar zeer veel mensen met goede intenties. Wij kunnen echter niet zeggen of de sfeer die er heerst precies zo «good minded» is tegenover de studenten uit de lagere bevolgingsklassen. Daarover werden studies gemaakt en zijn boeken verschenen. Het is niet zomaar een legende. Wanneer ik daartoe de kans krijg, zal ik op dit vlak een inspanning leveren.

Mijnheer de Voorzitter, ik heb op alle vragen geantwoord. Ik hoop — dat was ook de oproep van verschillende sprekers — dat wij in het onderwijs voldoende verdraagzaamheid en doorzicht zullen opbrengen zodat wij samen aan deze zeer moeilijke problemen die zich op dit ogenblik in het onderwijs voordoen, niet alleen in dit land maar ook in andere landen, zullen kunnen werken. Deze problemen hebben ook te maken met een jeugd die in een maatschappij leeft waar het moeilijk is om als jong mens te leven.

De Minister van Nationale Opvoeding is zich ervan bewust dat hij deze taken niet alleen aankan en dat hij daarvoor moet kunnen rekenen op een zeer grote consensus van degenen die — zoals iemand gezegd heeft — door het volk verkozen zijn. (*Applaus op de banken van de meerderheid*)

DE VOORZITTER : De heer Kuijpers heeft het woord.

DE HEER W. KUIJPERS (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik dank de Minister in grote mate voor zijn meer dan fatsoenlijke antwoorden maar ik wens toch op twee punten even terug te komen. Mijnheer de Minister, kunt u mij zeggen of u de mening toegedaan is dat wij voor de Brusselse agglomeratie wat het Nederlandstalig bijzonder onderwijs betreft tot speciale beschermmaatregelen moeten komen ? Zou u de idee mee kunnen behartigen om bijzondere normen in te voeren ?

U weet dat er verschillende types zijn van bijzonder onderwijs. Wanneer wij de instellingen voor bijzonder onderwijs in kaart gebracht zien, mer-

ken wij dat deze in Brabant vooral zijn ingeplant in de Brusselse agglomeratie. De **rationalisatieplanning** zou daar dus invloed kunnen hebben. Daarom mijn vraag om bijzondere normen in te voeren.

Op een tweede punt heb ik geen antwoord gekregen. Ik zou graag weten, hoe u staat tegenover een integratie-experiment tussen het bijzonder onderwijs en het gewoon onderwijs. Ik bedoel hiermee dat de leerlingen van het bijzonder onderwijs niet in een klas worden gestopt maar dat zij in hetzelfde gebouwencomplex worden ondergebracht zodat omgang in de hand gewerkt wordt met de andere leerlingen, op de speelplaats of bij gezamenlijke lessen als muziekopleiding enz.. .

DE VOORZITTER : De heer Maes heeft het woord.

DE HEER R. MAES : Mijnheer de Voorzitter, de Minister heeft mijn collega Desaeyere uitgedaagd een voorbeeld van verspilling te geven. Ik zal dit doen in één minuut ; ik geef een voorbeeld dat door iedereen gekend is.

Van nu tot in september of oktober zullen wij in haast alle dagbladen, weekbladen enz.. . aankondigingen zien verschijnen van alle mogelijke onderwijsinstellingen met de enige bedoeling elkaar enkele leerlingen af te snoepen. Voor alle scholen samen betekent dit een verspilling van vele miljoenen, waarbij het resultaat uiteindelijk van dit alles slechts enkele leerlingen verschil zal uitmaken.

Dit is wel een flagrant voorbeeld van verspilling.

DE VOORZITTER : De heer Valkeniers heeft het woord.

DE HEER J. VALKENIERS : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, in antwoord op een parlementaire vraag van 11 maart 1975 heeft de toenmalige Minister van Nationale Opvoeding in verband met de beperking van de aangroei van het aantal studenten geneeskunde gesproken van de noodzaak een «aanvaardbare aangroei in deze studierichting tot stand te brengen en de beste en meest rechtvaardige oplossing te vinden om hiertoe te komen». Ik bespaar de **Minister** de verdere voorlezing.

In maart 1975 was men al van oordeel dat een aanvaardbare aangroei moest worden tot stand gebracht. Ik klaag de overdreven aangroei reeds jaren aan, zonder gevolg.

Ik maak van deze gelegenheid gebruik om de Minister naar zijn standpunt te vragen.

DE VOORZITTER : De Minister van Nationale Opvoeding heeft het woord.

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding (*op de tribune*) : Mijnheer de

Voorzitter, dames en heren, vooreerst wil ik de heer Kuijpers antwoorden dat ik zijn vraag betreffende de normenverlaging niet goed begrijp. Indien wij in Brussel de normen hebben verlaagd dan was dit omdat wij te weinig leerlingen hadden. Ik heb de cijfers voor de scholen van het buitengewoon onderwijs nu niet bij maar wil deze nakijken. Ik weet echter niet goed waar men naartoe wil. Wat de integratie tussen buitengewoon en normaal onderwijs betreft. Voor de lichamelijk gehandicapten bijvoorbeeld hadden wij maatregelen genomen opdat deze kinderen normaal onderwijs zouden kunnen volgen en revalidatie buiten de school mag gebeuren, maar binnen de uren. Dit was een tegemoetkoming aan een wens die werd uitgedrukt.

Wat de integratie van de mentaal gehandicapten betreft, dames en heren, meen ik u te mogen zeggen dat ik tamelijk goed op de hoogte ben van het buitengewoon onderwijs.

Wanneer een onderwijzer of onderwijzeres — u weet dat dit personeel zeer gehecht is aan zijn kinderen — er in lukt om een mentaal gehandicapte te laten overgaan naar het gewoon onderwijs en deze daar in te schakelen, dan gebeurt dit zo snel mogelijk want zo een succes kent men maar een-, twee-, misschien driemaal in zijn carrière. Dit is werkelijk een hoogtepunt in iemands loopbaan. Daar moesten wij een brug bouwen — en dat is gebeurd — waarbij op een eerlijke manier door een team kan bepaald worden of een kind van het BO overgaat naar het normaal onderwijs zoals wij ondermeer ook maatregelen moeten voorzien om waarborgen te geven voor de overgang van het normaal onderwijs naar het BO. Wij mogen niet terugkeren tot een bepaalde structuur waardoor die kinderen de pions worden van een telling bij de verificateurs, met het gevolg dat dit kind eens in het BO wordt bijgeteld en een andere keer in het normaal onderwijs. Dat mag u van mij niet verlangen ; dat zal ik niet doen.

DE HEER W. KUIJPERS : Mijnheer de Minister, ik bedoelde alleen het samen onderricht krijgen in één schoolgebouwencomplex. Mijn bedoeling is niet het opgeven van een methodiek, maar enkel de samenleving bevorderen van dergelijke leerlingen in één schoolgebouw.

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding : Mijnheer Kuijpers, weet u waarom wij het buitengewoon onderwijs hebben opgericht ? Het was omdat daar een heel speciaal programma, methodiek en didactiek bij te pas kwam. Wij hebben die lagere normen vastgesteld omdat in het buitengewoon onderwijs het affectieve een grote rol speelt. Deze kinderen zijn geweldig gehecht aan hun onderwijzer of onderwijzeres. Zelfs als daar een interim moet gebeuren is dat een kleine revolutie. Dat zijn «Spielereien»

maar dat is in de realiteit niet toepasselijk. Informatie u ter plaatse en u zal zien dat wat ik vertel, juist is.

Wat nu de numerus clausus voor de studenten in geneeskunde betreft.. .

DE HEER J. VALKENIERS : Ik heb niet gesproken over numerus clausus, mijnheer de Minister. Het was een vraag van de heer Bode.

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding : Inderdaad, maar ik heb ook een vraag gehoord van de heer De Vlies en van dokter Valkeniers.

Zolang ik Minister van Nationale Opvoeding ben zal er nooit sprake zijn van numerus clausus. Ik wil er nochtans het volgende bijvoegen. De wijze waarop de dokters nu het probleem van de numerus clausus aanpakken dient enkel om te verhinderen dat zij met te veel op de markt zouden zijn en dat daardoor de totale «pot» in zijn deeltjes wat kleiner zou worden voor iedere dokter. Neem mij niet kwalijk, maar dit vind ik beneden alles. Zoals het probleem nu plots wordt gesteld is er geen sprake van het belang van de studenten maar gaat het eerder om het belang van de dokters in de geneeskunde die nu gevestigd zijn.

DE HEER J. VALKENIERS : Ik ben niet akkoord.

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding : Dat is uw goed recht.

DE HEER J. VALKENIERS : U stelt het probleem verkeerd.

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding : Ik herhaal het, zolang ik Minister van Nationale Opvoeding ben — misschien is het maar voor korte tijd — zal geen numerus clausus worden doorgevoerd in om het even welke discipline. (*Applaus bij de leden van de meerderheid*)

DE VOORZITTER : Ik verklaar de algemene bespreking voor gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1979. Kredieten die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen.

Kredieten voor de lopende uitgaven (Titel I) en de kapitaaluitgaven (Titel II)

Artikel 1*

De bestemming van de kredieten, geopend op de begroting van Nationale Opvoeding — Nederlandstalig regime — voor het begrotingsjaar 1979 en ten belope van :

(in miljoenen franken)

	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
		Vastlegging- kredieten	Ordonnance- ringskredieten
Lopende uitgaven (Titel I)	2.087,2	—	—
— waarvan voor de ont- plooiing van de Neder- landse Cultuur op het grondgebied van Brussel- Hoofdstad	(49,0)	(—)	(—)
Kapitaaluitgaven (Titel II)	77,3	—	—
Totalen	2.164,5	—	—

wordt vastgesteld overeenkomstig Titels 1 en II van de bij dit decreet gevoegde tabel.

— Aangenomen.

Het aandeel van de begroting van Nationale Opvoeding — Nederlandstalig regime — voor het begrotingsjaar 1979, Kredieten die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen, in het deel van het provisioneel krediet dat op grond van de beschikkingen bij het artikel 01.03 van Sectie 32 van Titel 1 van de krediettabel gevoegd bij de wet houdende de begroting van het Ministerie van Financiën voor het begrotingsjaar 1979, van dat artikel zal worden overgeschreven naar artikel 01.01 van Sectie 40 van Titel 1 van de begroting van Nationale Opvoeding — Nederlandstalig regime — voor het begrotingsjaar 1979, mag worden bestemd volgens de behoeften, door middel van een koninklijk besluit.

— Aangenomen.

TITEL IV

Afzonderlijke sectie

Art. 3

De verrichtingen op de speciale fondsen die voorkomen in Titel IV van de tabel gevoegd bij dit decreet, worden geraamd op 1.617.600.000 frank voor de ontvangsten en op 2.042.500.000 frank voor de uitgaven.

— Aangenomen.

* De bij dit decreet gevoegde tabel wordt gepubliceerd in bijlage bij dit nummer van de Handelingen.

Art. 4

De wijze van beschikking over het tegoed vermeld voor de fondsen ingeschreven in Titel IV van de tabel gevoegd bij dit decreet, wordt aangeduid naast het nummer van het artikel dat betrekking heeft op elk dezer.

De fondsen en rekeningen waarop door tussenkomst van de Minister van Financiën wordt beschikt, worden door het teken B aangeduid.

— *Aangenomen.*

DE VOORZITTER : De artikelsgewijze bespreking is gesloten. De naamstemming over het gehele ontwerp van decreet zal over veertien dagen plaatshebben.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

DE VOORZITTER : Dames en heren, mag ik een kleine wijziging in de volgorde van onze werkzaamheden voorstellen ? De Minister van Tewerkstelling en Arbeid, die op de vraag om uitleg van de heer Valkeniers moet antwoorden, is lichtjes ongesteld en het zou best zijn dat deze vraag, mede op verzoek van de vraagsteller onmiddellijk kon gesteld worden. Geen bezwaar ? (*Instemming*)

VRAAG OM UITLEG (R.v.O. art. 49)

Vraag om uitleg van de heer J. Valkeniers tot de Minister van Tewerkstelling en Arbeid over de maatregelen tot naleving van de taaldecreet- en taalwetgeving

DE VOORZITTER : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Valkeniers tot de Minister van Tewerkstelling en Arbeid over de maatregelen tot naleving van de taaldecreet- en taalwetgeving. De heer Valkeniers heeft het woord.

DE HEER J. VALKENIERS (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, sedert 19 september 1973 is het zogenaamde septemberdecreet op de vernederlandsing van het bedrijfsleven wettelijk van toepassing. Ik moet hier niet opnieuw oprakelen op welke hatelijke wijze het eerst door de toen nog levende franskiljonse kranten en daarna door de unanieme Belgische francofonie werd onthaald en tenslotte door de toenmalige regering Leburton in de koelkast gestopt. Vlaamse parlementsleden hebben zonder ophouden de opeenvolgende regeringen op hun onwil gewezen om deze Belgische wet — en dat is een decreet toch — toe te passen. Ik wil u het voorlezen besparen van de vragen en parlementaire stukken verschenen in de par-

lementaire tabellen alsmede het wellicht toch niet onbekende **werk** «De vernederlandsing van het bedrijfsleven».

Op 27 juni 1978 stelde ik zelf een uitvoerige vraag om uitleg aan de Minister van Nederlandse Cultuur en Vlaamse Aangelegenheden. Ik vatte er de reeds gestelde vragen in essentie in samen.

Uit het antwoord bleken opnieuw de uitvluchten, eigenlijk de onwil van de regering. Zelfs de studiegcommissie van de regering, de commissie Coenen werd niet meer bevestigd. Zij bloedde dood zoals zovele regeringscommissies.

De parlementsleden worden er vaak van beschuldigd niet efficiënt of niet genoeg te werken.

Inzake de vernederlandsing van het bedrijfsleven kan dit zeker niet worden staande gehouden. Het decreet-Vandezande was het resultaat van een parlementair initiatief.

Parlementsleden hebben bij de opeenvolgende regeringen naar de toepassing geïnformeerd en de ministers op hun plicht gewezen. Uit de antwoorden die op de herhaalde vragen en betogen gegeven werden, is het duidelijk dat de inspecties van de ministeries, inzonderheid van het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid, alleen optreden wanneer er formeel klachten worden ingediend. Uw voorgangers, mijnheer de Minister, hebben onder allerlei voorwendsels, in klare taal uitgedrukt, schaamteloos staande gehouden dat zij een Belgische wet, het decreet, niet wensten te doen naleven.

U, mijnheer de Minister, bent lid van een regering die de pretentie heeft de oplossing van de nationale problemen in België te behartigen.

U moet geacht worden een sociaal bewogen man te zijn gelet op de partij die de uwe is. U moet als Rode Leeuw geacht worden een consequent Vlaming te zijn en wij geloven dat u dat inderdaad bent.

U bent een verkozene vooral van mensen die met werken hun brood verdienen.

Het is in die viervoudige hoedanigheid dat wij hopen dat u, ook als lid van de regering, gevoelig moet zijn voor de vernederlandsing van het bedrijfsleven. Wij wensen dan ook te vernemen welke maatregelen u reeds getroffen hebt om uw diensten uitdrukkelijk de opdracht te geven de naleving van het decreet te inspecteren ?

U weet dat het de draagwijdte van het decreet is dat de inspectie zoveel mogelijk door overreding zou optreden en slechts in geval van duidelijke onwil de voorziene sanctionering op gang brengen.

U bent er hopelijk van bewust dat de toepassing van de taalwetten een voorafgaandelijk sine qua non is tot de zogezegde communautaire problemen.

Ik moet u zeker niet overtuigen van de sociale draagwijdte van het septemberdecreet. Het is evenzeer een arbeidswet als een taalwet. Volgens

mij is het decreet onder de taalwetten deze op wier toepassing wij momenteel het meest te waken hebben omdat in deze crisistijd werknemers het niet kunnen wagen individueel klacht neer te leggen en omdat de vakbonden quasi inactief blijven inzake collectieve acties.

Mijnheer de Minister, wij willen de sociale taaltoestanden in het bedrijfsleven, niet dramatiseren. Wij hebben de indruk dat zij, in wat men Binnen-Vlaanderen noemt, overigens niet meer dramatisch zijn. Zijn wij lichtzinnig dit optimisme te laten blijken? Al geschiedt het te traag hopen wij dat de toestanden zich geleidelijk normaliseren. In elk geval ligt de sociale taalgrens in Binnen-Vlaanderen doorgaans betrekkelijk hoog. Zij situeert zich in hoofdzaak tussen kaderpersoneel en directies. De gewone arbeider lijdt er niet onmiddellijk onder.

Anders is het in ons beider kiesdistrict Halle-Vilvoorde en Brussel. Het is daarom dan ook een verkozenen van dit kiesdistrict die u deze vraag stelt.

In de Brusselse omgeving ligt de sociale taalgrens in vele bedrijven zeer laag: niet alleen de directies van de bedrijven — vaak uit Brussel overgekomen — zijn er Franstalig maar ook de lagere kaders en de bedienden, Franstalige Brusselaars die verfransend willen optreden.

Kunnen wij deze 19e-eeuwse sociale taaltoestanden verder dulden?

Moeten wij het verder ondergaan dat de Brusselse olievlek zich niet alleen uitbreidt door de grondspeculatie maar ook door het verfransend bedrijfsleven?

Ligt het laten saboteren van taalwetten in de lijn van deze regering?

Wat de Brusselse agglomeratie betreft hebben wij ons op de wet op het gebruik van de talen in bestuurszaken te beroepen. De eerlijke toepassing ervan betekent dat de werknemers woonachtig in het Nederlands taalgebied vanwege hun Brusselse werkgevers alle sociale documenten in het Nederlands moeten ontvangen. Bent u het met deze betekenis van de wet eens nu er grondwettelijk taalgebieden afgebakend zijn. In elk geval zag de Minister van Binnenlandse Zaken, de heer Michel, het zo! Waakt u erop dat op de Brusselse bedrijven toezicht wordt ugeoefend in de zin van artikel 52 en 59 van de samengevoegde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken?

Ongetwijfeld zijn ook andere regeringsleden dan de Minister van Arbeid en Tewerkstelling verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de wet en het decreet maar ik moet er u niet van overtuigen dat op uw inspectiediensten de grootste verantwoordelijkheid rust daar zij het algemene toezicht uitoefenen op de arbeidsvoorwaarden en bijgevolg daar zij het algemene toezicht uitoefenen op de arbeidsvoorwaarden en bijgevolg zonder veel bijkomende inspanning de toe-

passing van het decreet mede kunnen inspecteren. Wij hopen dat u de verantwoordelijkheid niet op de rug van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht zult schuiven want u weet dat haar personeelsbezetting onvoldoende is.

Mijnheer de Minister, wij hopen dat van uwwege in tegenstelling tot de antwoorden op vragen die vroeger werden gesteld, een klaar en duidelijk antwoord zal verstrekt worden: welke maatregelen treft u om de naleving van het septemberdecreet te waarborgen en wij voegen er aan toe voor Brussel, van de taalwet van 1963?

DE VOORZITTER: De heer Minister van Tewerkstelling en Arbeid heeft het woord.

DE HEER R. DE WULF, Minister van Tewerkstelling en Arbeid (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik wens eerst en vooral de leden van de Raad te danken voor de instemming die zij hebben betuigd om mij een voorrangsbetug te geven. Ik zal bij gelegenheid trachten een inspanning te leveren om een wederdienst te bewijzen.

Wat de vraag aangaat die door de heer Valkeniers werd gesteld geloof ik dat, vooraleer op grond van bepaalde affirmaties in te gaan, het goed is te herinneren aan enkele bepalingen in verband met het taaldecreet van 19 juni 1973.

In de eerste plaats dat het decreet van toepassing is in het eentalig Nederlands taalgebied, op de werkgevers die een exploitatiezetel in het Nederlands taalgebied hebben of die werknemers in dat gebied tewerkstellen.

Wat de inhoud betreft, voorziet het decreet dat de sociale betrekkingen tussen werkgever en werknemers geschieden in het Nederlands. Al de wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen worden in het Nederlands gesteld. Onder sociale betrekkingen moeten worden verstaan:

- de schriftelijke, mondelinge, individuele en collectieve betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers in de vorm van bevelen, mededelingen, publikaties, dienstvergaderingen of personeelsvergaderingen enz.;
- de wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen worden in het Nederlands gesteld.

Enkele woorden over het toezicht.

Onverminderd de plichten van de officieren van gerechtelijke politie, houden de ambtenaren belast met het toezicht en de inspectie van de bevoegde ministeries en de ambtenaren van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht, toezicht op de uitvoering van het decreet.

Dit toezicht houdt o.m. in dat zij het recht hebben:

- waarschuwing te geven;

— voor de overtreder een termijn te bepalen om zich in orde te stellen

— proces-verbaal op te stellen :

De sancties zijn tweërlei. Er zijn de burgerlijke sancties : de stukken of handelingen die in strijd zijn met de bepalingen van het decreet, zijn nietig. De nietigheid wordt ambtshalve door de rechter vastgesteld.

Er zijn ook strafsancities : de werkgever die zich schuldig maakt aan overtreding wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot één maand en met geldboete van 26 tot 500 frank, of met één van die straffen.

Dat is belangrijk omdat wij nu het onderscheid gaan maken met de verwijzing van de heer Valkeniers naar de wet op het gebruik van talen in bestuurszaken en waarbij ik er de aandacht op vestig dat deze wet bepaalt dat de Vaste Commissie voor Taaltoezicht tot taak heeft over de toepassing van deze wetten te waken, wat met andere woorden inhoudt dat de ambtenáren van de inspectie van de sociale wetten geen bevoegdheid hebben om in deze materie toezicht te houden. Hoogstens kunnen zij de aandacht van de werkgever op de bepalingen ervan vestigen.

Wat betreft de inspectiediensten van mijn departement die bevoegd zijn om inbreuken op te sporen en vaststellingen te doen i.v.m. het taaldecree, dat zijn :

- de medische inspectie ;
- de technische inspectie ;
- de inspectie van de sociale wetten.

Ik ga u de opsomming besparen van de lijst van de wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen en die tot de bevoegdheid van het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid behoren en dus tot de bevoegdheid van zijn inspectiediensten. De activiteit van de inspecteurs bestaat dus, ruw geschetst in raadgeving, bemiddeling in individuele geschillen en controle op de naleving van de wetgeving die tot hun bevoegdheid behoort.

Hun tussenkomst gebeurt :

- ofwel ingevolge klachten of bepaalde opdrachten ;
- ofwel ingevolge controle op eigen initiatief.

Ik toon hiermede reeds duidelijk aan dat, in tegenstelling met de beweringen van de achtbare interpellant er wel controles gebeuren op eigen initiatief. Dit zal blijken uit het overige deel van mijn antwoord.

Wat nu de instructies betreft die in verband met de controle op de naleving van het taaldecree worden gegeven, worden geregeld de districthoofden samengeroepen teneinde een-bespreking te wijden aan bepaalde actuele problemen. Bij deze gelegenheid worden richtlijnen verstrekt. Van deze vergaderingen worden notulen opgesteld die aan al de leden van de inspectie worden toegezonden. Ik kan de heer Valkeniers ten stelligste de verze-

kering geven dat mijn inspectie zich eveneens met de kwestie van de naleving van het taaldecree inlaat en dat deze problemen met de nodige regelmaat besproken worden tijdens dienstvergaderingen.

Wel is het zo dat die inspectiediensten van mijn departement reeds in december 1973 vanwege de toenmalige Minister richtlijnen gekregen hebben om de inspectie te beperken tot de sociale betrekkingen en documenten die normaal tot hun bevoegdheid behoren.

Anders handelen zou op praktische moeilijkheden stuiten wanneer het om akten of documenten gaat die normaal tot de bevoegdheid bijvoorbeeld van andere departementen-behoren, zoals daar zijn : Economische Zaken, Sociale Voorzorg.

Tenslotte nog een woord over enkele vaststellingen in het district Halle-Vilvoorde.

In het jaar 1978 werden in het district Halle-Vilvoorde de volgende vaststellingen gedaan.

1. Ingevolge controle op eigen initiatief :

- werd in 12 ondernemingen vastgesteld dat studentencontracten in het Frans werden opgesteld ;

- werd in 1 onderneming het klachtenregister m.b.t. het arbeidsreglement eveneens in het Frans opgesteld.

Zodoende kon de nodige rechtzetting worden doorgevoerd.

2. Tien werkgevers deden aan het district mededeling van een regeling met betrekking tot de verplichte vertaling van een document op grond van artikel 5 van het decreet.

3. Vier klachten werden onderzocht waarvan in één geval een proces-verbaal werd opgesteld.

Dat de actie en het optreden van de inspectie van sociale wetten nuttige gevolgen heeft, wil ik illustreren met volgend voorbeeld.

Op 20 december 1978 kreeg het district Leuven een klacht te behandelen van de heer Coppieters, toenmalig Voorzitter van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap, in verband met taaltoestanden in een bepaald bedrijf.

Ingevolge het optreden van de inspectie werd aan deze toestand verholpen.

Wat er ook van zij, het geacht lid zal met mij akkoord zijn dat het taaldecree vruchten heeft gedragen en in aanzienlijke mate heeft bijgedragen tot de vernederlandsing van het bedrijfsleven. Het afnemen van het aantal klachten en de vastgestelde overtredingen, zijn in dit opzicht het beste bewijs.

Ik blijf ter zake nochtans waakzaam en zal ervoor zorgen dat het toezicht door de diensten van mijn departement onverminderd zal voortduren en, indien nodig, zal versterkt worden.

DE HEER J. VALKENIERS : Mijnheer de Minister, u spreekt over een 10- à 15-tal klachten. Ik

moet u echter doen opmerken dat mijn beroep van dokter mij regelmatig in contact brengt met veel werknemers uit de periferie en ik kan eerlijk zeggen dat ze zeer dikwijls komen met documenten die uitsluitend in het Frans zijn gesteld.

Wat volgens mij noodzakelijk is — en daar beschikken wij nog steeds niet over — is een systematische inspectie.

De meeste van die bedrijven die uit Brussel zijn overgewaaid naar de industrieterreinen van Halle-Vilvoorde kent u zo goed als ik. Ik ben er zeker van dat, wanneer men een systematische inspectie zou doen, er van de tien bedrijven met een Franstalige directie minstens de helft niet in orde is. Het is zo — en dat weet u ook — dat de arbeiders op dit ogenblik bang zijn om klacht in te dienen omdat zij gezocht worden en als Vlaams socialist, als Rode Leeuw, in ons kiesdistrict, hebt u eveneens regelmatig met dit soort klachten te maken. Het spijt mij, mijnheer de Minister, dat u zich al te gemakkelijk van deze aantijgingen tracht af te maken. (*Applaus bij de VU*)

DE VOORZITTER : De heer Minister van Tewerkstelling en Arbeid heeft het woord.

DE HEER R. DE WULF, Minister van Tewerkstelling en Arbeid : Een paar woorden nog, mijnheer de Voorzitter.

In de eerste plaats geloof ik dat, voor een systematische controle, de mankracht van de inspectiediensten van mijn departement onvoldoende is. Wel wordt er systematisch, ook op de naleving van het taaldecreet, controle uitgeoefend, maar dit ter gelegenheid van normale controleopdrachten over het geheel van de arbeidsreglementering en alles wat erbij hoort.

Ten tweede, mijnheer Valkeniers — en hier wordt het belangrijk voor u — u spreekt over arbeiders die eentalig — Franse documenten in hun bezit hebben.

Welnu, er moet een onderscheid gemaakt worden tussen documenten die de werkgever moet bijhouden en hiervoor kan de controle ter plaatse in het bedrijf gebeuren.

Maar voor documenten die de werkgever moet uitreiken aan de werknemer en waarvan doorgaans slechts één enkel exemplaar bestaat — ik denk bijvoorbeeld aan de bijdragebon voor ziekten en invaliditeitsverzekering — kan slechts controle uitgeoefend worden bij de werknemer zelf.

Indien de werknemer zich dus tekortgedaan voelt — en ik ben ervan overtuigd dat er nog zulke gevallen zijn — zou hij de moed moeten opbrengen om klacht in te dienen en deze zou dan zeker worden behandeld.

Ik herhaal nogmaals dat voor het soort documenten dat aan de betrokken werknemer is uitgereikt, er geen controle in het bedrijf meer mogelijk is.

DE HEER J. VALKENIERS : Mijnheer de Minister, u spreekt over gebrek aan mankracht ! Terwijl er op dit ogenblik 300.000 werklozen...

DE VOORZITTER : Mijnheer Valkeniers, ik stel voor dat u dit onder mekaar uitbabbelt in de wandelgangen. Ik heb u trouwens eerder aan het woord gelaten dan voorzien, want normaal kwam u pas aan de beurt op het einde van de vergadering. Ik verklaar het incident voor gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de begroting van Nationale Opvoeding — Nederlandstalig regime — voor het begrotingsjaar 1978. Aanpassingen die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen — **5-II** (B.Z. 1979)-Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde is de algemene bespreking van het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van Nationale Opvoeding — Nederlandstalig regime — voor het begrotingsjaar 1978.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Nauwelaerts, verslaggever, heeft het woord.

DE HEER R. NAUWELAERTS, verslaggever : Mijnheer de Voorzitter, ik verwijs naar mijn verslag.

DE VOORZITTER : Vraagt nog iemand het woord ? (Neen)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking voor gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

DE VOORZITTER : Aan de orde is dan de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van Nationale Opvoeding — Nederlandstalig regime — voor het begrotingsjaar 1978.

1. Kredietaanpassingen

Artikel 1*

De bestemming van de aanpassingen, geopend op het aanpassingsblad bij de begroting van Nationale Opvoeding — Nederlandstalig regime — voor

De bij dit decreet gevoegde tabel wordt gepubliceerd in bijlage bij dit nummer van de Handelingen.

het begrotingsjaar 1978 onder Titel I — Lopende uitgaven, en Titel II — Kapitaaluitgaven, wordt vastgesteld volgens de omstandige vermeldingen in de bij dit decreet gevoegde tabel en ten belope van :

(in miljoenen franken)

Aanpassingen	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	Vastlegingskredieten	Ordonnanceskredieten	Ringskredieten
Titel I —					
LOPENDE UITGAVEN :					
Bijkredieten voor het lopend jaar	0,6	—	—	—	—
Verminderingen	14,4	—	—	—	—
Bijkredieten voor vroegere jaren	1,2	—	—	—	—
TITEL II —					
KAPITAALUITGAVEN :					
Verminderingen	5,6	—	—	—	—
Bijkredieten voor vroegere jaren	0,9	—	—	—	—

— **Aangenomen.**

II. Diverse bepalingen

Art. 2

Dit decreet treedt in werking de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

— **Aangenomen.**

DE VOORZITTER : De **artikelsgewijze bespreking** is gesloten.

De naamstemming over het gehele ontwerp van decreet zal over veertien dagen worden gehouden.

ONTWERPEN VAN DECREET houdende de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979

Sector Middenstand

— 4-111 (B.Z. 1979)-Nrs. 1 tot 3

— 7 (B.Z. 1979)-Nr. 6 (Verslag van het Rekenhof)

Sector Verkeerswezen

— 4-IV (B.Z. 1979)-Nrs. 1 tot 3

— 7 (B.Z. 1979)-Nr. 6 (Verslag van het Rekenhof)

Sector Volksgezondheid en Gezin

— 4-V (B.Z. 1979)-Nrs. 1 tot 4

— 7 (B.Z. 1979)-Nr. 6 (Verslag van het Rekenhof)

Sector Landbouw

— 4-VI (B.Z. 1979)-Nrs. 1 tot 3

— 7 (B.Z. 1979)-Nr. 2 (Verslag van het Rekenhof)

Sector Economische Zaken

— 4-VII (B.Z. 1979)-Nrs. 1 tot 3

— 7 (B.Z. 1979)-Nr. 6 (Verslag van het Rekenhof)

Sector Dotaties

— **4-VIII** (B.Z. 1979)-Nrs. 1 en 2.

— 7 (B.Z. 1979)-Nr. 5 (Verslag van het Rekenhof)

Algemene bespreking

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde zijn de ontwerpen van decreet houdende de **begroting van de Culturele Zaken** van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979, sectoren Middenstand, Verkeerswezen, Volksgezondheid en Gezin, Landbouw, Economische Zaken, Dotaties.

Ik stel voor één algemene bespreking over die sectoriële begrotingen te houden. (*Instemming*)

De algemene bespreking is geopend.

De heer Vandenaabeele, algemeen verslaggever **namens** de Commissie voor de begroting, heeft het woord.

DE HEER A. VANDENABEELE, algemeen verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, in haar vergadering van 30 mei heeft de Commissie voor de begroting een onderzoek gewijd aan de kredieten voor Culturele Zaken, die voorkomen op de begrotingen Middenstand, Verkeerswezen, Volksgezondheid en Gezin, Landbouw, Economische Zaken en Dotaties. Zij heeft kennis genomen van de verslagen van de Commissie voor jeugdbeleid, permanente vorming en sport en van de Commissie voor onderwijs.

Daarbij werden dan nog een aantal aanvullende vragen gesteld en bemerkingsen gemaakt.

In de sector Middenstand betreffende de vermindering van de kredieten voor onderwijs en permanente vorming, bestemd voor Brussel-Hoofdstad.

De Minister wees erop dat deze vermindering te wijten is aan een meer precieze berekening van de nodige kredieten. Deze was nodig omdat het Rekenhof bezwaren had tegen de aanwending van het aandeel voor Brussel bestemd ten voordele van de rest van de Nederlandse Gemeenschap.

Voor de sector Verkeerswezen werd de vraag gesteld omtrent de koppeling van de toekenning van premies voor de modernisering van hotelrichtingen aan de voorwaarde voor **vernedersland**sing van de benaming. Volgens de Minister was dit in de meeste gevallen niet nodig. Eventueel zou dit moeten gebeuren langs een decreet van de Cultuurraad, maar dan nadat men goed alle gevolgen zou hebben overwogen.

De kredieten voor het toerisme zijn het uitvloeisel van een 50/50-verdeling. De Minister verzekerde dat het Vlaamse landsgedeelte goed aan zijn trekken kwam via de Belgische huizen in het buitenland.

Voor de sector Landbouw werd de aandacht ge-

vestigd op de opmerking van het Rekenhof dat nog 31 miljoen inzake het naschools landbouwonderwijs ten onrechte buiten de culturele begroting werd gehouden. Volgens de Minister zal dit vanaf de begroting 1980 niet meer het geval zijn.

Voor de andere sectoren werden geen noemenswaardige opmerkingen gemaakt.

Uw Commissie heeft deze begrotingen aangenomen met 11 stemmen tegen 1 onthouding. Ik nodig de Cultuurraad uit deze begrotingen eveneens goed te keuren.

DE VOORZITTER : De heer Bascour heeft het woord.

DE HEER J. BASCOUR (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, heren Ministers, geachte collega's, naar aanleiding van de bespreking van deze verschillende sectoren van de begroting van de Culturele Zaken, ben ik zo vrij even uw aandacht te vragen voor enkele principiële punten, in verband met : ten eerste, de procedure voorzien in artikel 47 van het Reglement van Orde wat deze deelsectoren betreft ; ten tweede, de bevoegdheidsafbakening binnen de regering wat de begrotingen aangaat, hedenmiddag aan deze Cultuurraad voorgelegd, en ten derde, de integrale uitvoering van de culturele autonomie.

Geachte collega's, wat de procedure voorzien bij artikel 47 van ons Reglement van Orde betreft, wil ik er uw aandacht op vestigen dat ik, zoals u allen, einde vorige week een dertigtal documenten van de Cultuurraad ontving, ter voorbereiding van de openbare vergadering van hedenmiddag. Men zou kunnen zeggen dat het om een echte papierslag ging. Op enkele details na, waren het nogal inhoudloze stukken. Deze procedure zal de meesten van ons dan ook ertoe hebben aangezet deze stukken verticaal te klasseren.

De vraag rijst dan ook of we, in de illusie de Raad zo ernstig mogelijk te laten werken, in de loop der jaren geen omgekeerd effect hebben gecreëerd. Artikel 47 van het Reglement van Orde bepaalt inderdaad dat het ontwerp van decreet houdende het totaal krediet dat ter beschikking van de Raad wordt gesteld, met de voorstellen van omslag van de begrotingsposten eerst naar de Commissie voor de begroting wordt verzonden. Deze commissie gaat dan een eerste maal tot de algemene bespreking over en daarna worden de begrotingsstukken door de Voorzitter naar de verschillende commissies van de Raad overgezonden. Die commissies formuleren de algemene beschouwingen die zij nuttig achten en onderzoeken vervolgens ieder voor zich de artikelen van de tabellen die haar door de Voorzitter voor onderzoek zijn aangewezen.

Zij stellen één van hun leden aan om over één en ander bij de Commissie voor de begroting verslag

uit te brengen. Met andere woorden, dames en heren, na een bespreking in de Commissie voor de begroting volgt een opsplitsing over de verschillende meer gespecialiseerde commissies, om uiteindelijk dus te belanden bij de Commissie voor de begroting, die de materie verder bespreekt en alwaar tot de stemmingen wordt overgegaan.

Gedurende verschillende jaren hebben velen onder ons de voor- en nadelen van deze procedure voor de Raad proberen af te wegen. Vlug zal ik enkele van deze voor- en nadelen overlopen.

Een eerste voordeel : de kans is reëel dat de begrotingen grondig en in principe driemaal worden besproken : tweemaal door de Commissie voor de begroting en eenmaal door een meer gespecialiseerde commissie, bijvoorbeeld de Commissie voor onderwijs of de Commissie voor jeugdbeleid, permanente vorming en sport.

Een tweede voordeel is dat de bespreking van de begroting niet alleen een politiek karakter zou hebben, maar dat ook technisch en inhoudelijk interessant werk kan worden geleverd, al was het maar om ook in de begroting, de culturele posten, geleidelijk aan, van de nationale naar de cultuurbegroting over te hevelen.

Dames en heren, zoals u waarschijnlijk hebt kunnen ervaren zijn er ook grote nadelen.

Een eerste nadeel is dat dergelijke materies driemaal worden besproken. Voor iedereen lijkt dit zinloos. Daarenboven werkt het zeer frustrerend. In dit verband kan erop gewezen worden dat, in de praktijk, de eerste algemene bespreking in de Commissie voor de begroting bijna onbestaande is geworden.

Een tweede nadeel is dat uiteindelijk niemand zich nog echt bevoegd en moreel verantwoordelijk voelt.

Een derde nadeel is dat bij de eindstemming in de Commissie voor de begroting moeilijk nog een quorum wordt bereikt omdat op dat ogenblik de materie zodanig bekeken is dat alleen nog om de discipline wordt gestemd.

Een ander nadeel — tenzij ik mij vergis — houdt verband met de rol van de verslaggever en de deelverslaggevers. Ik stel me voor dat collega Vandenabeele, hoofdverslaggever, en collega's Dielens en Taelman, deelverslaggevers, in feite toch niet heel gelukkig kunnen zijn over hun technisch nochtans uitstekend geleverd werk.

Ongetwijfeld zouden nog andere nadelen kunnen opgesomd worden. Wij zullen u nochtans deze opsomming besparen.

DE HEER F. DE BONDT : Bespreekt dat eens in het Bureau van de Cultuurraad !

DE HEER J. BASCOUR : Ik zal dat doen, collega ; alhoewel moeilijk precies kan worden afgewogen welke de voor- en nadelen zijn, heb ik nochtans sterk de indruk dat de nadelen groter zijn

dan de voordelen. Ik zal, tenzij men mij van het tegendeel overtuigt en met de goedkeuring van de Voorzitter, ter gelegenheid van de eerstkomende vergadering van het Bureau van de Raad aan de collega's van alle fracties een voorstel tot wijziging van artikel 47 van het Reglement van Orde ter bespreking voorleggen.

Een tweede principieel punt dat ik hier vandaag naar voren wens te brengen is hetgeen ik zeer algemeen de bevoegdheidsafbakening binnen de regering zou kunnen noemen. Ten einde de discussie zo mogelijk in een concrete vorm te laten verlopen zou ik graag een antwoord willen op volgende vragen.

Ten eerste, waarom zijn de Ministers van Middenstand, Verkeerswezen, Landbouw, Volksgezondheid en Gezin, Economische Zaken, nooit aanwezig geweest op de commissievergaderingen en dit noch tijdens de werkzaamheden van de Commissie voor de begroting noch op de andere voorbereidende commissievergaderingen? Anderzijds is mevrouw De Backer-Van Ocken, Minister van de Nederlandse Gemeenschap, steeds aanwezig geweest. Is het dan zó, mevrouw de Minister, dat u dan steeds aanwezig bent geweest als plaatsvervanger van uw collega's, of behoren al deze materies thans tot de bevoegdheid van de Minister van de Nederlandse Gemeenschap?

Kan deze toestand voor eens en altijd worden verduidelijkt, mevrouw de Minister?

Ten tweede, in geval men ons antwoordt dat, conform het regeerakkoord, mevrouw de Minister De Backer-Van Ocken bevoegd is hetzij als hoofd van de Vlaamse Executieve, hetzij als Minister van de Nederlandse Gemeenschap, vraag ik u ons uit te leggen waarom de begrotingen worden ondertekend door de diverse Ministers van Middenstand, Verkeerswezen, Landbouw, Volksgezondheid en Gezin Economische Zaken en niet door mevrouw de Minister De Backer-Van Ocken. In dezelfde hypothese kan eveneens de vraag worden gesteld of mevrouw de Minister bevoegd is of dit wordt inzake de onderwijsaangelegenheden.

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, mag ik in dit verband reeds bij voorbaat wijzen op de ingewikkeldheid en de ondoorzichtigheid van de zogenaamde nieuwe aanpak? Het verwondert mij dan ook geenszins in een deelverslag te lezen dat een lid verklaarde van de hele zaak niets meer te begrijpen. Minimaal schijnt het ons toch dat wij, Parlementsleden, weten tot wie wij onze vragen moeten richten.

Als derde en laatste principieel punt wens ik te pleiten voor een spoedige en vooral integrale uitvoering van de huidige culturele autonomie. Waarom? Omdat men in 1979 nog steeds moet vragen waarom het naschools landbouwonderwijs niet is geculturaliseerd. Het gaat hier slechts om 31 miljoen. Dit kan en mag echter geen reden zijn om

in de commissie voor de zoveelste keer te moeten horen dat dit probleem zeer binnenkort zal worden opgelost. Nu is de regeling plots voor 1980 voorzien. Ik neem het naschoolse landbouwonderwijs als voorbeeld omdat deze problematiek zich elk jaar opnieuw stelt.

Dames en heren, waarom werden de kredieten voor de kunstambachten en de cinematografische nijverheid nog niet geculturaliseerd? Ik heb nochtans geen inventaris van de mogelijk nog te culturaliseren materies aangelegd. Dit beschouw ik trouwens ook niet als mijn taak.

Wil men echter de weg van een regeling naar een meer regionale en culturele autonomie verder inslaan, moeten wij er als Vlamingen uiteindelijk werk van maken om onze begrotingen aan de thans bestaande grondwet, wetten en decreten aan te passen.

— *Mejuffrouw G. Devos, Ondervoorzitter, treedt als Voorzitter op.*

Waarom werd de begroting van de BRT als bijlage rondgedeeld wanneer dit met de begroting van de NCC niet het geval was? Beide behoren tot de sector Dotaties. Bijgevolg schijnt zulks mij allesbehalve logisch te zijn. Daarenboven is de NCC — ik steun mij hier op het verslag van het Rekenhof — onderworpen aan de regels die bepaald zijn in artikel 3, § 2, van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut, zodat wij hier voor een wettelijke verplichting staan.

Waarom kan dit nu niet, mevrouw de Minister, en kon dit ook in het verleden niet? Ik had hierop graag een antwoord. Ik dank u bij voorbaat voor het duidelijk antwoord dat u mij op deze vragen zal willen geven. (*Applaus op de banken van de PVV*)

DE VOORZITTER : De heer Maes heeft het woord.

DE HEER R. MAES (*op de tribune*) : Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, het is bijna met enige schroom dat ik op het ogenblik nog uw aandacht durf te vragen om een zaak op te rakelen waarover ik u reeds in de commissie heb gesproken, maar die ik nog even te berde wil brengen ten overstaan van de betrokken bewindslieden. Het is wellicht geen groot probleem, maar het verdient toch even de aandacht.

Langs artikel 51.01 van de sector Verkeerswezen werden reeds een aantal jaren ettelijke miljoenen besteed voor premies voor het moderniseren van hotelinstallaties enz. Het overgrote deel van deze premies gaat naar de provincie West-Vlaanderen. Het gaat over 38 aanvragen op de 48 in 1978, wat een bedrag van meer dan 9 miljoen op de totale som van 12 miljoen aan kredieten vertegenwoordigt. Dat is normaal, gelet op het feit dat de pre-

mies bestemd zijn voor hotels en dat die hoofdzakelijk aan onze kust gelegen zijn.

Iedere Vlaming met een nog enigszins gezonde reflex die zich naar de kust begeeft, ergert zich telkens opnieuw aan de Franstalige opschriften, reclames, benamingen enz. die daar zeer weelderig tieren. Men krijgt soms de indruk eerder in het Franstalig landsgedeelte te zijn, dan aan onze Vlaamse kust. Al wie reeds andere toeristische centra in Europa heeft bezocht, heeft kunnen vaststellen dat dit daar niet het geval is en dat daar — op enkele uitzonderingen na, die zoals steeds de regel bevestigen — 99 % van alle benamingen, opschriften enz. in de landstaal gesteld zijn, ook al hebben de toeristen daar soms enige moeilijkheden mee. Ik denk bijvoorbeeld aan het Zwitserse Ticino, waar het overgrote deel in het Italiaans is en niet in een andere taal.

Ik neem aan dat men enige bedachtzaamheid aan de dag legt en dat het voor de overheid moeilijk zoniet onmogelijk is met dwingende maatregelen in te grijpen vermits de Grondwet de vrijheid inzake individueel taalgebruik toestaat.

Het betreft echter premies die de Nederlandse taalgemeenschap geeft en die bestemd zijn voor verbeteringen. Het komt mij dan ook voor dat onze gemeenschap het recht heeft daar bepaalde voorwaarden aan te koppelen.

Men kan van oordeel zijn dat wij zelfs voor de vervlaamsing van Vlaanderen bedachtzaam en zonder overdrijving moeten tewerkgaan. Maar zulks neemt niet weg dat deze tergende mistoestand moet ophouden. Hij geeft de vele vreemde toeristen die onze kust bezoeken een vertekend beeld van de situatie en van de verhoudingen in ons land.

Ik hoop dat men aan de hand van het reglement op het toekennen van deze premies iets zal doen om deze wantoestand te verhelpen. (*Applaus op de banken van de VU*)

DE VOORZITTER : De heer Weckx heeft het woord.

DE HEER H. WECKX (*op de tribune*) : Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de Minister, mijnheer de Staatssecretaris en geachte collega's, ik zou enkele woorden willen wijden aan de sector Dotaties.

Het voorstel van de regering betreft een dotatie van 115 miljoen die moet dienen als enige bron van inkomsten trouwens, voor de Nederlandse Cultuurcommissie te Brussel.

In verband hiermee zou ik de aandacht van de regering willen vestigen op een passus uit de bijlage van titel II van het regeerakkoord. Onder het hoofdstuk «grensvoorwaarden van de begroting» wordt daar gesteld : «de begrotingen van de Nederlandse en Franse Cultuurcommissie zullen elk met 40 miljoen worden verhoogd door verhoging

van de begroting van de respectieve culturele aanlegingen. Bovendien zal de Nederlandse Commissie voor Cultuur een uitzonderlijk krediet van 11 miljoen per jaar genieten met het oog op de aanzuivering van haar consolidatielening».

Het ontwerp dat vandaag voorligt werd nog opgesteld onder de regering Vanden Boeynants.

Mevrouw de Minister, mevrouw de Staatssecretaris, op welke wijze denkt u uitvoering te geven aan deze passus van het regeerakkoord ? De dotatie moet dus worden verhoogd met 40 miljoen enerzijds en met 11 miljoen anderzijds, voor de terugbetaling van de consolidatielening, zegge in totaal met 51 miljoen. Hoe zal dit gebeuren ? Zal dit gebeuren door middel van een bijblad ? Ik zou graag een duidelijk en ondubbelzinnig antwoord krijgen van de regering.

Mijn tweede opmerking geldt het feit dat de passus in het regeerakkoord deze verhoging van 40 miljoen niet bindt aan een bepaald dienstjaar maar dat deze verhoging van toepassing kan worden van dit jaar af. Ik meen te mogen stellen dat dit de basis zal zijn waarop de volgende jaren de dotatie voor de Culturele Commissie zal worden verrekend, want mocht dit niet het geval zijn dan zouden wij terug in het euvel vervallen van de vorige jaren, met name dat de Cultuurcommissie op een bepaald ogenblik niet bij machte zou zijn de grondwettelijke opdrachten te vervullen wegens een gebrek aan middelen. U weet dat op dit ogenblik — en ik herhaal dit — de dotatie de enige bron van inkomsten is. De vraag kan misschien worden gesteld of men niet op een andere manier — daar zal alleszins een wetswijziging zo niet een grondwetswijziging voor nodig zijn — inkomsten moet kunnen bekomen voor de werking van deze belangrijke instelling voor de Vlamingen in Brussel. In afwachting is het alleen de dotatie die voor al de inkomsten van deze commissie instaat.

Zo zou onder meer ook de werkgelegenheid van een aantal sociaal-culturele werkers opnieuw in het gedrang komen, indien men terug tot een verlaging van het plafond zou komen vanaf 1980.

Tot slot, mevrouw de Minister, mevrouw en mijnheer de Staatssecretaris, wil ik ook aandringen opdat men tot een vluggere betaling van de dotaties zou komen. Indien een openbare instelling alleen maar beschikt over deze dotatie dan is het een heel probleem wanneer tot op heden — en wij zijn vandaag 5 juni 1979 — geen enkele frank voor het jaar 1979 werd uitbetaald. Ik weet wel dat de crisisperiode en de onderhandelingen voor de samenstelling van de nieuwe regering hierbij een rol hebben gespeeld. Dit heeft inderdaad vrij lang geduurd maar wij zouden wel voor een nefaste toestand kunnen komen te staan indien daarvoor niet zeer spoedig, in de komende weken, een oplossing wordt gevonden omdat dan de thesaurie van de Nederlandse Cultuurcommissie te Brussel opnieuw in het gedrang komt.

Er is inderdaad een consolidatielening geweest. Het kapitaal van deze consolidatielening is binnengelopen op de Cultuurcommissie in het begin van het jaar, met name de eerste dagen van de maand januari 1979. Deze consolidatielening diende om de vroegere **verbintenissen 1977-1978** te kunnen naleven maar men heeft van het kapitaal van deze lening reeds de werkingskosten voor de eerste vijf maanden van 1979 moeten betalen, hetgeen in de komende weken opnieuw voor een prangend thesaurieprobleem zou kunnen zorgen. Ik veroorloof mij bij de regering aan te dringen opdat voor de toekomst naar de meest adequate oplossing zou worden gezocht teneinde deze belangrijke openbare instelling voor de Nederlandstaligen te Brussel op een vlugge manier de inkomsten te verschaffen die zij nodig heeft om haar grondwettelijke opdrachten tot een goed einde te kunnen brengen. (*Applaus bij de leden van de meerderheid*)

- *De heer H. Boel, Voorzitter, treedt opnieuw als Voorzitter op.*

DE VOORZITTER : Mevrouw de Minister van de Nederlandse Gemeenschap heeft het woord.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse Gemeenschap (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het is natuurlijk mijn plicht eerst en vooral de heer Vandenabeele te danken voor zijn beknopt en duidelijk verslag.

Wat de eerste opmerking van de heer Bascour betreft, wil ik aanstippen dat de procedure voor de begroting natuurlijk een aangelegenheid is van het Bureau van de Cultuurraad en van het Reglement en dat de gedane suggesties daar kunnen worden onderzocht. Terecht heeft hij gezegd dat er pro en contra was. Het herhaaldelijk bespreken van een decreet kan wel meer duidelijkheid geven en ook moeten we er ons van bewust zijn dat een **begrotingsdecreet** nu misschien driemaal wordt besproken maar dat een **begrotingswet** viermaal wordt besproken, met name in de commissie en in openbare vergadering van de Kamer en van de Senaat.

Inzake de bevoegdheidsafbakening is het natuurlijk wel zo dat men bij de aanvang van bepaalde veranderingen niet zo klaar ziet. Nochtans is het probleem dat u hebt aangeraakt niet zo moeilijk. Waarom zijn al de andere ministers nooit aanwezig geweest ? Wel, omdat deze aangelegenheden behoren tot de bevoegdheid van de Minister van de Nederlandse Gemeenschap. Waarom hebben de ministers hun naam wel onder het document gezet ? Wel, omdat dit een document was dat gedurende de vorige regering was voorbereid. Dat is natuurlijk het eenvoudigste antwoord, maar ik wil er wel enige uitleg bijvoegen. Op basis van de koninklijke besluiten van 13 en 14 april 1979, is de

Executieve bevoegd voor uitvoering van bevoegdheden die onder artikel 59bis van de Grondwet vallen, wat het aspect gemeenschap betreft. Binnen deze Executieve is de bevoegdheidsverdeling gebeurd en volgens dit koninklijk besluit behoort aan de Minister van de Nederlandse Gemeenschap het grote deel van de gemeenschapszaken die tot de bevoegdheid van deze Cultuurraad behoren. De bevoegdheidsverdeling gebeurde enkel doordat mevrouw Steyaert voor bepaalde culturele materies van het Brusselsse bevoegd werd en de voogdij had over de NCC en dat minister Ramaekers voor bepaalde vormen van het onderwijs bevoegd was.

Op basis van deze bevoegdheid wordt dus door mezelf geantwoord inzake de opmerkingen over verschillende deelbegrotingen, dus over al de deelbegrotingen behalve over de problemen onderwijs, die onder de bevoegdheid van Minister Ramaekers vallen en de speciale problemen Brussel die voor het ogenblik onder de bevoegdheid van mevrouw Steyaert vallen.

DE HEER F. DE BONDT : Waar kunnen we dat allemaal lezen ?

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse Gemeenschap : In die twee koninklijke besluiten van 13 en 14 april 1979. Het koninklijk besluit dat de bevoegdheidsverdeling bepaalt is wel degelijk naar het Paleis gestuurd maar is nog niet teruggekomen.

DE HEER F. DE BONDT : Dus kennen we het nog niet.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse Gemeenschap : Waar ik het eigenlijk over heb zijn de koninklijke besluiten van 13 en 14 april 1979, die reeds zijn verschenen.

DE HEER F. DE BONDT : Daarin is geen sprake van bevoegdheden.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse Gemeenschap : De innerlijke bevoegdheid niet maar wel de bevoegdheid van de Executieve. De Executieve is bevoegd over al deze problemen. Vermits de interne bevoegdheidsverdeling nog niet is gepubliceerd antwoord ik ook als Voorzitter van de Executieve op de vragen die werden gesteld over de delen die vroeger door de nationale ministers hier in deze Cultuurraad werden verdedigd.

DE HEER F. DE BONDT : Wat staat er dan op de agenda van de Kamer voor morgen ? Het is toch het wetsontwerp waarbij de bevoegdheden van de ministeriële comités worden geregeld ?

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse Gemeenschap : De koninklijke besluiten van 13 en 14 april 1979 zijn reeds verschenen en daarin wordt gesteld dat deze materies inderdaad naar de Executieve gaan. Het gaat hier helemaal niet om de materies die door de uitbreiding van de wet Perin-Vandekerckhove thans naar de gemeenschap zullen gaan, terwijl ze vroeger tot de gewesten behoorden. De desbetreffende wet zal in de Kamer aan de orde zijn. Maar hier gaat het om de bevoegdheden die reeds vroeger behoorden tot de bevoegdheid van de Cultuurraad. Deze materies hebben altijd tot de bevoegdheid van de Cultuurraad behoord en door een interne regeling binnen de regering worden ze thans niet meer door de nationale ministers verdeeld maar wel door de gemeenschapsministers. Dit is totaal iets anders dan de uitbreiding van de wet Perin-Vandekerckhove.

DE HEER J. BASCOUR : In de toekomst zullen de begrotingen dus niet meer ondertekend worden door de diverse ministers maar door u alleen ?

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse Gemeenschap : De begrotingen kunnen ondertekend worden door wie ze wil ondertekenen. Het is echter een noodzakelijkheid dat in de toekomst de begrotingen ondertekend worden door de **gemeenschapsministers**. U hebt het toch over de begrotingen waarover wij vandaag spreken : Middenstand, Landbouw, Verkeerswezen enz.. . Inderdaad deze materies behoren niet meer tot de bevoegdheid van de nationale ministers maar tot die van de gemeenschapsministers.

DE HEER J. BASCOUR : Het zal dus niet meer nodig zijn dat de verschillende nationale ministers hun handtekening plaatsen onder die **deelbegrotingen**.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse Gemeenschap : Neen, de nationale ministers zullen dit niet meer doen.

De heer Bascour heeft een vraag gesteld over de NCC, namelijk waarom deze begroting niet was bijgevoegd bij de reeks begrotingen terwijl dit voor de BRT wel het geval is. De gewijzigde begroting van de NCC is opnieuw ingediend bij de **voogdijoverheid**, omdat de eerste begroting niet was aanvaard. Na goedkeuring, door de **voogdijoverheid** kan zij eventueel als bijlage bij het decreet worden gevoegd, zoals de begroting BRT bij het decreet Nederlandse Cultuur wordt gevoegd. Of het dit jaar mogelijk zal zijn, betwijfel ik, daar de NCC vrij laat zijn gewijzigde voorstellen heeft ingediend. Het heeft geen zin een niet goedgekeurde begroting als bijlage toe te voegen.

Er was ook nog de vraag betreffende het memorandum van het Rekenhof in verband met de staatswaarborg. De staatswaarborg is niet gevraagd en dus niet bekomen voor de fameuze lening. Wel besliste de NCC het Gemeentekrediet bij voorrang toe te laten het terug te betalen bedrag — kapitaal plus intresten — van de ontvangen dotatie af te nemen. De opmerking van het Rekenhof was dus wat dit betreft wel correct maar niet ter zake vermits de staatswaarborg niet werd gevraagd.

De vraag van de heer Bascour betreffende de trage communautarisering van bepaalde materies is natuurlijk juist. Sedert 1971 lichten we langzamerhand — en u hebt het zelfs als een voordeel van de huidige manier van werken beschreven — bepaalde materies uit de nationale materies om ze aan de gemeenschappen toe te vertrouwen.

Van de kunstambachten en de cinematografische nijverheid werden steeds verondersteld dat het economisch karakter primeerde boven het cultureel karakter. Daarom zijn deze zaken steeds nationaal gebleven.

Inzake het Landbouwfonds was het voor 1979 praktisch onmogelijk iets te doen, omdat de nationale begroting van Landbouw en de Culturele Dotaties in dat geval dienden geamendeerd te worden. Maar ook hier is een duidelijke optie genomen. In antwoord op de opmerking van het Rekenhof werd gezegd dat de Minister van de Nederlandse Gemeenschap zal ingaan op de wens van de Commissie en de opmerking van het Rekenhof om de kredieten inzake onderwijs en permanente vorming in de sector Landbouw, nu ten laste gelegd van het Landbouwfonds, voortaan toe te wijzen aan de bestemmingsbevoegdheid van de Cultuurraad voor de Nederlandse **Cultuurgemeenschap**.

Dan is er de vraag van de heer Maes. Deze vraag werd inderdaad ook in de commissie gesteld. Zij is zeker niet van alle grond ontbloot. Er stelt zich een vrij omvangrijk probleem omdat reglementerend optreden in deze zaak moeilijk is. Men kan wel, wanneer er bepaalde dossiers worden ingediend, wijzen op moeilijkheden die zich daar zouden kunnen voordoen. Wij nemen ons voor dat inderdaad te doen.

Tenslotte zijn er de vragen van de heer Weckx in verband met de verhoging met 40 miljoen van de dotatie voor de NCC. Dit moet en kan gebeuren bij deliberatie in de Ministerraad. Het is dan onmiddellijk uitvoerbaar, dit is betaalbaar. De regularisatie kan dan gebeuren via het bijblad voor de begroting der Culturele Dotaties en voor het decreet sector Dotaties. Langs die weg kan de regularisatie van deze deliberatie plaatshebben.

De verhoging met 11 miljoen van de dotatie voor de NCC voor de aflossing van de leningslasten, zal volgens dezelfde procedure gebeuren. Het is duidelijk dat dit zal doorspelen de volgende jaren.

U weet dat dezelfde bedragen zullen toegekend worden aan de FCC, omdat daar een fifty-fifty weerhouden is.

Een woord over uw opmerking inzake de **laattijdige** betaling. Deze was het gevolg van de toekenning van voorlopige twaalfden en de inschrijving in een aparte sector Dotaties. Vroeger kon vlugger betaald worden binnen de voorlopige kredieten van de sector Nederlandse Cultuur. U weet dat wij dit nog niet zolang geleden gewijzigd hebben en wij de aparte sector Dotaties gebruikt hebben voor de NCC omdat dit een meer orthodoxe manier van werken was die ook andere voordelen had. Na het stemmen van het huidige decreet kan onmiddellijk het resterend bedrag worden uitbetaald. (*Applaus bij de leden van de meerderheid*)

DE VOORZITTER : De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

SECTOR MIDDENSTAND

DE VOORZITTER : We gaan thans over tot de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 — Sector Middenstand.

Kredieten voor de lopende uitgaven (Titel I)
en de kapitaaluitgaven (Titel II)

Artikel 1*

Voor de uitgaven van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap — sector Middenstand — voor het begrotingsjaar 1979 worden kredieten bestemd ten bedrage van :

(in miljoenen franken)

	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
		Vastleggings- kredieten	Ordonnance- ringskredieten
Lopende uitgaven (Titel I)	560,5	—	—
Kapitaaluitgaven (Titel II)	—	—	—
Totaal	560,5	—	—

Die kredieten worden opgesomd onder Titel I van de bij dit decreet gevoegde tabel.

— *Aangenomen.*

Diverse bepalingen betreffende de lopende uitgaven

Art. 2

Het aandeel van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap, sector Middenstand, voor het begrotingsjaar 1979 in het deel van het provisioneel krediet dat op grond van de beschikkingen bij het artikel 01.03 van Sectie 32, van Titel I van de krediettabel gevoegd bij de wet houdende de begroting van het Ministerie van Financiën voor het begrotingsjaar 1979, van dat artikel zal worden overgeschreven naar artikel 01.01 van de begroting der Culturele Dotaties voor het begrotingsjaar 1979, mag worden bestemd volgens de behoeften, door middel van een koninklijk besluit.

— *Aangenomen.*

DE VOORZITTER : De artikelsgewijze bespreking is gesloten. De naamstemming over het gehele ontwerp van decreet zal over veertien dagen plaatshebben.

SECTOR VERKEERSWEZEN

DE VOORZITTER : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het de begrotingsjaar 1979 — Sector Verkeerswezen.

Kredieten voor de lopende uitgaven (Titel I)
en de kapitaaluitgaven (Titel II)

Artikel 1*

Voor de uitgaven betreffende de Sector Verkeerswezen van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 worden kredieten bestemd ten bedrage van :

(in miljoenen franken)

	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
		Vastleggings- kredieten	Ordonnance- ringskredieten
Lopende uitgaven (Titel I)	203,9	—	—
Kapitaaluitgaven (Titel II)	15,5	515,6	646,0
Totaal	219,4	515,6	646,0

Die kredieten worden opgesomd onder Titels I en II van de bij dit decreet gevoegde tabel.

— *Aangenomen.*

* De bij dit decreet gevoegde tabel wordt gepubliceerd in bijlage bij dit nummer van de Handelingen.

Art. 2

Het aandeel van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap, sector Verkeerswezen, voor het begrotingsjaar 1979 in het deel van het provisioneel krediet dat op grond van de beschikkingen bij het artikel 01.03 van Sectie 32, van Titel I van de krediettabel gevoegd bij de wet houdende de begroting van het Ministerie van Financiën voor het begrotingsjaar 1979, van dat artikel zal worden overgeschreven naar artikel 01.01 van de begroting der Culturele Dotaties voor het begrotingsjaar 1979, mag worden bestemd volgens de behoeften, door middel van een koninklijk besluit.

— *Aangenomen.*

DE VOORZITTER : De artikelsgewijze bespreking is gesloten. De naamstemming over het gehele ontwerp van decreet zal over veertien dagen worden gehouden.

SECTOR VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

DE VOORZITTER : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 — Sector Volksgezondheid en Gezin.

Kredieten voor de lopende uitgaven (Titel I)
en de kapitaaluitgaven (Titel II)

Artikel 1*

Voor de uitgaven betreffende de sector Volksgezondheid en Gezin van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 worden kredieten bestemd ten bedrage van :

(in miljoenen franken)

	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste Vastleggings- kredieten	kredieten Ordonnance- ringskredieten
Lopende uitgaven (Titel I)	518,5	—	—
Kapitaaluitgaven (Titel II)	56,3	—	—
Totaal	574,8	—	—

Die kredieten worden opgesomd onder Titels I en II van de bij dit decreet gevoegde tabel.

* De bij dit decreet gevoegde tabel wordt gepubliceerd in bijlage bij dit nummer van de Handelingen.

Op de bij dit artikel behorende tabel is er een amendement, voorgesteld door de heer Bascour, dat luidt als volgt :

«Titel I — Lopende uitgaven

Deel II — Permanente vorming

Sectie 32 — Volksgezondheid

Hoofdstuk 1

Consumptieve bestedingen
(Lopende uitgaven voor goederen en diensten)

§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten

Art. 12.40 (Blz. 4)

De tekst en het krediet van dit artikel vervangen wordt door wat volgt :

« 12.40 Nationale campagnes :

1. Voorlichting inzake contraceptie en sanitaire opvoeding **25.000.000**
Waarvan voor Brussel-Hoofdstad 1.700.000
2. Voorlichting op het medische vlak 6.000.000
Waarvan voor Brussel-Hoofdstad **400.000**»

De heer Bascour heeft het woord.

DE HEER J. BASCOUR (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, heren Ministers, het gaat hier over een amendement dat, zoals u zult vaststellen, geen verhoging noch een verlaging van dit begrotingsartikel met zich brengt.

U zult gemerkt hebben dat onder de titel «Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten» gestipuleerd wordt «Nationale campagnes op het stuk van voorlichting inzake contraceptie en sanitaire opvoeding, 31 miljoen, waarvan 2,1 miljoen voor Brussel-Hoofdstad». Mijn amendement strekt ertoe dit bedrag van 31 miljoen op te splitsen in 25 miljoen waarvan 1,7 miljoen voor Brussel-Hoofdstad.

Voorlichting inzake contraceptie : van de 3 1 miljoen er zes miljoen afnemen voor de informatie op het medische vlak en verhoudingsgewijze zou dat 400.000 F zijn voor Brussel-Hoofdstad.

Zoals ik in de verantwoording schreef, komt het mij voor dat op het stuk van de voorlichting inzake contraceptie de nationale campagnes een zeer gelukkig initiatief zijn.

Wij zijn nochtans de mening toegedaan dat eveneens moet worden gedacht aan de problemen die zich bij de kinderloze gezinnen kunnen stellen.

Wat de adoptiewetgeving betreft meen ik dat er voldoende informatie bestaat.

Op het medische vlak daarentegen komt het mij voor dat de informatie te wensen overlaat en dat het inzicht in deze complexe en delicate problematiek, mevrouw de Minister, beperkt blijft tot bepaalde groepen.

Daarom durven wij ervoor pleiten dat, via een betere informatie, problemen zoals steriliteit, medische hulp en dergelijke een breder publiek zouden kunnen bereiken. (*Applaus bij de Zeden van de PVV*)

DE VOORZITTER : Mevrouw de Minister van de Nederlandse Gemeenschap heeft het woord.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse Gemeenschap (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, wat het amendement van de heer Bascour betreft zijn wij natuurlijk wel akkoord met de inhoud. Wij denken dat er een en ander moet gedaan worden in de richting die door de heer Bascour wordt aangewezen.

Maar er is iets anders. Wij denken dat de tekst van de verantwoording, zoals die geformuleerd is in het ontwerp van begroting, toelaat dit krediet aan te wenden in de zin zoals door de heer Bascour wordt voorgesteld. De formulering van deze tekst is veel ruimer dan deze die in het amendement wordt voorgelegd.

Indien wij de tekst van de heer Bascour aannemen, blijft er ons niets meer over om de misbruiken van geneesmiddelen tegen te gaan of voor de voorlichting tegen het tabaksmisbruik, terwijl met de tekst, zoals hij gelibelleerd is in de begroting, wél kan worden tegemoetgekomen aan de bekommernissen van de heer Bascour. Wij verzekeren hem dat dit dan ook zal gebeuren in het beleid.

DE HEER J. BASCOUR : Mevrouw de Minister, betekent dit dan concreet dat u ook enkele van die 31 miljoen zult besteden aan informatie, met het doel dat ik daarnet heb naar voren gebracht, namelijk informatie die nuttig kan zijn voor kinderloze gezinnen.

U spreekt inderdaad over verantwoording, maar ik probeer dat zeer goed te lezen. Naar het mij voorkomt zegt u inderdaad dat het probleem daar kan worden ondervangen. Dit schijnt echter niet waar. U heeft het adjectief gebruikt ; «Dit is inderdaad ruimer». Het komt mij voor dat het veel beperkter is. Verder spreekt u over de informatie in het kader van de strijd tegen het tabaksmisbruik, het **onverantwoord** gebruik van geneesmiddelen en zo meer. Ik geloof dat het in de verantwoording niet vervat zit.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse Gemeenschap : Het

is inderdaad waar dat door collega De Croo het probleem in de Commissie werd naar voren gebracht en dat er eigenlijk voordien nog niet werd aan gedacht. Wij geven dit eerlijk toe. U wijst er ons thans terug op. Het is daarom dat wij hebben nagegaan wat wij konden doen. U kent de tekst waar staat : «enz. . . , ». Dit laat inderdaad een aantal andere mogelijkheden toe, en dus niet alleen een anti-tabakcampagne of **anti-geneesmiddelen**campagne maar ook deze activiteiten.

DE HEER J. BASCOUR : Mevrouw de Minister, ik veronderstel dus dat de strijd tegen tabaksmisbruik en zo meer ook die informatie voor kinderloze ouders inhoudt. en dat u enkele van die 31 miljoen zult besteden aan het doel dat door mijn amendement wordt nagestreefd. (*Instemmend gebaar van de Minister van de Nederlandse Gemeenschap*)

DE HEER J. BASCOUR : Ik dank u vriendelijk, mevrouw de Minister.

DE VOORZITTER : Mijnheer Bascour, trekt u uw amendement in ?

DE HEER J. BASCOUR : Mijnheer de Voorzitter, dat moet ik vandaag toch niet doen.

DE VOORZITTER : De stemming over het amendement en artikel 1 wordt aangehouden.

Bijzondere bepalingen betreffende de lopende uitgaven

Art. 2

Het aandeel van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap, sector Volksgezondheid en Gezin, voor het begrotingsjaar 1979 in het deel van het provisioneel krediet dat op grond van de beschikkingen bij het artikel 01.03 van Sectie 32, van Titel 1 van de krediettabel gevoegd bij de wet houdende de begroting van het Ministerie van Financiën voor het begrotingsjaar 1979, van dat artikel zal worden overgeschreven naar artikel 01 .01 van de begroting der Culturele Dotaties voor het begrotingsjaar 1979, mag worden bestemd volgens de behoeften, door middel van een koninklijk besluit.

— *Aangenomen.*

Titel IV

Afzonderlijke sectie

Art. 3

De verrichtingen op het speciaal fonds vermeld onder Titel IV van de hierbijgaande tabel worden

geraamd op 71.700.000 F voor de ontvangsten en op 66.000.000 F voor de uitgaven.

— *Aangenomen.*

Art. 4

De wijze van beschikking over het tegoed vermeld voor het fonds ingeschreven onder Titel IV van de hierbijgaande tabel wordt aangeduid naast het nummer van het artikel en van de littera die betrekking hebben op dit fonds.

Het fonds waarvan de uitgaven aan het visum van het Rekenhof worden voorgelegd, wordt door het teken A aangeduid.

— *Aangenomen.*

DE VOORZITTER : De artikelsgewijze bespreking is gesloten. De naamstemming over het gehele ontwerp van decreet zal tijdens de volgende vergadering worden gehouden.

SECTOR LANDBOUW

DE VOORZITTER : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 — Sector Landbouw.

1. Kredieten voor de lopende uitgaven (Titel I) en de kapitaaluitgaven (Titel II)

Artikel 1 *

Voor de uitgaven van de sector Landbouw van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 worden kredieten bestemd ten bedrage van :

(in miljoenen franken)

	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste Vastleggings- kredieten	Ordonnance- ringskredieten
Lopende uitgaven (Titel I)	23,9	—	—
Kapitaaluitgaven (Titel II)	0,8	—	—
Totaal	24,7	—	—

Die kredieten worden opgesomd onder Titels I en II van de bij dit decreet gevoegde tabel.

— *Aangenomen.*

II. Diverse bepalingen

Art. 2

Het aandeel van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap,

sector Landbouw, voor het begrotingsjaar 1979 in het deel van het provisioneel krediet dat op grond van de beschikkingen bij het artikel 01.03 van Sectie 32 van Titel 1 van de krediettabel gevoegd bij de wet houdende de begroting van het Ministerie van Financiën voor het begrotingsjaar 1979, van dat artikel zal worden overgeschreven naar artikel 01.01 van de begroting der Culturele Dotaties voor het begrotingsjaar 1979, mag worden bestemd volgens de behoeften door middel van een koninklijk besluit.

— *Aangenomen.*

DE VOORZITTER : De artikelsgewijze bespreking is gesloten. De naamstemming over het gehele ontwerp van decreet zal over veertien dagen worden gehouden.

SECTOR ECONOMISCHE ZAKEN

DE VOORZITTER : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 — Sector Economische Zaken.

- I. Kredieten voor de lopende uitgaven (Titel I) en voor de kapitaaluitgaven (Titel II)

Artikel I*

Op de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap — Sector Economische Zaken — worden door het begrotingsjaar 1979 kredieten bestemd ten bedrage van :

(in miljoenen franken)

	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste Vastleggings- kredieten	Ordonnance- ringskredieten
Lopende uitgaven (Titel I)	122,0	—	—
Kapitaaluitgaven (Titel II)	—	—	—
Totaal	122,0	—	—

Die kredieten worden opgesomd onder Titel I van de bij dit decreet gevoegde tabel.

— *Aangenomen.*

II. Diverse bepalingen

Art. 2

Het aandeel van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap, sector Economische Zaken, voor het begrotingsjaar 1979 in het deel van het provisioneel krediet

* De bij dit decreet gevoegde tabel wordt gepubliceerd in bijlage bij dit nummer van de Handelingen.

dat op grond van de beschikkingen bij het artikel 01.03 van Sectie 32 van Titel 1 van de krediettabel gevoegd bij de wet houdende de begroting van het Ministerie van Financiën voor het begrotingsjaar 1979, van dat artikel zal worden overgeschreven naar artikel 01 .01 van de begroting der Culturele Dotaties voor het begrotingsjaar 1979 mag worden bestemd volgens de behoeften, door middel van een koninklijk besluit.

— *Aangenomen.*

DE VOORZITTER : De artikelsgewijze bespreking is gesloten. De naamstemming over het gehele ontwerp van decreet zal tijdens de volgende vergadering worden gehouden.

SECTOR DOTATIES

DE VOORZITTER : Aan de orde is de **artikelsgewijze** bespreking van het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 — Sector Dotaties.

Kredieten voor de lopende uitgaven (Titel 1)

Enig Artikel*

Voor de uitgaven betreffende de Sector Dotaties van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 worden kredieten bestemd ten bedrage van :

(in miljoenen frank)

	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten Vastleggingskredieten	Ordonnance- ringskredieten
Lopende uitgaven (Titel 1)	115,0	—	—
Totaal	115,0	—	—

Die kredieten worden opgesomd onder Titel 1 van de bij dit decreet gevoegde tabel.

— *Aangenomen.*

DE VOORZITTER : De artikelsgewijze bespreking is gesloten. De naamstemming over het gehele ontwerp van decreet zal tijdens de volgende vergadering worden gehouden.

ONTWERP VAN DECREET houdende eindregeling van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1974 — 9 - A (B.Z. 1979)-Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

DE VOORZITTER : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende eindregeling van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1974.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Vandenabeele, verslaggever, heeft het woord.

DE HEER A. VANDENABEELE, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, mevrouw de Staatssecretaris, heren Staatssecretarissen, dames en heren, ik had kunnen verwijzen naar mijn verslag ware het niet dat in de Commissie een zeer belangrijke opmerking werd gemaakt door een lid. Ik meende ze hier naar voren te moeten brengen, te meer daar de Minister verklaarde dat zij in openbare vergadering een antwoord hierop zou geven. Dit commissielid maakte de bedenking dat werd vastgesteld bij de eindregeling van de begroting voor 1974 dat de niet benutte kredieten terug afvloeien naar de Schatkist. Hij stelde daarbij de vraag of het niet mogelijk was deze kredieten te bewaren voor de cultuurgemeenschap.

DE VOORZITTER : De Minister van de Nederlandse Gemeenschap heeft het woord.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse Gemeenschap (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, in de huidige fase van de staatshervorming zijn de culturele of gemeenschapsdotaties enkel machtigingen voor het doen van uitgaven ten laste van de nationale Schatkist. Ze zijn dan ook onderworpen aan de regels van de comptabiliteitswet, onder meer het principe van de eenjarigheid van de begroting, hetgeen inhoudt dat niet gebruikte machtigingen op 31 december geannuleerd worden. Met andere woorden, de bedoelde voorziene kredieten werden niet belast door gedane uitgaven.

In de definitieve fase, als de gemeenschappen rechtspersoonlijkheid bekomen hebben, vertegenwoordigen de dotaties middelen, dit wil zeggen gelden die door het rijk ter beschikking gesteld worden van de gemeenschap.

Dit houdt ook in dat de gemeenschappen vanaf dat ogenblik over een eigen thesaurie en een eigen rijksmiddelenbegroting zullen beschikken, dit wil zeggen een begroting van ontvangsten, waar de te ontvangen dotaties kunnen gestort worden naast

* De bij dit decreet gevoegde tabel wordt gepubliceerd in bijlage bij dit nummer van de Handelingen.

allerlei andere inkomsten. Het is alsdan normaal dat de saldi terugvloeien naar de eigen thesaurie. Ook andere ontvangsten, van fiscale oorsprong bijvoorbeeld, zullen geboekt worden in deze ontvangstenbegroting.

DE VOORZITTER : De heer Verleysen heeft het woord.

DE HEER W. VERLEYSSEN (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, dames en heren, de door mevrouw de Minister gegeven uitleg in verband met het terugvloeien van de niet gebruikte kredieten van onze dotaties verwondert ons. Het wil ons inderdaad voorkomen dat in de grondwet, met name in artikel 59bis, paragraaf 6, staat : «De wet bepaalt het globale krediet dat ter beschikking wordt gesteld van elke Cultuurraad die de bestemming ervan bij decreet bepaalt. Dit krediet wordt vastgesteld volgens objectieve criteria bij de wet bepaald. Voor materies die zich door hun aard niet lenen tot het vaststellen van objectieve criteria worden gelijke dotaties ingevoerd».

Hier staat nergens dat het werkingskredieten zijn die te onzer beschikking worden gesteld. Hier staat uitdrukkelijk dat wij van de Schatkist een gedeelte krijgen dat wij mogen benutten voor de ontplooiing van het culturele leven in Vlaanderen. Nergens is vermeld dat wij verplicht zijn deze dotaties op te gebruiken of een bestemming te geven binnen het jaar. Op die wijze is het inderdaad, zoals men het zegt, louter een werkingskrediet zoals het thans wordt toegepast.

Het spijt mij, maar door dergelijke manier van handelen, meen ik te moeten zeggen dat men niet in overeenstemming is met de grondwet. Mevrouw de Minister, ik kan uw uitleg niet aanvaarden.

DE VOORZITTER : De heer De Bondt heeft het woord.

DE HEER F. DE BONDT (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en heren Ministers, collega's, dit laatste agendapunt is ontzettend belangrijk. Met alle respect voor mevrouw de Minister meen ik dat zij de bal mislaat. Derhalve sluit ik mij aan bij de repliek van collega Verleysen. Ik meen overigens dat de vermelding in het verslag het gevolg is van een opmerking van collega Verleysen. In haar antwoord heeft mevrouw de Minister verwezen naar een toestand die in de toekomst zou ontstaan wanneer de aangelegenheid die wij nu bespreken definitief zou geregeld zijn.

Mevrouw de Minister, daarbij verliest u uit het oog dat de toestand die wij nu bespreken definitief is geregeld, want de vergadering die wij hier vandaag houden is het gevolg van de inschrijving in de

basiswet van het **gekende** artikel 59bis. De middelen die wij hier bestemmen en besteden komen ons toe, zoals de heer Verleysen reeds naar voren bracht, bij toepassing van § 5 van het eerste lid van dit artikel. De wet op de rijkscomptabiliteit kan daaraan geen afbreuk doen, omdat de wet niet op de grondwet primeert.

Elke wettelijke beschikking moet in overeenstemming zijn met elke andere grondwettelijke beschikking, zoniet zou de grondwet aan kracht verliezen.

Aanvaarden wij de thesis van mevrouw de Minister, zou een instelling bij grondwet opgericht, met name de Cultuurraden voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap respectievelijk voor de Franse Cultuurgemeenschap, wat betreft de besteding van eigen middelen een slechter lot toebedeeld zijn dan de niet eens krachtens bij de grondwet genomen maatregelen ten behoeve van de gewestelijke begrotingen. Het moet de regering bekend zijn dat de kredieten die in de gewestelijke begroting en voor de gewestelijke materies niet gebruikt werden in het lopend jaar, van het ene begrotingsjaar naar het andere worden overgedragen.

Bijgevolg nodig ik de regering uit om het antwoord dat ons zojuist werd verstrekt als voorlopig te beschouwen waarbij de regering erin toestemt, na de opmerkingen van de heer Verleysen en ook mijn bijdrage te hebben aangehoord, daar nog even over na te denken.

Is de thesis van de regering juist, zou zij hier eigenlijk de zaken bij de grondwet geregeld opnieuw in discussie brengen, wat niet kan. Daardoor zouden echter middelen die ik schat op een 150 miljoen — wij bespreken op dit ogenblik zaken van 1974 — uit de verschillende dotaties tot 1979 niet ter beschikking van de Nederlandse cultuurgemeenschap komen. Dat kan niet.

Naar mijn mening doet de argumentatie hier voorgebracht over de rijkscomptabiliteit, de eenjarigheid en de machtigingen niet ter zake en gaat de dotatie bij wet, dus door een beslissing van Kamer en Senaat, in haar geheel als werkingsmiddel over naar de verschillende Cultuurraden. Het komt aan de Cultuurraden toe om daaraan de bestemming te geven die zij verkiezen. Indien die bestemming niet kan gerealiseerd worden, kan daaraan door de Cultuurraad naar eigen wens tijdens het volgende begrotingsjaar een bestemming gegeven worden.

DE VOORZITTER : Mevrouw de Minister van de Nederlandse Gemeenschap heeft het woord.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse Gemeenschap (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, ik wijs erop dat het Rekenhof bij het toekennen van de eerste dotatie erop gewezen heeft dat deze kredieten onderworpen blijven aan de comptabiliteitswetten die ik zoëven heb aangehaald : eenjarigheid, spe-

cialiteit enz. Ik verwijs dus. naar wat het Rekenhof heeft gezegd.

DE HEER F. DE BONDT : Binnen de begroting van de Nederlandse cultuurgemeenschap.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse Gemeenschap : Het probleem werd inderdaad opverschillende wijzen benaderd langs verschillende kanten.

Artikel 59bis, § 6, van de grondwet spreekt van het ter beschikking stellen aan elke cultuurgemeenschap van een globaal krediet. Bij het vaststellen van dit krediet wordt van dotaties gesproken. De wet waarbij het Parlement deze kredieten aan de Cultuurraden toekent, de machtigingswet, spreekt eveneens van dotaties. De begrotingen worden voorgesteld onder de vorm van wetten, dit wil zeggen dat ze in overeenstemming moeten zijn met de andere wetten, ondermeer met de comptabiliteitswet van 28 juni 1963. De wet op de culturele dotaties is geen echte begrotingswet vermits geen aanrekening kan gebeuren ; het is slechts een machtigingswet waarbij kredieten ter beschikking worden gesteld.

Wat is de juiste draagwijdte van het begrip «**dotatie**» ? Is de comptabiliteitswet ook van toepassing op deze machtigingswet ? In het verleden bestond er aanleiding tot vele discussies hierover, ook in het Rekenhof. Een enge interpretatie zegt dat het om een gift gaat, met andere **woorden** om iets dat wordt gegeven zonder dat teruggave wordt verlangd van de eventuele overschotten. Als voorbeeld wordt verwezen naar de dotaties.

DE HEER F. DE BONDT : En de gemeenten.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse Gemeenschap : Een bredere interpretatie wijst op het ter beschikking stellen van maximumkredieten waarvan het gebruik, aan bepaalde regels onderworpen, moet worden verantwoord.

Deze laatste versie wordt thans aanvaard voor de culturele dotaties, die worden beschouwd als een machtiging om uitgaven ten belope van bepaalde maxima aan te gaan. De nadelen verbonden aan dit systeem zijn velerlei. Men kan inderdaad moeilijk van een ware culturele autonomie gewagen wanneer een gemeenschap verplicht wordt binnen het tijdsbestek van één jaar bepaalde uitgaven te doen voor dit jaar en wanneer deze gemeenschap wordt belet de vóór 31 december vastgelegde verbintenissen na te komen wanneer deze niet vóór die datum werden vervuld. De ministers hebben dus de keuze een minder of niet-verantwoorde uitgave te doen, of de toegestane machtigingen niet te gebruiken. De ondervinding heeft geleerd dat dit gevaar niet denkbeeldig is tijdens de drukke eindejaarsperiode.

Er zijn inderdaad een paar discussies geweest. Het

antwoord dat ik zojuist heb gegeven houdt rekening met wat er de jongste jaren is gebeurd en waardoor collega Verleysen opmerkelijk is geworden voor het niet-gebruiken van ter beschikking gestelde fondsen. In de toekomst zullen wij voor andere situaties staan en zullen wij dus andere oplossingen moeten vinden.

DE HEER F. DE BONDT : Mevrouw de Minister is zo vriendelijk geweest haar eerst gegeven antwoord verder toe te lichten, maar het verwondert mij dat ze de meest restrictieve interpretatie geeft aan de wijze waarop de middelen ter beschikking worden gesteld van de Cultuurraad, interpretatie die zij toeschrijft aan de mensen van het Rekenhof. De voorgaande jaren hebben wij steeds gevochten tegen restrictieve interpretaties van de cultuurautonomie, die men aldus wilde beknotten. In feite diende zij de behoedster te zijn van de cultuurautonomie gezien vanuit het standpunt van het Executief. Ik beweer dat deze restrictieve interpretatie in strijd is met artikel 59bis, paragraaf 6, eerste lid, omdat daar de grondwet «prevaleert» en dat men niet de wet op de rijkscomptabiliteit kan stellen tegen een tekst van de grondwet.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse Gemeenschap : Mijnheer De Bondt, u weet zeer goed hoe de zaken in het verleden verliepen. Ik verdedig hier niets, maar zeg alleen welke interpretatie er toen werd aan gegeven.

DE VOORZITTER : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)
Aangezien niemand meer het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten en gaan we over tot de artikelsgewijze behandeling.

Artikelsgewijze bespreking

DE VOORZITTER : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende eindregeling van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1974.

Hoofdstuk 1

Vastleggingen gedaan ter uitvoering van de cultuurbegroting

§ 1. Vaststelling van de vastleggingen

Artikel 1*

De vastleggingen van uitgaven uitgevoerd ten laste van de vastleggingskredieten van het begro-

* De bij dit decreet gevoegde tabel wordt gepubliceerd in bijlage bij dit nummer van de Handelingen.

tingsjaar 1974 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel A, kolom 9, de som van F 534.193.54s.

— *Aangenomen.*

§ 2. Vaststelling van de vastleggingskredieten

Art. 2

De vastleggingskredieten omgedeeld door de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap belopen voor de vastleggingen van het begrotingsjaar 1974 in totaal F 897.699.122 (tabel A, kolom 8).

Dat bedrag omvat :

1. een bedrag van F 75 1.000.000 vastleggingskredieten afkomstig van de oorspronkelijke begrotingen ;
2. een bedrag van F 141.699.122 vastleggingskredieten van het begrotingsjaar 1973 naar het begrotingsjaar 1974 overgedragen bij toepassing van artikel 17 van de wet van 28 juni 1963 ;
3. een bedrag van F 5.000.000 vastleggingskredieten van de Staatsbegroting getransfereerd, afkomstig van de overdracht van het jaar 1973.

— *Aangenomen.*

Art. 3

De in totaal voor het begrotingsjaar 1974 omgedeelde vastleggingskredieten worden overeenkomstig tabel A, kolommen 11 en 12, verminderd :

- a) met een bedrag van F 336.234.093 dat bij toepassing van artikel 17 van de wet van 28 juni 1963 naar het begrotingsjaar 1975 kan worden overgedragen, bij de wet houdende eindregeling van de staatsbegroting. Voor de overgedragen kredieten blijft de omdeling behouden in het begrotingsjaar 1975 ;
- b) met een bedrag van F 27.27 1.484 dat voor annulatie in aanmerking komt bij de wet houdende eindregeling van de Staatsbegroting.

— *Aangenomen.*

Art. 4

Ingevolge de bepalingen vervat in de bovengenoemde artikelen 2 en 3 worden de definitieve, omgedeelde vastleggingskredieten van het begrotingsjaar 1973 vastgelegd op F 534.193.545, som die gelijk is aan de ten laste van het begrotingsjaar geboekte vastleggingen (tabel A, kolommen 9 en 13).

— *Aangenomen.*

Hoofdstuk II

Uitgaven gedaan ter uitvoering van de begroting

§ 1. Vaststelling van de uitgaven

Art. 5

De tijdens het begrotingsjaar 1974 aangerekende verrichtingen worden vastgesteld op de som van F 5.534.095.318.

Deze verrichtingen betreffen :

F 871.219.199 prestaties van de vorige jaren ;
F 4.662.876.119 prestaties van het lopende jaar (tabel C, kolommen 9 en 10).

— *Aangenomen.*

Art. 6.

De ten laste van het begrotingsjaar uitgevoerde betalingen, verantwoord of geregulariseerd, belopen F 5.506.199.850 (tabel C, kolom 11).

— *Aangenomen.*

Art. 7

De ten laste van de begroting aangerekende betalingen waarvan, bij toepassing van artikel 32 van de wet van 28 juni 1963, de verantwoording of de regularisatie naar een volgend jaar wordt verwezen, belopen overeenkomstig de tabel C, kolom 12, F 27.895.468.

— *Aangenomen.*

§ 2. Vaststelling van de betalingskredieten

Art. 8

De betalingskredieten beschikbaar gesteld aan een omgedeeld door de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap, belopen voor het begrotingsjaar 1974 in totaal F 6.865.988.810 overeenkomstig de bijgaande tabel C, kolom 8. Dat bedrag omvat :

1. een bedrag van F 5.926.077.372, betalingskredieten omgedeeld bij de begrotingsdecreten samengesteld als volgt :
 - a) oorspronkelijke begrotingen : F 5.559.561.000
 - b) aanpassing van de kredieten :
 - verhogingen (tabel C, kolom 4) F 382.850.372
 - verminderingen (tabel C, kolom 5) F 16.334.000
2. een bedrag van F 939.911.438. overgedragen betalingskredieten samengesteld als volgt :
 - a) overdracht van betalingskredieten bij toepassing van de artikelen 17 en 18 van de wet van 28 juni

1963 op de Staatscomptabiliteit, voor een bedrag van F 842.762.444 (tabel C, kolom 6).

b) overdracht van betalingskredieten bij toepassing van bijzondere wetsbepalingen F 97.148.994 (tabel C, kolom 7).

— *Aangenomen.*

Art. 9.

Het bedrag van de voor het begrotingsjaar 1974 beschikbaar gestelde en omgedeelde betalingskredieten wordt verminderd met :

1. een bedrag van F 1.302.088.536 over te dragen naar het begrotingsjaar 1975 en omvattend :

a) een bedrag van F 1.257.483.898 niet gebruikte betalingskredieten waarvan de overdracht geschiedt overeenkomstig artikel 17 van de wet van 28 juni 1963 :

gewone dienst :	F 897.713.512
buitengewone dienst :	F 359.770.386

b) een bedrag van F 44.604.638 niet gebruikte betalingskredieten (gewone dienst) waarvan de overdracht geschiedt krachtens speciale wetsbepalingen.

De omdeling van de over te dragen kredieten blijft behouden in het begrotingsjaar 1975.

2. een bedrag van F 160.313.293 dat in aanmerking komt voor annulatie bij de wet houdende eindregeling van de Staatsbegroting :

gewone dienst :	F 112.554.631
buitengewone dienst :	F 47.758.662

— *Aangenomen.*

Art. 10

Aanvullende kredieten ten belope van F 130.508.337 zijn nodig tot dekking van de uitgave van het begrotingsjaar 1974 gedaan buiten of boven de omgedeelde kredieten uitgetrokken voor de dienst van de begrotingen (tabel C, kolom 13). Deze kredieten worden toegewezen zoals uitgeduid in de tabel D.

— *Aangenomen.*

Art. 11

Ten gevolge van de bepalingen vervat in de artikelen 8, 9 en 10 worden de definitieve kredieten van het begrotingsjaar 1974 vastgelegd op F 5.534.095.318, som die gelijk is aan de ten laste van het begrotingsjaar aangerekende verrichtingen, volgens tabel C, kolommen 9, 10 en 17.

— *Aangenomen.*

Hoofdstuk III

Ontvangsten en uitgaven gedaan ter uitvoering van de afzonderlijke sectie van de begroting

Art. 12

De ontvangsten van het jaar 1974 aangerekend op de afzonderlijke sectie van de begroting belopen F 1.584.757.324 (tabel E, kolom 5).

— *Aangenomen.*

Art. 13.

De uitgaven van het jaar aangerekend op de afzonderlijke sectie van de begroting belopen F 1.255.477.118 (tabel E, kolom 6).

Dat bedrag omvat : F 1.249.915.757 verantwoorde of geregulariseerde betalingen en F 5.56 1.36 1 betalingen waarvan bij toepassing van artikel 32 van de wet van 28 juni 1963 de verantwoording of de regularisatie naar een volgend jaar verwezen werd (tabel E, kolommen 6 en 7).

— *Aangenomen.*

Art. 14

De algemene eindcijfers van de afzonderlijke sectie van de begroting van het jaar 1974 worden definitief vastgesteld zoals uitgeduid in tabel E :

— ontvangsten :	F 1.584.757.324
— uitgaven :	F 1.255.477.118
— overschot :	F 329.280.206

Dat overschot komt in meerdering van het bij het afsluiten van het voorgaande begrotingsjaar vastgestelde overschot groot F 1.576.529.363.

De aldus bekomen som is samengesteld uit een totaal van F 1.905.809.569 :

creditsaldi :	F 1.905.809.569
debetsaldi :	F —

In die samenstelling wordt ze overgedragen naar de rekening van het begrotingsjaar 1975.

— *Aangenomen.*

DE VOORZITTER : De artikelsgewijze bespreking is gesloten. De naamstemming over het gehele ontwerp van decreet zal over veertien dagen worden gehouden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

DE VOORZITTER : Dames en heren, de volgende openbare vergadering heeft plaats op dinsdag 19 juni eerstkomende.

Aan de orde zullen onder meer zijn : de stemming over het amendement van de heer Bascour en het aangehouden artikel 1 van de begroting 1979 Sector Volksgezondheid en Gezin, alsmede de naamstemming over alle ontwerpen van decreet die heden aan de orde waren, de begroting 1979 Sector Nederlandse Cultuur en de benoeming van de 13 vaste en de 13 plaatsvervangende Nederlandstalige leden van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie.

Ik stel voor het verder bepalen van agenda en uur voor die vergadering aan het Bureau en uw Voorzitter over te laten. (*Instemming*)

Dames en heren, hiermede zijn we aan het einde van onze werkzaamheden voor vandaag gekomen.

De vergadering is gesloten.

— *De vergadering wordt gesloten om 19.20 uur.*

SCHRIFTELIJKE VRAGEN (R.v.O. art. 51)

Indiening

Schriftelijke vragen werden ingediend door de heren J. Somers, M. Coppieters, R. Vandezande, W. Kuijpers, W. Jorissen.

VERZOEKSCHRIFT

Indiening en verzending

Het volgende **verzoeksschrift** werd ingediend en naar de bevoegde commissie verzonden :

— Verzoekschrift van de heer L. Baret over het BRT-beleid t.o.v. het lichte muziekgenre van eigen bodem — 1 (B.Z. 1979).

Verzonden naar de Commissie voor mediabeleid.

BIJLAGE BIJ DE HANDELINGEN

Nr. 5 van 5 juni 1979

Begrotingstabellen

BEGROTING VAN NATIONALE OPVOEDING
— Nederlandstalig regime —
voor het begrotingsjaar 1978

Kredieten die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen
(G. W. art. 59bis, § 2, 2°)

TITEL 1 — LOPENDE UITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art.	T E K S T E N	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceringkredieten
Sectie 31 — <i>Basisonderwijs</i>				
HOOFDSTUK III				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN				
Inkomstenoverdrachten aan gezinnen				
33.02	Toelage aan de Belgische Sectie van de Wereldorganisatie voor Voorschoolse Opvoeding :			
	1. Bestuur van het basisonderwijs (pro memorie)	—	—	—
	Totaal voor hoofdstuk III	—	—	—
HOOFDSTUK 01				
DIVERSEN				
Niet economisch verdeeld				
01.02	Staatsaandeel in de lopende werkingskosten der Nederlandstalige peuterscholen en kinderdagverblijven gehecht aan de Rijksscholen te Brussel-Hoofdstad :			
	1. Basisonderwijs van de Staat	38,8	—	—
	Totaal voor hoofdstuk 01	38,8	—	—
	Totaal voor Sectie 31. — Basisonderwijs	38,8	—	—
Sectie 33 — <i>Secundair Onderwijs</i>				
HOOFDSTUK 1				
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN (LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)				
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten				
12.47	Aanmoediging van pedagogische tijdschriften, van auteurs van didactische werken, van de deelnemers aan pedagogische werkzaamheden en van centra voor pedagogische proefnemingen en wetenschappelijk onderzoek			
		0,4	—	—
	Totaalvoor§2	0,4	—	—
	Totaal voor hoofdstuk 1	0,4	—	—
	Totaal voor Sectie 33. — Secundair Onderwijs	0,4	—	—
Sectie 34 — <i>Bestuur van de Gemeenschappelijke Diensten voor Nationale Opvoeding</i>				
HOOFDSTUK 1				
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN (LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)				
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten				
12.02	Verbruiksuitgaven met betrekking tot het bezetten van de lokalen en onderhoudsuitgaven :			
	2. Didactische films en andere audio-visuele middelen	1,8		

TITEL I — LOPENDE UITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art.	T E K S T E N	Niet-gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceringkredieten
12.07	Uitzonderingsuitgaven voor diensten en voor aankopen van niet-duurzame goederen (werken en leveringen voor inrichting van nieuwe lokalen, verhuizingskosten, enz.) :			
	2. Didactische films en andere audio-visuele middelen	0,6	—	—
	Totaal der artikelen 12.01 tot 12.07	2,4	—	—
12.60	Pedagogische tentoonstellingen	0,9	—	—
12.61	Schoolreizen en schoolkolonies. — Onthaal van buitenlandse schoolgroepen. — Opvoedende manifestaties	9,0	—	—
12.62	Didactische films en andere audio-visuele middelen :			
	1. Discotheek en audiotheek	0,3	—	—
	2. Realisaties, aankopen, sonorisationen, afdrukken	18,9	—	—
	3. Promotie van het gebruik van audio-visuele middelen	0,3	—	—
	4. Uitgaven voortvloeiend uit de werkzaamheden van de dienst	0,4	—	—
		19,9	—	—
12.64	Dienst voor Studietoelagen en -leningen : werkingskosten	24,7	—	—
	Totaal voor § 2	56,9	—	—
	Totaal voor hoofdstuk 1	56,9	—	—

HOOFDSTUK III

INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN

Overige subsidies aan bedrijven

32.09	Toelage voor de schriftelijke cursussen	0,1	—	—
32.11	Toelage aan het Centrum voor Kinder- en Jeugdfilm	0,1	—	—
32.12	Toelage aan de Vereniging ter bevordering van de animatiefilm	0,1	—	—
	Totaal voor de artikelen 32	0,3	—	—

Inkomensoverdrachten aan gezinnen

33.01	Studietoelagen voor Belgische of Luxemburgse kinderen van wie één der ouders of de voogd in Zaïre, in Rwanda of in Burundi verblijft (pro memorie)	—	—	—
33.02	Dienst voor Studietoelagen en -leningen (Krediet te storten op artikel 60.29.B van Titel IV — Afzonderlijke Sectie, van de begroting)	1 996,3	—	—
33.03	Toelage aan de V.Z.W. „Rijksonderwijs Organisatie Omni-Sport”	5,0	—	—
33.04	Toelage aan het Vlaams Onderwijscentrum te Brussel	5,0	—	—
33.05	Rentelasten van de door de Bond der Grote Gezinnen van België, voor de dienst van zijn Studiefonds, met Staatswaarborg aangegane leningen	4,4	—	—
33.06	Fonds tot aanmoediging der studies	0,1	—	—
	Totaal voor de artikelen 33	2 010,8	—	—
	Totaal voor hoofdstuk III	2 011,1	—	—
	Totaal voor Sectie 34. — Bestuur van de Gemeenschappelijke Diensten voor Nationale Opvoeding	2 068,0	—	—

Sectie 35 — *Universitair onderwijs*

HOOFDSTUK 1

CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN
(LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)

§ 1. Lonen en sociale lasten

11.04	Allerhande toelagen aan het Rijkspersoneel :			
	1. Jury's	2,5	—	—
	Totaal voor § 1	2,5	—	—

TÎTEL 1 — LOPENDE UITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Gesplitste kredieten		
		Niet gesplitste kredieten	Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
§ 2. Aankoop van niet-duurzame 'goederen en van diensten				
12.01	Erelonen van advocaten en geneesheren. — Gerechtskosten inzake burgerlijke, administratieve en strafzaken. — Presentiegelden, reis- en verblijfkosten van niet tot de Rijksdiensten behorende personen. — Bezoldiging van niet tot de Administratie behorende deskundigen en prestaties van derden (met inbegrip van uitgaven voor vorige begrotingsjaren) :			
	1. Jury's	5,0	—	—
	TotaalvoorQ2	5,0	—	—
	Totaal voor hoofdstuk 1	7,5	—	—
HOOFDSTUK III				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN				
Inkomensoverdrachten aan gezinnen				
33.08	Reisbeurzen voor de houders van universitaire diploma's	2,0	—	—
33.09	Universitaire wedstrijden : prijzen in speciën	0,1	—	—
33.10	Toelage, als aanmoediging, aan de kandidaten voor de titel van geaggregeerde voor het hoger onderwijs, speciaal doctor, magister in de godgeleerdheid, magister in het kerkelijk recht en magister cooptatus	0,6	—	—
	Totaal voor de artikelen 33	2,7	—	—
	Totaal voor hoofdstuk III	2,7	—	—
HOOFDSTUK IV				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Inkomensoverdrachten aan fondsen en aan openbare instellingen zonder bedrijfskarakter				
41.01	Toelage voor het spijzen van het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (wet van 27 juli 1971)	359,6	—	—
	Totaal voor hoofdstuk IV	359,6	—	—
	Totaal voor Sectie 35. — Universitair onderwijs	369,8	—	—
Sectie 36 — Niet-universitair hoger onderwijs				
HOOFDSTUK III				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN				
Inkomensoverdrachten aan gezinnen				
33.01	Toelagen voor pedagogische doeleinden, toelagen ouder vorm van intekening op werken, hulp aan navorsing, steun aan pedagogische tijdschriften	0,3	—	—
33.02	Beurs voor het beste pedagogisch werk (pro memorie)	—	—	—
33.03	Toelagen aan organismen die het diploma van gids afleveren (Ministerieel Besluit van 5 november 1948)	0,1	—	—
	Totaal voor de artikelen 33	0,4	—	—
	Totaal voor hoofdstuk III	0,4	—	—
	Totaal voor Sectie 36. — Niet-universitair hoger onderwijs	0,4	—	—

TITEL 1 — LOPENDE UITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art.	T E K S T E N	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
Sectie 37 — <i>Wetenschappelijk onderzoek</i>				
HOOFDSTUK I				
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN (LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)				
§ 1. Lonen en sociale lasten				
11.03	Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulppersoneel, de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen — inbegrepen de uitkering van deze vergoedingen aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden — alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel, in dienst door werkongeval getroffen) :			
	1. Koninklijke Academie	8,1	—	—
	Totaal voor § 1	8,1	—	—
§ 2. Aankoop van niet-duunname goederen en van diensten				
12.01	Erelonen van advocaten en geneesheren. — Gerechtskosten inzake burgerlijke, administratieve en strafzaken. — Presentiegelden, reis- en verblijfkosten van niet tot de Rijksdiensten behorende personen. — Bezoldiging van niet tot de Administratie behorende deskundigen en prestaties van derden (met inbegrip van uitgaven voor vorige begrotingsjaren) :			
	1. Koninklijke Academie	0,7	—	—
12.02	Verbruiksuitgaven met betrekking tot het bezetten van de lokalen en onderhoudsuitgaven :			
	1. Koninklijke Academie	1,2	—	—
12.03	Leveringen van goederen en diensten : bureau-onkosten, vervoer, belastingen, retributies, publikaties van het departement, beroepsscholing, kleding en andere kleine bestuursuitgaveo :			
	i. Koninklijke Academie	1,3	—	—
12.05	Allerhande vergoedingen aan het Rijkspersoneel voor werkelijke lasten en materiële schade evenals de vervoerkosten betreffende dienstreizen (met inbegrip van de bijdrage van de Staat-werkgever in de prijs van de sociale abonnementen) :			
	1. Koninklijke Academie	0,1	—	—
12.07	Uitzonderingsuitgaven voor diensten en voor aankopen van niet-duurzame goederen (werken en leveringen voor inrichting van nieuwe lokalen, verhuizingskosten, enz.) :			
	1. Koninklijke Academie	1,0	—	—
	Totaal der artikels 12.01 tot 12.07	4,3	—	—
12.80	Uitgaven voor reiskosten in het buitenland van hoogleraren en van leden van de Koninklijke Academie	1,5	—	—
	Totaal voor § 2	5,8	—	—
	Totaal voor hoofdstuk I	13,9	—	—

'TITEL 1 — LOPENDE UITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art.	T E K S T E N	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceringkredieten
HOOFDSTUK III				
INKOMENSOVERDRACHTEN MN ANDERE SECTOREN				
Inkomensoverdrachten aan gezinnen				
33.02	Toelagen voor de financiering van de prijzen uitgereikt door de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België	0,6	—	—
33.04	Toelagen aan jonge vorsers en studenten :			
	1. Voor groepsreizen in het buitenland van jonge vorsers en universiteitsstudenten	1,9	—	—
	3. Voor wetenschappelijke zendingen in het buitenland	1,3	—	—
		3,2	—	—
33.09	Toelagen voor de verspreiding van de wetenschappelijke kermis onder de publieke opinie	2,0	—	—
33.14	Toelagen voor de intekening op sommige werken en voor de financiering van wetenschappelijke periodieke publikaties	3,2	—	—
	Totaal voor de artikelen 33	9,0	—	—
	Totaal voor hoofdstuk III	9,0	—	—
HOOFDSTUK IV				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Inkomensoverdrachten aan fondsen en aan openbare instellingen zonder bedrijfskarakter				
41.04	Toelagen voor het patrimonium van de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België, voor de financiering van wetenschappelijke publikaties	7,0	—	—
41.08	Toelagen voor het patrimonium van de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België, voor de herwaardering van de academische prijzen	0,1	—	—
	Totaal voor de artikelen 41	7,1	—	—
	Totaal voor hoofdstuk IV	7,1	—	—
	Totaal voor Sectie 37. — Wetenschappelijk onderzoek	30,0	—	—
Sectie 38 — Algemeen Bestuur Sector Nationale Opvoeding				
HOOFDSTUK 01				
DIVERSEN				
Niet economisch verdeeld				
01.01	Provisioneel krediet tot dekking van de lasten, voor de hele begroting, voortvloeiend uit een eventuele stijging van het indexcijfer der consumptieprijzen en uit de sociale programmatie	0,7	—	—
	Totaal voor hoofdstuk 01	0,7	—	—
	Totaal voor Sectie 38. — Algemeen Bestuur. — Sector Nationale Opvoeding	0,7	—	—
	Totaal voor titel I. — Lopende uitgaven	2 508,1	—	—
	(waarvan voor de ontplooiing van de Nederlandse Cultuur op het grondgebied van Brussel-Hoofdstad)	(43,8)	(—)	(—)

TITEL II — KAPITAALUITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art.	T E K S T E N	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten Vastleggingskredieten	Ordonnance ringskredieten
	Sectie 34 <i>Bestuur van de Gemeenschappelijke Diensten voor Nationale Opvoeding</i>			
	HOOFDSTUK VII INVESTERINGEN (CIVIELE) Aankoop van duurzame roerende goederen			
74.01 (*)	Aankoop van machines, meubilair, materieel en vervoermiddelen te land :			
	4. Didactische films en andere audio-visuele middelen	26,0	—	—
	5. Bijschoolse activiteiten	1,6	—	—
	6. Schriftelijk onderwijs	1,6	—	—
	Totaal voor hoofdstuk VII	29,2	—	—
	Totaal voor Sectie 34. — Bestuur van de Gemeenschappelijke Diensten voor Nationale Opvoeding	29,2	—	—
	Sectie 37 — <i>Wetenschappelijk Onderzoek</i>			
	HOOFDSTUK VII INVESTERINGEN (CIVIELE) Aankoop van duurzame roerende goederen			
74.01 (*)	Aankoop van machines, meubilair, materieel en vervoermiddelen te land			
	1. Koninklijke Academie	0,2	—	—
74.80 (*)	Aankoop van kunstwerken en kostbare documenten, stukken en voorwerpen voor de samenstelling van patrimoniale verzamelingen door de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België	0,3	—	—
	Totaal voor hoofdstuk VII	0,5	—	—
	Totaal voor Sectie 37. — Wetenschappelijk Onderzoek	0,5	—	—
	Totaal voor titel II. — Kapitaaluitgaven	29,7	—	—
	Algemeen totaal (Titels 1 en II) voor Nationale Opvoeding. — Nederlandstalig regime	2 537,8	—	—
	(waarvan voor de ontplooiing van de Nederlandse Cultuur op het grondgebied van Brussel-Hoofdstad)	(43,8)	(—)	(—)

(*) Behoort niet tot het investeringsprogramma

TITEL IV — AFZONDERLIJKE SECTIE

(in miljoenen franken)

Art.	Lit.	Wijze van beschikking	T E K S T E N	Saldo op 1 januari 1978	Ontvangsten van het jaar	Uitgaven van het jaar	Saldo op 31 december 1978
Sectie 1.							
<i>Staatsuitgaven op inkomsten met speciale bestemming</i>							
HOOFDSTUK 1							
FONDSEN VOORNAMELIJK GESTIJD DOOR BEGROTINGSKREDIETEN							
60	29	B	Fondsen bestemd voor studietoelagen (wet van 19 juli 1971)	373,0	2 006,3	1 996,3	383,0
60	30	B	Fondsen bestemd voor studietoelagen (wet van 19 juli 1971) (pro memorie)	—	—	—	—
Totaal voor hoofdstuk 1				373,0	2 006,3	1 996,3	383,0
Totaal voor Sectie I				373,0	2 006,3	1 996,3	383,0
Totaal voor titel IV. — Afzonderlijke Sectie				373,0	2 006,3	1 996,3	383,0

ONTWERP VAN DECREET
houdende aanpassing van de begroting van Nationale Opvoeding
— Nederlandstalig regime —
voor het begrotingsjaar 1978

Aanpassingen die door de Cultuurraad
moeten worden aangenomen

(G. W. art. 59bis, § 2, 2°)

TITEL I — LOPENDE UITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet-gesplitste kredieten				Gesplitste kredieten						
		Kredieten verleend voor 1978	Bijkredieten lopend jaar	Verminderen	Kredieten voorgesteld voor 1978	Bijkredieten voor 1978	Vastleggingskredieten	Ordonnanceringskredieten				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
	Sectie 34											
	<i>Bestuur van de Gemeenschappelijke Diensten voor Nationale Opvoeding</i>											
	HOOFDSTUK I											
	CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN (LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)											
	§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten											
12.02	Verbruiksuitgaven, enz. :											
	2. Didactische films en andere audio-visuele middelen	1,8	—	0,1	1,7	—	—	—	—	—	—	—
12.07	Uitzonderingsuitgaven, enz. :											
	2. Didactische films en andere audio-visuele middelen	0,6	—	0,1	0,5	—	—	—	—	—	—	—
12.61	Schoolreizen en schoolkolonies, enz.	9,0	—	0,8	8,2	—	—	—	—	—	—	—
12.62	Didactische films en andere audio-visuele middelen :											
	2. Realisaties, aankopen, sonorisaties, afdraken	18,9	—	1,0	17,9	—	—	—	—	—	—	—
	3. Promotie van het gebruik van audio-visuele middelen	0,3	—	—	0,3	0,1	—	—	—	—	—	—
12.64	Dienst voor Studietoelagen en -leningen, enz.	24,7	—	1,3	23,4	—	—	—	—	—	—	—
	Totalen voor § 2		—	3,3		0,1		—			—	—
	Totalen voor hoofdstuk I		—	3,3		0,1		—			—	—

TITEL I — LOPENDE UITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet-gesplitste kredieten			Gesplitste kredieten							
		Kredieten verleend ten lopend jaar	Bijkrediet-Verminderingen	Kredieten voorgesteld voor 1978	Bijkrediet-Verminderingen	Gestemd krediet	Aanvullingen	Vastleggingskredieten	Verminderingen	Ordonnanceringskredieten	Aanvullingen	Verminderingen
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
<p>Sectie 37 <i>Wetenschappelijk Onderzoek</i></p> <p>HOOFDSTUK 1 CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN (LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)</p> <p>§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten</p>												
12.02	Verbruikuitgaven, enz. :											
	1. Koninklijke Academie	1,2	—	0,1	1,1	—	—	—	—	—	—	—
12.03	Leveringen van goederen en diensten, enz. :											
	1. Koninklijke Academie	1,3	—	0,1	1,2	—	—	—	—	—	—	—
12.05	Allerhande vergoedingen, enz. :											
	1. Koninklijke Academie	0,1	—	—	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—
12.80	Uitgaven voor reiskosten, enz.	1,5	—	0,3	1,2	—	—	—	—	—	—	—
	Totalen voor 9 2		—	0,5		0,1		—	—		—	—
	Totalen voor hoofdstuk 1		—	0,5		0,1		—	—		—	—

TITEL I — LOPENDE UITGAVEN

Art.	TEKSTEN	Niet-gesplitste kredieten				Gesplitste kredieten				(in miljoenen franken)		
		Kredieten verleend voor 1978	Bijkredieten ten lopend jaar	Bijkredite- Verminde- ringen	Kredieten voorgesteld ten vroe- gere jaren	Gestemd krediet	Vastleggingskredieten	Verminde- ringen	Ordonnanceringskredieten		Aanvul- lingen	Verminde- ringen
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
33.04	Toelagen aan jonge vorsers en studenten :											
	1. Voor groepsreizen in het buitenland van jonge vorsers en universiteitsstudenten . . .	1,9	—	0,2	1,7	—	—	—	—	—	—	—
	3. Voor wetenschappelijke zendingen in het buitenland	1,3	—	0,2	1,1	—	—	—	—	—	—	—
33.09	Toelagen voor de verspreiding van de wetenschappelijke kennis onder de publieke opinie	2,0	—	0,1	1,9	—	—	—	—	—	—	—
33.14	Toelagen voor de intekening op sommige werken, enz.	3,2	—	0,2	3,0	—	—	—	—	—	—	—
	Totalen voor hoofdstuk III		—	0,7		—						
	Totalen voor sectie 37 —		—	1,2		0,1						
	Wetenschappelijk Onderzoek											

HOOFDSTUK III
**INKOMENSOVERDRACHTEN AAN
 ANDERE SECTOREN**

Inkomensoverdrachten aan gezinnen

BEGROTING
van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap
voor het begrotingsjaar 1979

SECTOR MIDDENSTAND

TITEL I — LOPENDE UITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten Vastleggings- kredieten	Ordonnancering- skredieten
Deel I — Onderwijs				
<i>Sectie 31 - Eigenlijk Departement</i>				
HOOFDSTUK IV				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Inkomensoverdrachten aan het vrij onderwijs				
44.01	Uitgaven voor onderwijs — voortdurende vorming in de Middenstand :			
	01. waarvan voor Vlaanderen	537,9		—
	02. waarvan voor Brussel-Hoofdstad	22,1		—
	Totaal art. 44.01	560,0	—	—
44.03	Toelage aan het Nederlandstalig Instituut voor Voortdurende Vorming van de Middenstand (pro memorie)	—	—	—
	Totaal voor hoofdstuk IV	560,0	—	—
HOOFDSTUK 01				
DIVERSEN				
01.02	Provisioneel krediet tot dekking van de uitgaven die zullen voortvloeien uit de hervorming van de beroepsopleiding (pro memorie)	—	—	—
	Totaal voor hoofdstuk 01	—	—	—
	Totaal voor Sectie 31 — Eigenlijk Departement en voor deel I — Onderwijs	560,0	—	—
Deel II — Permanente vorming				
<i>Sectie 31 - Eigenlijk Departement</i>				
HOOFDSTUK IV				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Inkomensoverdrachten aan het vrij onderwijs				
44.02	Vergoedingen voor sociale promotie aan de jonge zelfstandigen en helpers :			
	01. waarvan voor Vlaanderen	0,4		—
	02. waarvan voor Brussel-Hoofdstad	0,1	—	—
	Totaal art. 44.02	0,5	—	—
	Totaal voor hoofdstuk IV	0,5	—	—
	Totaal voor Sectie 31 — Eigenlijk Departement en voor deel II — Permanente vorming	0,5	—	—
Deel IV — Diversen				
<i>Sectie 31 - Eigenlijk Departement</i>				
HOOFDSTUK 01				
DIVERSEN				
01.01	Provisioneel krediet tot dekking van de lasten, voor de hele begroting, voortvloeiend uit een eventuele stijging van het indexcijfer der consumptieprijzen en uit de sociale programmatie (pro memorie)	—	—	—
	Totaal voor hoofdstuk 01	—	—	—
	Totaal voor Sectie 31 — Eigenlijk Departement en voor deel IV — Diversen	—	—	—
	Totaal voor de sector Middenstand	560,5	—	—

BEGROTING

**van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap
voor het begrotingsjaar 1979**

SECTOR VERKEERSWEZEN

TITEL 1 — LOPENDE UITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art.	T E K S T E N	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten Vastleggings- kredieten	Ordonnances- ringskredieten
Deel 1 — Onderwijs				
Sectie 31 — <i>Onderwijs</i>				
HOOFDSTUK I				
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN (LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)				
§ 1. Lonen en sociale lasten				
11.03	Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulppersoneel, de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen — inbegrepen de uitkering van deze vergoedingen aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden — alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel in dienst door werkongeval getroffen)	8,8	—	
11.04	Allerhande toelagen aan het Rijkspersoneel	0,2	—	
Totaal voor § 1		9,0	—	—
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten				
12.01	Erelonen van advocaten en geneesheren. — Gerechtskosten inzake burgerlijke, administratieve en strafzaken. — Presentiegelden, reis- en verblijfkosten van niet tot de Rijksdiensten behorende personen. — Bezoldiging van niet tot de Administratie behorende deskundigen en prestaties van derden (met inbegrip van de uitgaven voor vroegere begrotingsjaren en de provisionele voorschotten)	0,1	—	—
12.02	Verbruiksuitgaven met betrekking tot het bezetten van de lokalen en onderhoudsuitgaven	0,3	—	—
12.03	Leveringen van goederen en diensten : bureau-onkosten , vervoer, belastingen, retributies, publikaties van het departement, beroepsscholing, kleding en andere kleine bestuursuitgaven	0,1	—	—
12.05	Allerhande vergoedingen aan het Rijkspersoneel voor werkelijke lasten en materiële schade evenals de vervoerkosten betreffende dienstreizen (met inbegrip van de bijdrage van de Staat-werkgever in de prijs van de sociale abonnementen)	0,1	—	—
12.06	Huur van onroerende goederen van de verschillende diensten van het departement met inbegrip van de aan de Regie der Gebouwen verschuldigde huurgelden, retributies en vergoedingen. Belastingen slaande op gebouwen van het Rijk of door hem gehuurd met inbegrip van de terugbetaling van de belastingen aan de Regie der Gebouwen,	0,6	—	—
Sub-totaal voor de artikelen 12.01 tot 12.06		1,2		
12.22	Ter beschikking stelling van een oefenschip voor de zeevisserijscholen	5,1	—	
12.23	Bestuur van het Zeewezen en van de Binnenvaart: werkingskosten van de Rijkszeevervisserijschool	0,7		
Totaalvoor 62		7,0	—	
Totaal voor hoofdstuk 1		16,0		

TITEL 1 — LOPENDE UITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
HOOFDSTUK III				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN				
Inkomensoverdrachten aan gezinnen				
33.01	Allerhande schadevergoedingen aan derden voortvloeiend uit het opnemen door de Staat van zijn verantwoordelijkheid ten overstaan van door zijn organen en door zijn bedienden gepleegde daden (pro memorie)	—	—	
33.02	Prijzen en premiën aan de leerlingen van de zeevisserijscholen	0,2		—
	Totaal voor hoofdstuk III	0,2	—	
HOOFDSTUK IV				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Inkomensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen				
43.01	Toelage aan de Provinciale school voor schipperskinderen J. Dubrucq te Brussel	0,1		—
43.02	Toelage aan de stedelijke school voor zeevaartonderwijs	9,0		—
	Totaal voor de artikelen 43	9,1	—	—
Inkomensoverdrachten aan het vrij onderwijs				
44.01	Toelage aan het Koninklijk Werk „Ibis”	19,3		—
44.02	Toelagen aan de vrije scholen voor zeevaartonderwijs	18,6		
44.04	Toelagen aan de schippersscholen	0,1		—
	Totaal voor de artikelen 44	38,0	—	
	Totaal voor hoofdstuk IV	47,1	—	
	Totaal voor sectie 3 I en voor deel I — Onderwijs	63,3		

Deel II — Permanente vorming

Sectie 32 — Commissariaat-Generaal voor Toerisme

HOOFDSTUK 1

CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN
(LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)

§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten

12.20	Commissariaat-Generaal voor Toerisme : Reklame - Public relations. Vervaardiging en verspreiding van allerlei propagandamateriaal (drukwerk, films, foto's, tentoonstellingsmateriaal). — Deelname aan tentoonstellingen, werkingskosten en uitrusting van de bureau's in het buitenland	111,0	—	—
12.21	Uitgaven voortspruitend uit het ondernemen van marktstudies en enquêtes betreffende toeristische infrastructuur	1,5		—
	Totaalvoor § 2 en voor hoofdstuk I	112,5	—	

TITEL 1 — LOPENDE UITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art.	T E K S T E N	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten Vastleggingskredieten	Ordonnanceringkredieten
HOOFDSTUK III				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN				
Inkomensoverdrachten aan gezinnen				
33.02	Toelagen aan de verenigingen en gewestelijke groeperingen van verenigingen voor vreemdelingenverkeer, aan de provinciale toeristische federaties en aan toeristische liga's en verenigingen :			
	0 1. Vlaams landsgedeelte	13,5		
	02. Brussel-Hoofdstad	0,5	—	
33.03	Toelagen aan nationale organismen voor toerisme : bijdragen, deelnemingen, enz.	0,9	—	
33.04	Toelage aan de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde van Antwerpen . . .	6,0		
	Totaal voor de artikelen 33	20,9	—	
Inkomensoverdrachten aan het buitenland				
34.01	Toelagen aan internationale organismen voor toerisme : bijdragen, deelnemingen , enz.	2,2	—	—
	Totaal voor het artikel 34	2,2	—	—
	Totaal voor hoofdstuk III	23,1		—
HOOFDSTUK IV				
INKOIWENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Inkomensoverdrachten aan fondsen en aan openbare instellingen zonder bedrijfskarakter				
41.01	Toelagen aan de verenigingen voor sociaal toerisme	0,7		
	Totaal voor het artikel 41	0,7		
Inkomensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen				
43.01	Toelagen aan de waterkuuroorden (pro memorie)	—		
	Totaal voor hoofdstuk IV	0,7		
	Totaal voor sectie 32 —			
	Commissariaat-Generaal voor Toerisme	136,3		—

TITEL 1 — LOPENDE UITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
Sectie 33 — Luchtvaart				
HOOFDSTUK III				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN				
Inkomensoverdrachten aan gezinnen				
33.03	Toelage aan privé-rechtelijke verenigingen ter bevordering van het zweefvliegen gevestigd in het Vlaamse landsgedeelte	3,9	—	—
33.04	Beurzen, prijzen, leningen	0,1	—	—
Totaal voor hoofdstuk III		4,0	—	—
Totaal voor sectie 33 — Luchtvaart		4,0	—	—
 Sectie 34 — Zeewezen en Binnenvaart				
HOOFDSTUK III				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN				
Inkomensoverdrachten aan gezinnen				
33.02	Toelage aan de opvoedende werken ten bate van de zeelieden en van de marinejeugd	0,3	—	—
Totaal voor hoofdstuk III		0,3	—	—
Totaal voor sectie 34 — Zeewezen en Binnenvaart		0,3	—	—
Totaal voor deel II — Permanente vorming		140,6	—	—
 Deel IV — Diversen				
Sectie 35 - Diversen				
HOOFDSTUK 01				
DIVERSEN				
Niet economisch verdeeld				
01.01	Provisioneel krediet tot dekking van de lasten, voor de hele begroting, voortvloeiend uit een eventuele stijging van het indexcijfer der consumptieprijzen en uit de sociale programmatie (pro memorie)	—	—	—
Totaal voor hoofdstuk 01 en voor deel IV — Diversen		—	—	—
Totaal voor titel 1 — Lopende uitgaven		203,9	—	—

TITEL II — KAPITAALUITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art.	T E K S T E N	Gesplitste kredieten		
		Niet gesplitste kredieten	Vastleggingskredieten	Ordonnancingskredieten
Deel I — Onderwijs				
Sectie 31 — <i>Onderwijs</i>				
HOOFDSTUK VI				
VERMOGENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Vermogensoverdrachten aan het vrij onderwijs				
64.01	Uitzonderlijke toelage aan het Koninklijk Werk „Ibis” voor de bouw van een nieuwe intermaatinstelling	—	40,0	40,0
	Totaal voor hoofdstuk VI	—	40,0	40,0
HOOFDSTUK VII				
INVESTERINGEN (CIVIELE)				
Aankoop van duurzame roerende goederen				
74.01	Aankoop van machines, meubilair, materieel en vervoermiddelen te land	0,5	—	—
	Totaal voor hoofdstuk VII	0,5	—	—
	Totaalvoorsectie 31 en voor deel I — Onderwijs	0,5	40,0	40,0
Deel II — Permanente vorming				
Sectie 32 — Commissariaat-Generaal voor Toerisme				
HOOFDSTUK V				
VERMOGENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN				
Vermogensoverdrachten aan bedrijven				
51.01	Toekenning van premies ter bevordering van de modernisering of van de bouw van hotelinrichtingen :			
	01. Vlaams landsgedeelte	9,0	—	—
	02. Brussel-Hoofdstad	1,0	—	—
51.02	Premies voor modernisering, aanleg en uitbreiding van kampeerterrinen	5,0	—	—
51.11	Tussenkomst van de Staat in het raam van de reglementering betreffende het verlenen van de subsidies voor de bevordering van het sociaal toerisme :			
	01. Loonarbeiders	—	140,0	180,0
	02. Zelfstandigen	—	—	6,0
51.12	Tussenkomst van de Staat in de financiering van aankopen en van werken die bijdragen tot de ontwikkeling van de regionale toeristische uitrusting	—	110,1	151,0
	Totaal voor hoofdstuk V	15,0	250,1	337,0

TITEL II — KAPITAALUITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
HOOFDSTUK VII				
INVESTERINGEN (CIVIELE)				
Aankoop van grond en gebouwen in het binnenland				
71.01	Aankoop van terreinen en gebouwen, allerhande constructies, uitrustingen en aanpassingen met het oog op het oprichten van toeristische centra en jeugdherbergen :			
	01. Vlaams landsgedeelte	—	172,7	180,0
	02. Brussel-Hoofdstad	—	35,0	50,0
71.03	Aankoop van terreinen, werken en leveringen voor het aanleggen van wandelpaden, ruiterspaden en fietspaden op de verlaten spoorwegbeddingen . . .	—	17,8	39,0
	Totaal voor hoofdstuk VII	—	225,5	269,0
	Totaal voor sectie 32 — Commissariaat-Generaal voor Toerisme en voor deel II — Permanente vorming	15,0	475,6	606,0
	Totaal voor titel II — Kapitaaluitgaven	15,5	515,6	646,0
	Algemeen totaal voor de Nederlandse Cultuur — Sector Verkeerswezen (Titels I en II)	219,4	515,6	646,0

BEGROTING

**van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap
voor het begrotingsjaar 1979**

SECTOR VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

TITEL I — LOPENDE UITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
(1)	(2)	(3)	Vastleggings-kredieten (4)	Ordonnances-ringskredieten (5)
Deel 1 — Onderwijs				
Sectie 31 — Volksgezondheid				
HOOFDSTUK 1				
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN (LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)				
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten				
12.42	Uitgaven in verband met het medisch schooltoezicht	437,0	—	—
	Waarvan voor Brussel-Hoofdstad	(19,0)	—	—
	Totaal voor hoofdstuk 1	437,0	—	—
HOOFDSTUK III				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN				
Inkomensoverdrachten aan gezinnen				
33.40	Tenlasteneming door de Staat van :			
	— de onderwijskosten en studietoelagen bedoeld bij de artikelen 11, 12 en 13 van de wet van 28 juni 1956 ;			
	— de onderwijskosten der wezen bedoeld bij artikel 14 van de wet van 28 juni 1956 voornoemd	0,4	—	—
	Waarvan voor Brussel-Hoofdstad“...“...“...”:::	(0,1)	—	—
	Totaal voor hoofdstuk III	0,4	—	—
	Totaal voor sectie 31 — Volksgezondheid	437,4	—	—
	Totaal voor deel 1 — Onderwijs	437,4	—	—
Deel II — Permanente vorming				
Sectie 32 — Volksgezondheid				
HOOFDSTUK 1				
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN (LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)				
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten				
12.40	Nationale campagnes op het stuk van de voorlichting inzake contraceptie en sanitaire opvoeding	31,0	—	—
	Waarvan voor Brussel-Hoofdstad	(2,1)	—	—
12.44	Werken in de door het Departement gebouwde jeugdherbergen van de Staat	0,4	—	—
	Waarvan voor Brussel-Hoofdstad	(—)	—	—
12.48	Uitgaven in verband met de medische sportcontrole	9,9	—	—
	Waarvan voor Brussel-Hoofdstad	(0,1)	—	—
	Totaal voor § 2	41,3	—	—
	Totaal voor hoofdstuk 1	41,3	—	—
HOOFDSTUK IV				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Inkomensoverdrachten aan fondsen en aan openbare instellingen zonder bedrijfskarakter				
41.44	Overdracht aan het werkingsfonds van het „Domein Hofstade-Strand” ten einde het in de mogelijkheid te stellen de kosten te dekken van leveringen, werken, lonen, diensten en prestaties van alle aard die betrekking hebben op de werking en het onderhoud van het domein	10,3	—	—
	Totaal voor hoofdstuk IV	10,3	—	—
	Totaal voor sectie 32 — Volksgezondheid	51,6	—	—

TITEL I — LOPENDE UITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art. (1)	T E K S T E N (2)	Niet gesplitste kredieten (3)	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten (4)	Ordonnanceskredieten (5)
Sectie' 33 — <i>Gezin</i>				
HOOFDSTUK III				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN				
Inkomensoverdrachten aan gezinnen				
33.44	Toelagen aan organismen die cursussen, voordrachten en studiedagen inrichten met het doel de opleiding tot het gezinsleven te bevorderen	29,5	—	—
	Waarvan voor Brussel-Hoofdstad	(1,3)	—	—
	Totaal voor hoofdstuk III	29,5	—	—
	Totaal voor sectie 33 — <i>Gezin</i>	29,5	—	—
	Totaal voor deel II — Permanente vorming	81,1	—	—
Deel IV — Diversen				
Sectie 34 — <i>Diversen</i>				
HOOFDSTUK 01				
DIVERSEN				
Niet economisch verdeeld				
01.40	Provisioneel krediet tot dekking van de lasten, voor de hele begroting, voortvloeiend uit een eventuele stijging van het indexcijfer der consumptieprijsen en uit de sociale programmatie (pro memorie)	—	—	—
	Totaal voor hoofdstuk 01	—	—	—
	Totaal voor sectie 34 — <i>Diversen</i>	—	—	—
	Totaal voor deel IV — <i>Diversen</i>	—	—	—
	Totaal voor titel 1 — Lopende uitgaven van de sector Volksgezondheid en Gezin	518,5	—	—

TITEL II — KAPITAALUITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art. (1)	T E K S T E N (2)	Niet gesplitste kredieten (3)	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten (4)	Ordonnancingskredieten (5)
Deel II — Permanente vorming				
Sectie 32 — Volksgezondheid				
HOOFDSTUK V				
VERMOGENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN				
Vermogensoverdrachten aan gezinnen				
52.44	Subsidies aan private organismen voor het bouwen, verbouwen, vergroten of inrichten van speelpleinen (pro memorie)	—	—	—
	Totaal voor hoofdstuk V	—	—	—
HOOFDSTUK VI				
VERMOGENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Vermogensoverdrachten aan fondsen en aan openbare instellingen zonder bedrijfskarakter				
61.44	Overdracht aan het Bedrijfsfonds van het „Domein Hofstade-Strand” voor de uitbreiding, de uitvoering van werken en het aankopen van duurzame goederen	56,1	—	—
	Totaal voor hoofdstuk VI	56,1	—	—
HOOFDSTUK VII				
DIRECTE INVESTERINGEN				
Aankoop van duurzame roerende goederen				
14.01	Aankoop van machines, meubilair, materieel en vervoermiddelen te land. 02. Jeugdherbergen van de Staat	0,2 (—)	—	—
	Totaal voor hoofdstuk VII	0,2	—	—
	Totaal voor sectie 32 — Volksgezondheid	56,3	—	—
	Totaal voor deel II — Permanente vorming	56,3	—	—
	Totaal voor titel II — Kapitaaluitgaven van de sector Volksgezondheid	56,3	—	—
	Totaal voor titels I en II	574,8	—	—

TITEL IV — AFZONDERLIJKE SECTIE

Art.	Litt.	Wijze van beschikking	T E K S T E N	(in miljoenen franken)			
				Saldo op 1 januari 1979	Ontvangsten van het jaar	Uitgaven van het jaar	Saldo op 31 december 1979
Sectie II							
<i>Staatsdiensten aan bijzondere beheersregelen onderworpen</i>							
HOOFDSTUK I							
STAATSDIENSTEN MET AFZONDERLIJK BEHEER							
70	44	A	Domein Hofstade-Strand - Bedrijfsfonds	19,1	71,7	66,0	24,8
Totalen voor hoofdstuk I				19,1	71,7	66,0	24,8
Totalen voor sectie II				19,1	71,7	66,0	24,8
Totalen voor titel IV — Afzonderlijke sectie van de sector Volksgezondheid en Gezin				19,1	71,7	66,0	24,8

BEGROTING

**van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap
voor het begrotingsjaar 1979**

SECTOR LANDBOUW

TITEL 1 — LOPENDE UITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten Vastleggingskredieten	Ordonnanceringkredieten
Deel I — Onderwijs				
Sectie 31 — <i>Eigenlijk Ministerie van Landbouw</i>				
HOOFDSTUK I CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN (LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)				
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten				
12.22	Scholing van de personen die in de landbouw werkzaam zijn : uitgaven van alle aard in verband met activiteiten ingericht door het Ministerie van Landbouw (inbegrepen die der vorige jaren)	0,6	—	—
	Totalen voor § 2	0,6	—	—
	Totalen voor hoofdstuk I	0,6	—	—
HOOFDSTUK IV INKOMEMSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Inkomemsoverdrachten aan het vrij onderwijs				
44.20	Toelagen voor de scholing van de personen die in de landbouw werkzaam zijn : tussenkomst in de kosten van uitwisseling van jonge Belgische en vreemde landbouwers, alsook in, de kosten van studiereizen naar het buitenland van jonge landbouwers, beroepslandbouwers of hun vertegenwoordigers	15,7	—	—
	Totalen voor hoofdstuk IV	15,7	—	—
HOOFDSTUK 01 DIVERSEN				
01.01	Provisieel krediet tot dekking van de lasten, voor de gehele begroting, voortvloeiend uit een eventuele stijging van het indexcijfer der consumptieprijzen en uit de sociale programmatie (pro memorie)	—	—	—
	Totalen voor hoofdstuk 01	—	—	—
	Totalen voor sectie 31 — Eigenlijk Ministerie van Landbouw	16,3	—	—
	Totalen voor deel I — Onderwijs	16,3	—	—
Deel II — Permanente vorming				
Sectie 32. — <i>Eigenlijk Ministerie van Landbouw</i>				
HOOFDSTUK I CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN (LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN)				
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten				
12.03	Publikaties van de Dienst Onderwijs, voorlichting, documentatie, vulgarisatie	4,0	—	—
12.23	Audio-visueel materieel : onderhoud, huur. — Films, diapositieven, foto's : huur, aanpassing, doubleren, projectie, auteursrechten voor films en platen. — Maken van diapositieven	0,6	—	—
	Totalen voor § 2	4,6	—	—
	Totalen voor hoofdstuk I	4,6	—	—

(in miljoenen franken)

Art.	T E K S T E N	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
HOOFDSTUK III				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN				
Inkomensoverdrachten aan gezinnen				
33.20	Toekenning van een vergoeding voor sociale promotie aan de landbouwers en hun helpers	2,7	—	—
33.21	Toelagen aan tuinbouwliehebbersverenigingen	0,3	—	—
	Totalen voor hoofdstuk III	3,0	—	—
	Totalen voor sectie 32 — Eigenlijk Ministerie van Landbouw	7,6	—	—
	Totalen voor deel II — Permanente vorming	7,6	—	—
	Totalen voor titel 1 — Lopende uitgaven	23,9	—	—

TITEL II — KAPITAALUITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art.	T E K S T E N	Niet-gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
Deel II — Permanente vorming				
Sectie 32 — <i>Eigenlijk Ministerie van Landbouw</i>				
HOOFDSTUK VII INVESTERINGEN (CIVIELE)				
Aankoop van duunname roerende goederen				
74.01	Aankoop van materieel niet leverbaar door het C.B.B.	0,8	—	—
	Totalen voor hoofdstuk VII	0,8	—	—
	Totalen voor sectie 32 — Eigenlijk Ministerie van Landbouw	0,8	—	—
	Totalen voor deel II — Permanente vorming	0,8	—	—
	Totalen, voor titel II — Kapitaaluitgaven	0,8	—	—
	Totalen voor de sector Landbouw (Titels I en II)	24,7		

BEGROTING

**van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap
voor het begrotingsj aar 1979**

SECTOR ECONOMISCHE ZAKEN

TITEL I — LOPENDE UITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art.	T E K S T E N	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten Vastleggingskredieten	kredieten Ordonnanceringkredieten
Deel I — Onderwijs				
sectie 31 — <i>Wetenschappelijk onderzoek</i>				
HOOFDSTUK IV				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Inkomensoverdrachten aan fondsen en aan openbare instellingen zonder bedrijfskarakter				
41.01	Subsidie aan het Instituut tot Aanmoediging van het Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw	111,5	—	—
41.07	Subsidie aan het Interuniversitair College voor Doctorale Studies in Managementwetenschappen	10,5	—	—
Totaal voor hoofdstuk IV		122,0	—	—
Totaal voor sectie 31 — Wetenschappelijk Onderzoek		122,0	—	—
Deel IV — Diversen				
Sectie 34 — <i>Provisieel krediet</i>				
HOOFDSTUK 01				
DIVERSEN				
Niet economisch verdeeld				
01.01	Provisieel krediet tot dekking van de lasten voor de hele begroting, voortvloeiend uit de eventuele stijging van het indexcijfer der consumptieprijzen en uit de sociale programmatische (pro memorie)	—	—	—
Totaal voor hoofdstuk 01		—	—	—
Totaal voor sectie 34 — Provisieel krediet		—	—	—
Totaal voor Titel I — Lopende uitgaven		122,0	—	—

BEGROTING

**van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap
voor het begrotingsjaar 1979**

SECTOR DOTATIES

TITEL 1 — LOPENDE UITGAVEN

(in miljoenen frank)

Art.	T E K S T E N	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggings-kredieten	Ordonnance-ringskredieten
Deel III — Andere culturele uitgaven				
<i>Sectie 31 - Cultuurcommissie</i>				
HOOFDSTUK IV				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Inkomensoverdrachten aan fondsen en aan openbare instellingen zonder bedrijfskarakter				
41.01	Dotatie aan de Nederlandse Commissie voor de Cultuur van de Brusselse Agglomeratie	115,0	—	—
	Totaal voor hoofdstuk IV	115,0	—	—
	Totaal voor Sectie 31 — Cultuurcommissie	115,0	—	—
	Totaal voor Deel III — Andere culturele uitgaven	115,0	—	—
	Totaal voor Titel I — Lopende uitgaven en voor de Sector Dotaties	115,0	—	—

ONTWERP VAN DECREET
houdende eindregeling van de begroting
van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap
voor het begrotingsjaar 1974

TABEL A
Rekening van de begroting van Culturele Zaken voor het **begrotingsjaar 1974**
Vastleggingen

Oorspronkelijke begrotingsdecreten	Toewijzing van de kredieten			Overdracht krachtens art. 17 van de wet van 28.6.1963	Van de staatsbegroting getransfereerde kredieten afkomstig van de overdracht van 1973	Totaal	Vastleggingen geboekt in de loop van het begrotingsjaar	Regeling van de kredieten			
	Bijzondere decreten	Aanpassing	van de kredieten					Beschikbare kredieten aan het eind van het begrotingsjaar	Kredieten overgedragen bij toepassing van art. 17 van de wet van 28 juni 1963	Te annuleren kredieten	Definitieve kredieten van het begrotingsjaar
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
751000 000	—	—	—	141699 122	5000000	897 699 122	534 193 545	363 505 577	336234093	27 271484	534 193 545
		751000 000		146 699 122							

TABEL B
Rekening van de begroting van Culturele Zaken voor het **begrotingsjaar** 1974
Uitgaven

Volgnummer	Begrotingen	Kredieten	Uitgaven	Overschot van kredieten	Aanvullende kredieten
	A. Gewone dienst				
I	Nederlandse Cultuur	F 3 843 224 230	3186237558	786 025 834	129 039 162
II	Nationale OP voeding	F 1716 228 486	1598994121	118 703 540	1469 175
III	Middenstand	F 291760 388	228 990 186	62 770 202	—
IV	Verkeerswezen	F 79 973 732	56 725 583	23 248 149	—
V	Volksgezondheid	F 77 599 000	23 206 484	54392516	—
VI	Landbouw	F 16 676 539	6 943 999	9 732 540	—
VIII	Dotaties	F 77 500 000	77 500 000	—	—
	TOTALEN	F 6102962375	5 178 597 931	1054872781	130 508 337
	B. Buitengewone dienst				
I	Nederlandse Cultuur	F 452 423 601	232 976 226	219 447 375	—
IV	Verkeerswezen	F 177 373 061	77 324 372	100 048 689	—
V	Volksgezondheid	F 50 500 000	45000000	5 500 000	—
VII	Openbare Werken	F 82 729 773	196 789	82 532 984	—
	TOTALEN	F 763 026 435	355 497 387	407 529 048	
	ALGEMENE TOTALEN A + B	F 6 865 988 810	5534095318	1462401829	130 508 337

TABEL C

 Rekening van de begroting van Culturele Zaken voor het begrotingsjaar 1974
 Uitgaven

Diensten	STAAT VAN DE KREDIETEN						
	Oorspronkelijke begrotings-decreten	Aanpassing van de kredieten		Kredieten overgedragen		Totaal	
		Verhogingen	Verminderingen	krachtens artikel 17 van de wet van 28 juni 1963	krachtens andere wets-bepalingen		
2	3	4	5	6	7	8	
Gewone uitgaven F	4940061000	382850372	16334000	699236009	97148994	6102962 375	
Buitengewone uitgaven F	619500000	5 306577372 —		796385003 143526435	—	763 026435	
TOTALEN F	5 559 561000	619500000 382 850372	16334000	143526435 8 427 624 444	971 489 94	6865988810	
		5926077372		939911438			

TOESTAND VAN DE UITGAVEN					REGELING VAN DE KREDIETEN				
Aangerekende verrichtingen		Uitgevoerde en verantwoorde of gereguliseerde betalingen	Betalingen die te regulariseren blijven	Toe te kennen aan- vullende kredieten	Kredieten overgedragen		Te annuleren kredieten, niet opge- bruikt door die uitgaven	Definitieve kredieten van het begrotings- jaar	
Prestaties uitgevoerd tijdens de vorige jaren	Prestaties uitgevoerd in de loop van het jaar				krachtens artikel 17 van de wet van 28 juni 1963	krachtens andere wets- bepalingen			
9	10	11	12	13	14	15	16	17	
715 480 542	4 463 117 389	5 150702463	27 895 468	130 508 337	897 713 512	44604638	112 554631	5 178 597931	
5178597931					942 318 150				
155 738 657	199 758 730	355 497 387		—	359 770 386	—	47 758 662	355 497 387	
355 497 387					359 770 386				
871 219 199	4 662 876 119	5 506 199 850	27 895 468	130 508 337	1257483 898	44604638,	160313293	5534095318	
5534095318					1302 088 536				
					1462401829				

TABEL D

Omdeling van de aanvullende kredieten te verlenen door de wét houdende eindregeling van de Staatsbegroting van het jaar 1974 tot budgettaire regularisatie van de onderstaande uitgaven.

1. Begroting van Culturele Zaken voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1974

GEWONE UITGAVEN

A. Op overgedragen kredieten

Deel II
Sectie II : Permanente vorming

Hoofdstuk 1 — Consumptieve bestedingen

§ 1. Lonen en sociale lasten

Artikel 11.03 — Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulp-personeel, de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen — inbegrepen de uitkering van deze vergoedingen aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden — alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel in dienst door werkongeval getroffen) F 228 059

Hoofdstuk III — Inkomstenoverdrachten

Overige subsidies aan bedrijven

Artikel 33.06 — Toelage ten voordele van de verschillende werken en initiatieven tot bevordering van de volksoontwikkeling en de kader-vorming F 9 697 340

Deel III — Andere culturele uitgaven

Sectie III — Kredieten voor de culturele activiteiten

Hoofdstuk III — Inkomstenoverdrachten

Artikel 32.01 — Toelagen aan de professionele dramatische kunst.

2. Reizend Volkstheater, Antwerpen (gewaarborgd minimum) F 8 10 000

3. Koninklijke Vlaamse Schouwburg, Brussel (gewaarborgd minimum) F 2911 000

4. Nederlands Toneel, Gent (gewaarborgd minimum) F 705 000

Inkomstenoverdrachten aan gezinnen

Artikel 3 3.66 — Prijs van het Filmscenario F 5 000

Inkomstenoverdrachten aan het buitenland

Artikel 34.03 — Internationale vereniging voor neerlandistiek te 's-Gravenhage F 15 499

Sectie IV — Kredieten voor wetenschappelijke activiteiten

Hoofdstuk I — Consumptieve bestedingen

§ 1. Lonen en sociale lasten

Artikel 11.03 — Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulp-personeel, de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen — inbegrepen de uitkering van deze vergoedingen aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden — alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel in dienst door werkongeval getroffen) F 41 775

Totaal van de aan overgedragen kredieten toe te voegen aanvullende kredieten F 14 413 673

B. Op voor het **begrotingsjaar 1974 uitgetrokken kredieten**

Deel I — Onderwijs

Sectie 1 — Kunstonderwijs

Hoofdstuk I — Consumptieve bestedingen

§ 1. Lonen en sociale lasten

Artikel 11.03 — Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulp-personeel, de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen — inbegrepen de uitkering van deze vergoedingen aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden — alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel in dienst door werkongeval getroffen)

F 13 677 828

Hoofdstuk III — Inkomensoverdrachten

Inkomensoverdrachten aan gezinnen

Artikel 43.01 — Weddetoelagen aan de officiële gesubsidieerde muziekscholen van de eerste categorie

F 69 473 618

Artikel 43.03 — Weddetoelagen aan de officiële gesubsidieerde teken-academieën en tekenschool

F 31474043

Totaal Nederlandse Cultuurgemeenschap

F 114 625 489

II. Begroting van Nationale Opvoeding - Nederlandstalig stelsel

Sectie X — Wetenschappelijk onderzoek

Hoofdstuk 1 — Consumptieve bestedingen

§ 1. Lonen en sociale lasten

Artikel 11.03 — Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulp-personeel, de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen — inbegrepen de uitkering van deze vergoedingen aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden — alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel, in dienst door werkongeval getroffen)

1. Koninklijke Academie

F 1 394 175

§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten

Artikel 12.03 — Onderhoudsuitgaven van lokalen, meubilair, materieel en machines. Aanschaffen van werken en publikaties. Abonnementen op dagbladen en officiële publikaties. Kleine uitgaven voor materieel, bureaubenodigheden, drukwerken, inbindingen en onderhoudsprodukten door of zonder bemiddeling van het C.B.B. Kleine laboratorium-dieren. Huur van roerende goederen (met **inbegrip** van mecanografische installaties). Publikaties door het Departement

1. Koninklijke Academie

F 75 000

Totaal begroting Nationale Opvoeding — Nederlandstalig stelsel

F 1 469 175

Totaal eigen kredieten van het begrotingsjaar 1974

F 116 094 664

Algemeen totaal van de aanvullende kredieten begrotingsjaar 1974

F 130 508 337

TABEL E
Rekening van de begroting van Culturele Zaken voor het begrotingsjaar 1974
Afzonderlijke Sectie

vol&nummer	Begrotingen	Ramingen		Gehoeekte verrichtingen			Verschil tussen ontvangsten en uitgaven	Saldi per 1 januari 1974	Saldi per 31 december 1974
		Ontvangsten	Uitgaven	Ontvangsten	Uitgaven				
					Totalen	Nog te regulariseren			
	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I	Nederlandse Cultuur	5 250 000	7 900 000	10 738 513	17 530 911	5 561 361	— 6 792 398	20 949 027	14 156 629
II	Nationale Opvoeding	15 185 740 000	15 283 180 000	15 218 260 888	12 235 849 950	—	298 241 138	15 194 387 770	1 817 679 908
V	Volksgezondheid	5 185 000	55 600 000	52 192 723	14 361 257	—	37 831 466	36 141 566	73 973 032
	TOTALEN	1 575 674 000	1 591 818 000	15 847 573 24	1 255 477 118	5 561 361	329 280 206	157 652 9363	1 905 809 569